

378.19
ค 364 ค
ร.3

สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข
วาทะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา

ป 17 ค.ค. 2538

ปริญญานิพนธ์
ของ
มัทนา แขวงโสภา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

มีนาคม 2538

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
195074

สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข
ในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา

บทคัดย่อ

ของ

มันทนา แสงวงโสภา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

มีนาคม 2538

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และ นักศึกษา ที่มีต่อวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข 6 ด้าน คือ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา ด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน ด้านการจัด กิจกรรมแก่นักศึกษา และด้านอาคารสถานที่ โดยจำแนกตามระดับชั้นปีของนักศึกษา ทั้งนี้เพื่อ เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร อาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องในวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ทำให้ ทราบข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัย ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นแนวทาง ในการปรับปรุง สภาพแวดล้อมวิทยาลัยทั้งหกด้านให้เหมาะสมต่อไป

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารจำนวน 25 คน อาจารย์จำนวน 90 คนและนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 จำนวน 413 คน ของวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ในปีการศึกษา 2536 รวม 526 คน โดยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น และวิธีการ สุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนะ ต่อสภาพแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ T-test ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนะต่อสิ่งแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและ ผดุงครรภ์ ในแต่ละด้าน และรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

2. ทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ ที่มีต่อสภาพแวดล้อม วิทยาลัยพยาบาลและ ผดุงครรภ์โดยรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้านการบริหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ด้านการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ทัศนะของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัย พยาบาลและผดุงครรภ์ โดยรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้น ด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

COLLEGE ENVIRONMENT OF NURSING AND MIDWIFERY COLLEGES
MINISTRY OF PUBLIC HEALTH AS PERCEIVED BY
ADMINISTRATORS INSTRUCTORS AND STUDENTS

AN ABSTRACT

BY

MUNTANA KWANGSOPA

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University

March 1995

The purposes of this research were to investigate and compare the opinions of the administrators, instructors, and students towards administration, instruction, student service, peer group environment, student activities and physical environment of Nursing and Midwifery Colleges, Ministry of Public Health.

The sample were composed of 23 administrators, 90 instructors 413 students of Nursing and Midwifery colleges in the academic year 1994. The students classified by class level. The sample were stratified and simple random sampling.

The instrument used for collecting the data were a rating scale questionnaires. The obtained data were then statistically analysed by using mean, standard deviation and t-test.

The main findings were as follows

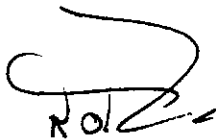
1. The environments in Nursing and Midwifery colleges, Ministry of Public Health were totally perceived by the administrators, instructors and students at moderate level.

2. There was significant difference between administrators and instructors opinions. There was significant difference at .01 in administration and significant difference at .05 in instruction, except student service, peer group environment, student activities and physical environment no significant difference.

3. There was significant difference at .01 between the class level of students opinions, except peer group environment; it was no significant difference.

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปฏิญานี้พร้อมฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

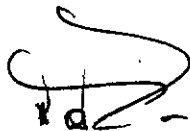
.....ประธาน

(อาจารย์สังวาลย์ คล้ายกระแสน)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ทวีบุรณ หอมเย็น)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

(อาจารย์สังวาลย์ คล้ายกระแสน)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ทวีบุรณ หอมเย็น)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์สุพิพรรณ พัฒนพานิชย์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานี้พร้อมฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศิริบุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 10 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2538

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างยิ่ง จาก อาจารย์สังวาลย์ คล้ายกระแส ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ทวีบุรณ์ หอมเป็น กรรมการ และอาจารย์สุทิพรพรหม พัฒนพาณิชย์ กรรมการที่ได้รับแต่งตั้งเพิ่มเติม ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ ช่วยตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และช่วยสนับสนุนให้กำลังใจผู้วิจัยมาโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา และขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ พร้อมกันนี้ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ทั้ง 7 แห่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลราชบุรี หัวหน้าฝ่ายและคณาจารย์ของวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ และวิทยาลัยพยาบาลราชบุรี ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และอำนวยความสะดวกเป็นอย่างดี ในการเก็บข้อมูล ขอขอบคูนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ และนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลราชบุรี ที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถาม และขอขอบคูนอาจารย์สุพร อ้นสวน ที่ให้คำปรึกษาอย่างดียิ่งในการวิเคราะห์ข้อมูล

ท้ายที่สุดนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ตลอดจนครู อาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอน ช่วยปลูกฝังความมุ่งมั่นในการศึกษา รวมทั้งเป็นกำลังใจอันสำคัญ ช่วยให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้ และขอขอบคูน พี่ เพื่อน น้อง หลาน และทุกท่าน ที่มีส่วนสนับสนุนช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ ให้แก่ผู้วิจัยในการทำงานปริญญานิพนธ์ จนสำเร็จลงได้ด้วยดี

มันทนา แขวางโรสภา

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
ความสำคัญของการวิจัย	4
ขอบเขตของเนื้อหาการวิจัย	5
ประชากร	5
กลุ่มตัวอย่าง	5
ตัวแปร	5
จำกัดความศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
โครงสร้างวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์	8
ความหมายและความสำคัญของสภาพแวดล้อมวิทยาลัย และสถาบันการศึกษา	9
วิธีการศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัย	12
สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร	16
สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน	17
สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการนักศึกษา	22
สภาพแวดล้อมด้านสังคมในกลุ่มเพื่อน	28
สภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา	31
สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่	35
สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข... ..	39
เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัย	48

สารบัญ

บทที่	หน้า
ผลงานวิจัยในประเทศ	48
การวิจัยในต่างประเทศ	56
สมมติฐานในการวิจัย	58
 3 วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า	 59
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	59
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	61
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ	61
การเก็บรวบรวมข้อมูล	66
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	66
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	68
 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	 70
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	70
การวิเคราะห์ข้อมูล	70
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	72
 5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ..	 125
บทย่อ	125
ความมุ่งหมายของการวิจัย	125
วิธีดำเนินการวิจัย	126
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	126
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	127

สารบัญ

บทที่	หน้า
อภิปรายผล	128
ข้อเสนอแนะทั่วไป	138
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย	141
 บรรณานุกรม	 142
 ภาคผนวก	 152
ภาคผนวก ก	
ระเบียบกรมอนามัย ว่าด้วยงานวิทยาลัยพยาบาลและพดุงครรภ์	
พ.ศ. 2533	152
ข้อบังคับกองอนามัยครอบครัว	159
ภาคผนวก ข	
หนังสืออนุมัติตอบแบบสอบถาม	165
แบบสอบถาม	166
คุณภาพแบบสอบถาม	176
ภาคผนวก ค	
หนังสือขอความร่วมมือของผู้เชี่ยวชาญ	177
รายนามผู้เชี่ยวชาญ	178
 ประวัติย่อผู้วิจัย	 179

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวิทยาลัย พยาบาลและผดุงครรภ์ และสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง	60
2	จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวิทยาลัย พยาบาลและผดุงครรภ์ และสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง	73
3	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อม วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข เป็นรายด้านและรวมทุกด้าน	75
4	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อม วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ด้านการบริหาร	77
5	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อม วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ด้านการเรียนการสอน	80
6	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อม วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา	83

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

7	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อม วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน	86
8	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อม วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ด้านกิจกรรมนักศึกษา	88
9	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อม วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ด้านอาคารสถานที่	91
10	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะของผู้บริหารกับอาจารย์ที่มี ต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน	94
11	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะของผู้บริหารกับอาจารย์ที่มี ต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ด้านการบริหาร	95
12	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะของผู้บริหารกับอาจารย์ที่มี ต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ด้านการเรียนการสอน	97

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
13 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะของผู้บริหารกับอาจารย์ที่มี ต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา	100
14 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะของผู้บริหารกับอาจารย์ที่มี ต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน	103
15 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะของผู้บริหารกับอาจารย์ที่มี ต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ด้านกิจกรรมนักศึกษา	104
16 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะของผู้บริหารกับอาจารย์ที่มี ต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ด้านอาคารสถานที่	107
17 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ ชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและ ผดุงครรภ์ ในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน	110
18 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ ชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและ ผดุงครรภ์ ด้านการบริหาร	111
19 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ ชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและ ผดุงครรภ์ ด้านการเรียนการสอน	113

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
20	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ ชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและ ผดุงครรภ์ ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา 115
21	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ ชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและ ผดุงครรภ์ ด้านการส่งมอบในกลุ่มเพื่อน 118
22	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ ชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและ ผดุงครรภ์ ด้านกิจกรรมนักศึกษา 120
23	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ ชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและ ผดุงครรภ์ ด้านอาคารสถานที่ 122

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 แผนภูมิโครงสร้างการบริหารวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์	
กระทรวงสาธารณสุข.....	41

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาวิชาชีพพยาบาล มีลักษณะพิเศษต่างจากวิชาชีพอื่น ๆ เพราะต้องปฏิบัติต่อชีวิตมนุษย์ ดังนั้นการศึกษาพยาบาลจึงมีความสำคัญและจำเป็นต้องจัดการศึกษาให้ดำเนินการไปอย่างถูกต้องเหมาะสม และมีคุณภาพได้มาตรฐาน ตามนโยบายจัดการศึกษาพยาบาลของประเทศ

วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ สถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข เป็นสถาบันการศึกษาพยาบาลที่ผลิตเจ้าหน้าที่สาธารณสุข (พยาบาลและผดุงครรภ์ ระดับต้น) ปีหนึ่งประมาณ 800 คน เพื่อไปปฏิบัติงานระดับอำเภอ ตำบลและหมู่บ้านทั่วประเทศ ในการจัดการศึกษาพยาบาล นอกจากจะดำเนินการตามนโยบายการจัดการศึกษาพยาบาลของประเทศแล้ววิทยาลัยยังต้องคำนึงถึงความต้องการของชุมชน สภาพการณ์และนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ปฏิบัติงานได้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่อย่างผสมผสานกับเจ้าหน้าที่กระทรวงอื่น ๆ ในระดับตำบล

✓ การจัดการศึกษาพยาบาลให้มีคุณภาพ และเป็นไปตามความต้องการนั้น จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายประการ ได้แก่ การจัดหลักสูตรที่ดี กระบวนการเรียนการสอนที่เหมาะสม การประเมินผลที่ถูกต้อง และความสามารถของอาจารย์ผู้สอน ดังที่ไอแซคเซน (Isaksen. 1967 : 10) ได้ให้ทัศนะในการดำเนินงานของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ไว้ว่า การดำเนินงานของสถานศึกษาใด ๆ งานวิชาการถือว่าเป็นงานหลักที่สำคัญที่สุดนอกจากนี้สถาบันยังมีส่วนในการสร้างเสริมให้นักศึกษามีพัฒนาการด้านอื่น ๆ ด้วย จึงมีการจัดบริการให้นักศึกษา เช่น บริการหอพัก บริการอาหาร บริการสุขภาพบริการทุนการศึกษา เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อสร้างเสริมให้นักศึกษาได้พัฒนาการเรียนและบุคลิกภาพตนเองในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสมและรู้จักรับผิดชอบต่อส่วนรวมซึ่งการจัดบริการดังกล่าว ถือเป็นส่วนหนึ่งของการจัดสภาพแวดล้อมของสถาบันการศึกษานั้นเอง /

ทองเรียน อมรัชกุล (2525:40) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของสภาพแวดล้อมวิทยาลัย ว่ามีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของบุคคล สามารถส่งผลก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ ความคิด เจตคติ ทักษะ พฤติกรรม และบุคลิกภาพของผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายของสถาบัน คือ ความเป็นผู้ได้รับการศึกษาโดยสมบูรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ แอสติน (Astin 1968 :3) ที่ว่า สภาพแวดล้อมวิทยาลัยยังมีอิทธิพลต่อชีวิตและความเป็นอยู่ตลอดจน พัฒนาการด้านต่าง ๆ ของมนุษย์ เป็นอย่างมาก เป็นตัว กล่อมเกล่าบุคลิกลักษณะและมีอิทธิพลเหนือบุคลิกภาพของนักศึกษา เช่นเดียวกับเกรวิท วรพิพัฒน์ (2536 : บทนำ) ที่กล่าวว่า สภาพแวดล้อม จะเป็นตัวกล่อมเกล่าให้ผู้เรียนเป็นคนละเอียดอ่อน พร้อมต่อการปลูกฝังคุณธรรมอันพึงประโชยชน์ นอกจากนี้จาริส นองมาก (2535:137) ยังกล่าวว่าสภาพแวดล้อมวิทยาลัยยังเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อนักศึกษาดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของโบว์แมน (Bowman. 1965 : 8) ที่เชื่อว่า สภาพแวดล้อมวิทยาลัยเป็นองค์ประกอบหนึ่ง ที่ช่วยให้นักศึกษาประสบความสำเร็จ ในการศึกษา นอกเหนือจากองค์ประกอบด้านชีวอนามัย

เนื่องจากสภาพแวดล้อมวิทยาลัยมีความสำคัญดังกล่าว วิทยาลัยจึงควรจัดสภาพแวดล้อมที่ดี เพื่อเอื้ออำนวยต่อความสำเร็จและการพัฒนาทุกด้านของนักศึกษา โดยจัดสภาพแวดล้อม และบรรยากาศให้เหมาะสม สะดวก ปลอดภัย เป็นระบบ ระเบียบ และเรียบร้อย ซึ่งอรรถพร คุณพันธ์ (2522 : 61) ได้กล่าวถึงการจัดสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยที่ดี ว่าควรจัดบรรยากาศการเรียนการสอนให้ดีมีประสิทธิภาพ มีการส่งเสริมกิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมเสริมสร้างให้นักศึกษาเป็นบัณฑิตทั้งร่างกายและจิตใจ มีมนุษยสัมพันธ์ดี รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในบทบาทผู้นำและผู้ตามที่ดี มีการบริหารงานที่ดี เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารมหาวิทยาลัยบางส่วน นักศึกษาเคารพกฎระเบียบ อาคารสถานที่ที่ดีทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ และนักศึกษารู้สึกพึงพอใจ มีศรัทธาและทัศนคติต่อสถาบันการศึกษาที่ตนสังกัดอยู่

ในทางตรงกันข้ามถ้าวิทยาลัยใดมีสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี ก็มักจะประสบปัญหาต่าง ๆ ได้ โดยเฉพาะในการศึกษาวิชาชีพพยาบาล ปัญหาที่มักพบเสมอ คือ ปัญหาทางด้านอารมณ์และสังคมของนักศึกษา เนื่องมาจากสาเหตุการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมทางสังคม และสถานศึกษา ได้แก่สภาพแวดล้อมในหอพัก ความเป็นอยู่ กฎระเบียบของสถาบัน การปกครองและการอยู่ร่วมกัน ซึ่งมีสภาพแตกต่างไปจากสภาพความเป็นอยู่และสภาพสถานศึกษาเดิมโดยสิ้นเชิง การเปลี่ยนแปลง

หน้า ๖๓๕ หน้า ๖๓๕
๑๐๐๖ x ๐๐๐ 43๐๖ 3
หน้า ๖๓๕

ดังกล่าวย่อมส่งผลต่อคุณภาพการผลิต ที่จะนำไปสู่การสู่เบสทางการศึกษาได้ ซึ่งสอดคล้องกับผล
การวิจัยของ กุลยา ตันติผลาชีวะ และคนอื่น ๆ (2536 : 55 - 56) พบว่า นักศึกษาพยาบาล
สังกัดกระทรวงสาธารณสุขออกจากวิทยาลัยพยาบาลกลางคืนเมื่อตราสูงขึ้นตามลำดับ จากปีการศึกษา
2530 เป็นต้นมา ผู้ที่ออกมาเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของทุกหลักสูตรโดยเฉพาะหลักสูตรพยาบาล
ศาสตร์ ออกกลางคืนสูงสุดร้อยละ 43.1 รองลงมาเป็นหลักสูตรการพยาบาลและการผดุงครรภ์
ระดับต้น ร้อยละ 34.8 สาเหตุสำคัญของการลาออกเนื่องมาจากทัศนคติไม่ดีต่อวิชาชีพ การเรียน
อ่อน เกิดการเจ็บป่วยด้านร่างกายระหว่างการศึกา และมีปัญหาสุขภาพจิต ส่วนสาเหตุอื่น ๆ คือ
ปัญหาการปรับตัว ปัญหาทางครอบครัว และการแบ่งเวลาเรียนไม่เหมาะสม

สำหรับการจัดการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ก็ประสบปัญหาเกี่ยวกับสภาพ
แวดล้อมวิทยาลัยเช่นเดียวกับสถาบันการศึกษาพยาบาลทั่วไป ดังจะเห็นได้จากการลาออกกลางคืน
ของนักศึกษา หลักสูตรการพยาบาลและการผดุงครรภ์ระดับต้น และจากผลการประเมินวิทยาลัย
พยาบาลและผดุงครรภ์ ของสภาการพยาบาล ปีการศึกษา 2535 เพื่อรับรองมาตรฐานของสถาบัน
(เพียงใจ สัตยธรรม. 2535 : 20) พบปัญหาเกี่ยวกับด้านการบริหารของวิทยาลัยพยาบาล และ
ผดุงครรภ์บางแห่งมีโครงสร้างไม่ชัดเจน ไม่มีกรรมการบริหาร ทำให้การทำงานไม่คล่องตัว
วิทยาลัยไม่มีอิสระในการบริหารงานบุคคล ด้านกิจกรรมนักศึกษายังมีน้อย ควรมีการส่งเสริมให้มี
การจัดตั้งชมรมนักศึกษา และสนับสนุนกิจกรรมนักศึกษาทั้งในและนอกหลักสูตร ปัญหาด้านอาคาร
สถานที่และอุปกรณ์การศึกษา ยังไม่ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานและมีไม่เพียงพอ สำหรับปัญหาด้านการ
เรียนการสอน พบว่า คุณวุฒิ ประสบการณ์ ของอาจารย์ผู้สอน และอัตราส่วนของอาจารย์และ
นักศึกษาไม่ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์โดยส่วนรวมอยู่ใน
ระดับปานกลางเกี่ยวกับปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงาน อาจารย์อยากมีความก้าวหน้าทางวิชาการ
มากกว่าที่ผ่านมา อยากให้มีการปรับปรุงกระบวนการคัดเลือกอาจารย์ไปศึกษาต่อและไปรับการ
อบรมระยะสั้น ส่วนด้านปัจจัยค่าจ้าง อาจารย์มีความพอใจต่ำในการอำนวยความสะดวกให้กับ
อาจารย์ และเงินเดือนที่ได้ไม่เหมาะสมกับความรับผิดชอบ (สรวง สุวรรณ และเพียงใจ สัตยธรรม
2534 : 74)

จากสภาพปัญหาและความสำคัญของสภาพแวดล้อมวิทยาลัยดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัย
มีความสนใจที่จะศึกษาสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข และ
คิดว่าการศึกษาทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัย อย่างจริงจัง

และครอบคลุมทุกวิทยาลัย ผลของการวิจัยจะเป็นประโยชน์ในการเสนอแนะผู้บริหารและหน่วยงานที่รับผิดชอบได้รับทราบ และสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การศึกษานี้ มีจุดมุ่งหมาย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ตามทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ใน 6 ด้าน คือ ด้านการบริหาร การเรียนการสอน การให้บริการแก่นักศึกษา การสังคมในกลุ่มเพื่อน การจัดกิจกรรมนักศึกษา และด้านอาคารสถานที่
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน
3. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยพยาบาล และผดุงครรภ์ ในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน จำแนกตามระดับชั้นปี

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร อาจารย์ และผู้ที่เกี่ยวข้องในวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ทำให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัย ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงสภาพแวดล้อม ด้านการบริหาร การเรียนการสอน การให้บริการแก่นักศึกษา การสังคมในกลุ่มเพื่อน การจัดกิจกรรมนักศึกษา และด้านอาคารสถานที่ให้เหมาะสมต่อไป

ขอบเขตของเนื้อหาการวิจัย

1. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะศึกษาสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ โดยเลือกศึกษาสภาพแวดล้อม 6 ด้าน คือ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน การให้บริการแก่นักศึกษา การสังคมในกลุ่มเพื่อน การจัดกิจกรรมนักศึกษาและด้านอาคารสถานที่ และศึกษาเฉพาะวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข จำนวน 7 แห่ง

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาระดับปริญญาตรี (ระดับต้น) ของวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ปีการศึกษา 2536 เป็นผู้บริหาร จำนวน 23 คน อาจารย์ 90 คน และนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 502 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 396 คน รวมจำนวนประชากร 1,011 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร และอาจารย์ใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษา ใช้ตารางสัดส่วนของเครซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608) ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง แล้วใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้วิทยาลัยเป็นชั้น และใช้วิธีการสุ่มแบบธรรมดา (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาจำนวน 413 คน รวม 526 คน

3. ตัวแปร ตัวแปรที่จะศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจำแนกเป็น

3.1.1 ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา

3.1.2 ระดับชั้นปีของนักศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือระดับชั้นปีที่ 1 และระดับชั้นปีที่ 2

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทศนะที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ 6 ด้าน คือ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา ด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา และด้านอาคารสถานที่

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ หมายถึง สถาบันการศึกษาด้านการพยาบาลและผดุงครรภ์ สังกัดสถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข มีหน้าที่และบทบาทในการผลิตพยาบาลและผดุงครรภ์ (ระดับต้น) มีทั้งหมด 7 แห่ง คือ วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์วชิระกรุงเทพ วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ราชบุรี วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์เชียงใหม่ วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ลำปาง วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์นครสวรรค์ วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ขอนแก่น และวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ยะลา

2. สภาพแวดล้อมวิทยาลัย หมายถึง สิ่งที่อยู่รอบตัวสมาชิกวิทยาลัย ทั้งที่เป็นธรรมชาติ และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น รวมทั้งสภาพแวดล้อมทางสังคม ซึ่งมีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่ และพัฒนาการทุกด้านของมวลสมาชิกในวิทยาลัย ในการวิจัยนี้แบ่งสภาพแวดล้อมวิทยาลัยออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

2.1 สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร หมายถึง สภาพการบริหารวิทยาลัย ในด้านนโยบาย การประชาสัมพันธ์ กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีผลบังคับใช้กับนักศึกษาและบุคลากรของวิทยาลัย

2.2 สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน หมายถึง สภาพหรือบรรยากาศในการเรียนการสอน วิธีการสอน อุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษา ตลอดจนการให้คำปรึกษาแนะนำช่วยเหลือ แก้ปัญหา ซึ่งส่งผลต่อการเรียนการสอน

2.3 สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักศึกษา หมายถึง ลักษณะการจัดบริการต่าง ๆ ที่วิทยาลัยจัดให้แก่นักศึกษา เพื่ออำนวยความสะดวกสบายและพัฒนาตนเองของนักศึกษา ได้แก่ บริการแนะแนวทางการศึกษา การให้บริการห้องสมุด บริการหอพัก บริการด้านสุขภาพ การให้บริการด้านอาหาร น้ำดื่ม น้ำใช้ และการให้บริการให้ทุนแก่นักศึกษา

2.4 สภาพแวดล้อมในกลุ่มเพื่อน หมายถึง การติดต่อสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนของนักศึกษาในวิทยาลัย การแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด การช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ระหว่างเพื่อน และความสามารถในการทำงานกลุ่ม

2.5 สภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา หมายถึงลักษณะกิจกรรมนักศึกษา ที่จัดขึ้นในวิทยาลัย เพื่อให้ให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์เพิ่มเติมนอกเหนือจากกิจกรรมในหลักสูตร เช่น กิจกรรมด้านวิชาการ กิจกรรมด้านกีฬาและกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น

2.6 สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ หมายถึงลักษณะอาคารสถานที่ที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด โรงอาหารและสนามกีฬา เป็นต้น และรวมทั้งการตกแต่งอาคารสถานที่ ความสะอาดสวยงามและความปลอดภัย

3. ทักษะ หมายถึง ความรู้สึกหรือความคิดเห็นต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งอาจจะเป็นไปในทางชอบหรือไม่ชอบ สามารถวัดได้โดยอาศัยแบบสอบถามและสามารถนำคะแนนมาหาค่าทางสถิติได้ สำหรับการวิจัยนี้ หมายถึง ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์

4. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ หัวหน้าฝ่ายบริหารและแผนงาน หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมการศึกษาและหัวหน้าฝ่ายการศึกษาต่อเนื่อง และฝึกอบรม ที่ปฏิบัติงานด้านการบริหารของวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ปีการศึกษา 2536

5. อาจารย์ หมายถึง วิทยากร หรือผู้ที่ปฏิบัติงานสอนประจำของวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ปีการศึกษา 2536 และได้ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร

6. นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ระดับประกาศนียบัตรการพยาบาลและการผดุงครรภ์ (ระดับต้น) ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2536

7. ระดับชั้นปี หมายถึง ชั้นปีที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรการพยาบาลและการผดุงครรภ์ (ระดับต้น) แบ่งออกเป็น 2 ระดับชั้นปี คือ ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้านี้ มุ่งศึกษาสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ เพื่อให้การศึกษาเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้ศึกษา เอกสารอ้างอิงและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามหัวข้อต่อไปนี้

1. โครงสร้างวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์
2. ความหมายและความสำคัญของสภาพแวดล้อมวิทยาลัย และสถาบันการศึกษา
3. วิธีการศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัย
4. สภาพแวดล้อมวิทยาลัยด้านการบริหาร
5. สภาพแวดล้อมวิทยาลัยด้านการเรียนการสอน
6. สภาพแวดล้อมวิทยาลัยด้านการให้บริการแก่นักศึกษา
7. สภาพแวดล้อมวิทยาลัยด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน
8. สภาพแวดล้อมวิทยาลัยด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา
9. สภาพแวดล้อมวิทยาลัยด้านอาคารสถานที่
10. สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข
11. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัย มหาวิทยาลัย และสถาบันการศึกษา
12. สมมติฐานการวิจัย

โครงสร้างวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์

วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ เป็นสถาบันการศึกษาพยาบาลสังกัดสถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งเป็นสถาบันที่เพิ่งจัดตั้งขึ้นใหม่ตามนโยบายการพัฒนาสาธารณสุข ฉบับที่ 7 มีหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบการผลิตและการพัฒนาบุคลากรของ

กระทรวงสาธารณสุขในภาพรวมทั้งหมดมีวิทยาลัยอยู่ในสังกัด จำนวน 40 แห่ง เป็นวิทยาลัยพยาบาล จำนวน 27 แห่ง วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ จำนวน 7 แห่ง และวิทยาลัยการสาธารณสุขภาค 4 แห่ง วิทยาลัยนักระบริหารสาธารณสุข 1 แห่ง และวิทยาลัยทางการแพทย์ 1 แห่ง สำหรับวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ได้จัดแบ่งโครงสร้างการบริหารงานออกเป็น 3 ฝ่าย 8 ภาควิชา วิทยาลัยมีหน้าที่ผลิตบุคลากรด้านการพยาบาลที่มีคุณภาพ เพื่อออกไปบริการประชาชนในชนบท การที่จะให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการได้นั้น นอกจากการทำให้ความรู้ทางด้านวิชาการแล้ว สภาพแวดล้อมวิทยาลัยก็เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาลและผดุงครรภ์ มีการพัฒนาในด้านบุคลิกภาพ และด้านอื่น ๆ

ความหมายและความสำคัญของสภาพแวดล้อมวิทยาลัย และสถาบันการศึกษา

ความหมายของสภาพแวดล้อมวิทยาลัย และสถาบันการศึกษา

สภาพแวดล้อม (Environment) วินัย วีระวัฒนานนท์ (2530 : 1) ได้กล่าวถึงคำจำกัดความตามที่ UNESCO ให้ความไว้ว่า สภาพแวดล้อม หมายถึง สิ่งที่อยู่รอบตัวมนุษย์ ทั้งที่เป็นธรรมชาติ และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น และรวมทั้งสิ่งแวดล้อมทางสังคมมนุษย์ด้วย

สภาพแวดล้อมวิทยาลัย (College Environment) ได้รับความสนใจและมีการศึกษากันอย่างกว้างขวาง เพราะผลที่ได้รับจากการศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัย จะช่วยให้นักการศึกษาเข้าใจสถาบันดียิ่งขึ้นสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาวิทยาลัย ในการศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยที่ผ่านมา ได้มีผู้ให้ทัศนะเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยแตกต่างกันไป ดังนี้

อรรถพร คุณพันธ์ (2521 : 24) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมวิทยาลัย หมายถึง การรับรู้และความประทับใจของนักศึกษาที่มีต่อลักษณะต่าง ๆ ของวิทยาลัย ได้แก่ ชื่อเสียงของวิทยาลัย การบริหาร บรรยากาศในการเรียนการสอน พฤติกรรมที่เกี่ยวกับเพื่อน และอาคารสถานที่ ซึ่งมีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่ และการพัฒนาของสมาชิกในวิทยาลัย ลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้สามารถตรวจสอบได้

นัยนา อ่างสันติกุล (2522 : 17) ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมวิทยาลัย คือ พฤติกรรม เหตุการณ์ สถานที่ หรือลักษณะใด ๆ ที่นักศึกษารับรู้ว่าจะก่อให้เกิดผลหรือขัดขวางความก้าวหน้าของการพัฒนาความรู้ ความคิด ทักษะคติ และทักษะในวิชาชีพที่ตนกำลังศึกษาเล่าเรียน

วิลเลียม ดั้งทตส์เวิร์สต์ (2535 : 11) ได้สรุปความหมายของสภาพแวดล้อมวิทยาลัยว่า คือ พฤติกรรม เหตุการณ์ หรือลักษณะใด ๆ ภายในวิทยาลัย ที่จะส่งเสริมและเอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้า และพัฒนาการทุกด้านของนักศึกษา

ฮาโรลด์ (Harold. 1964 : 233) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมวิทยาลัยในมุมที่กว้างขึ้น รวมถึง ระบบการศึกษา ระบบการปกครองและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรง จนเกิดการพัฒนาค้นคว้า เปลี่ยนแปลงทัศนคติและความสนใจ

เพส และสเติร์น (Pace and Stern. 1965 : 260) ได้อธิบายความหมายของสภาพแวดล้อมวิทยาลัยว่า เป็นสิ่งเร้าที่บังคับให้ทุกคนในสังคมวิทยาลัยทำอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น กระทำตามกฎเกณฑ์ ระเบียบวินัย ข้อบังคับ และการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นการเสริมแรงให้นักศึกษาเกิดความต้องการที่จะเสริมสร้างบุคลิกภาพ

แอสติน (Astin. 1968 : 58) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมสถาบันการศึกษาว่า เป็นสิ่งเร้าที่มีศักยภาพ ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาของนักศึกษา ซึ่งสามารถศึกษาได้โดยการสังเกตพฤติกรรม กิจกรรมของนักศึกษา รวมทั้งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสถานการณ์นั้น ๆ

สภาพแวดล้อมสถาบันการศึกษายาบาล .คุชฎี สรรพประดิษฐ์ (2529 : 7) ได้ให้ความหมายไว้ว่าหมายถึง ลักษณะสภาพการณ์ต่าง ๆ ภายในสถานศึกษายาบาล ในการที่จะส่งเสริมและเอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้า และพัฒนาการทุกด้านของมวลสมาชิก

จากแนวความคิดดังกล่าวทั้งหมด พอสรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมวิทยาลัย หมายถึง สิ่งที่อยู่รอบตัวสมาชิกในวิทยาลัย ทั้งที่เป็นธรรมชาติและสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น รวมทั้งสภาพแวดล้อมทางสังคม ซึ่งมีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่ และพัฒนาการทุกด้านของมวลสมาชิกในวิทยาลัย

ความสำคัญของสภาพแวดล้อมวิทยาลัย และสถาบันการศึกษา

สภาพแวดล้อม เป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้การเรียนรู้ของนักศึกษาได้บรรลุวัตถุประสงค์ ในขณะที่เดียวกันก็สร้างความรู้สึที่ดี ความรู้สึกพึงพอใจ รักและผูกพันในสถาบัน ต่ออาจารย์ และเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ภายในสถาบันด้วย เมื่อมองในแง่การบริหารบุคคล การจัดสภาพแวดล้อมที่ดีของสถาบันการศึกษา มีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อองค์การ และผู้ปฏิบัติงาน ดังที่ ภิญโญ สาร (2524 : 150-152) กล่าวไว้ดังนี้

1. สร้างความพึงพอใจ และความสุขในการทำงาน *๑๕.๑๖*
2. ลดการสูญเสียเวลาในการสอน
3. เพิ่มทุนประสิทธิภาพในการสอน การมีอุปกรณ์การสอนที่ครบสมบูรณ์มีหนังสือเพียงพอต่อการค้นคว้า ช่วยให้ผู้สอนทำงานด้วยความเต็มใจ เพิ่มความรู้ความสามารถ
4. สร้างสัมพันธภาพในการสอน เมื่อสภาพแวดล้อมมีความสะดวก มีความคล่องตัวในการเรียนการสอน ทำให้ผู้สอนมีความสุข มีทัศนคติที่ดีในหน่วยงาน
5. ลดอัตราการย้าย การลาออกของอาจารย์ผู้สอน . เนื่องจากความไม่พึงพอใจในสภาพแวดล้อม

ความสำคัญของสภาพแวดล้อม ตามแนวคิดของกลุ่มพฤติกรรมนิยม เชื่อว่า สภาพแวดล้อมหรือสิ่งแวดล้อมเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของเอกัตบุคคล ให้เป็นไปในทางที่พึงปรารถนาเพราะสภาพแวดล้อมภายในสถาบันมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของบุคคล สามารถส่งผลก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านความรู้ ความคิด เจตคติ ทักษะ พฤติกรรมและบุคลิกลักษณะของผู้เรียนไปสู่จุดหมายของสถาบันคือ ความเป็นผู้ได้รับการศึกษาโดยสมบูรณ์ (Educated Man) (ทองเรียน อมรัชกุล. 2525 : 40) นอกจากนี้สภาพแวดล้อมยังเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยเสริมสร้างให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อนักเรียนดีขึ้นโดยการจัดสภาพแวดล้อมในการทำงานให้สะดวก ปลอดภัย เป็นระบบ ความเป็นระเบียบเรียบร้อย การติดต่อประสานงาน การกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ถ้ามีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน มีเหตุผลเสมอต้นเสมอปลาย จะไม่เพียงแต่ช่วยขจัดปัญหาความประหลาดของนักเรียนเท่านั้น ยังสามารถส่งเสริมให้นักเรียนรู้สึกภูมิใจ และเกิดความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ต่อโรงเรียนและชุมชนอีกด้วย (จารีส นองมาก. 2534 : 137, 147)

สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ดีนั้น เปรียบเสมือนครูที่พูดไม่ได้แต่มีบทบาทอย่างลึกซึ้งในการเสริมสร้างความคิด และเอื้อให้เยาวชนพัฒนาได้เต็มความรู้ความสามารถกลมกลืนกลมเกลียวจิตใจให้เป็นคนละเอียดอ่อน พร้อมต่อการปลูกฝังคุณธรรมอันพึงประสงค์ (โกวิท วรพิพัฒน์. 2536 : บทนา)

สำหรับสภาพแวดล้อมวิทยาลัย โบว์แมน (Bawman. 1965 : 8) ได้กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบที่มีผลทำให้นักศึกษาประสบผลสำเร็จในการศึกษา คือ องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับเขาวนปัญญาของนักศึกษา และองค์ประกอบที่ไม่เกี่ยวข้องกับเขาวนปัญญา ได้แก่ ทัศนคติต่อวิชาชีพ ทัศนคติต่อวิชาที่เรียน วิธีการสอนของอาจารย์ ลักษณะส่วนตัวของนักศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาและเพื่อน ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และสภาพแวดล้อมภายในสถาบัน

ดังนั้นสภาพแวดล้อมวิทยาลัย จึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อนักศึกษา ช่วยให้นักศึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ ความคิด บุคลิกภาพ มีความรับผิดชอบ และประสบผลสำเร็จในการศึกษา

วิธีการศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัย

วิธีการศึกษาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย วิไลวรรณ พิริยานูวัฒน์ และสมหวัง พิริยานูวัฒน์ (2519 : 21 - 29) ได้ศึกษางานเขียนที่เกี่ยวข้องกับการประเมินสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาของสหรัฐอเมริกา พบว่า มีวิธีการแตกต่างกันออกไปหลายวิธี ซึ่งพอสรุปได้ 3 วิธีใหญ่ ๆ คือ

1. วิธีวัดภาพพจน์มหาวิทยาลัย (The "Image" Approach) เป็นการศึกษาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย ที่ให้นักศึกษา อาจารย์และผู้บริหารมหาวิทยาลัย แสดงความรู้ความประทับใจต่อลักษณะและสภาพการณ์ต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยที่ตนสังกัดอยู่ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่

1.1 ดัชนีลักษณะมหาวิทยาลัย (The College Characteristics Index หรือ CCI) ของเพส และสเตอร์น (Pace and Stern. 1965 : 260 - 277) ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยที่ผู้ตอบสังกัดอยู่ โดยให้ผู้ตอบพิจารณาข้อความเหล่านั้นว่า ถูกหรือผิดไปจากลักษณะวิทยาลัยที่ตนสังกัดอยู่ ถ้านักศึกษาส่วนใหญ่ออกตอบเห็นด้วยก็จะแสดงถึงลักษณะมหาวิทยาลัยที่นักศึกษาสังกัดอยู่

1.2 มาตรฐานประมาณค่าสภาพแวดล้อมวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย (The College and University Environment Scales หรือ CUES) การศึกษาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย วิธีนี้เป็นการศึกษาลักษณะของมหาวิทยาลัย 5 ประการ คือ การนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติจริง การติดต่อสัมพันธ์กับชุมชน การรู้จักและตระหนักในหน้าที่ของตน การปฏิบัติตัวได้เหมาะสมตามระเบียบแบบแผน และเป็นผู้สนใจใฝ่หาความรู้ทางวิชาการอยู่เสมอ แบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่าสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย มีข้อความครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับลักษณะมหาวิทยาลัยทั้ง 5 ประการข้างต้น คำตอบหรือข้อคิดเห็นของนักศึกษา เป็นการบ่งชี้ถึงลักษณะของมหาวิทยาลัยแห่งนั้น

1.3 แบบสำรวจหน้าที่สถาบัน (IFI) ชานตรา ฮาตเนท และปีเตอร์สัน (Cantra, Hartnett and Peterson. 1970) เป็นผู้สร้าง IFI ขึ้น โดยมีความเชื่อว่า ลักษณะมหาวิทยาลัยหลายลักษณะ เช่น โปรแกรมการศึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตรควรประเมินจากคณาจารย์และผู้บริหารมหาวิทยาลัย แทนที่จะประเมินจากนิสิต นักศึกษา

2. วิธีวัดคุณลักษณะส่วนตัวของนิสิตนักศึกษา (The "Student Characteristics" Approach) การศึกษาวิธีนี้ทำได้โดยให้นักศึกษาแต่ละคนตอบแบบสอบถาม บรรยายถึงคุณลักษณะส่วนตัวของตนเอง แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยคุณลักษณะนักศึกษาของสถาบันนั้น ๆ วิธีนี้ตั้งอยู่บนรากฐานของความเชื่อที่ว่า คุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษาจะถูกกำหนดหรือแต่งเติมเสริมสร้างโดยสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย ซึ่งนำไปสู่การศึกษาสภาพแวดล้อมหรือการประเมินผลสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยได้ เครื่องมือที่นิยมใช้คือ เทคนิคการประเมินสภาพแวดล้อม (The Environment Assessment Technique หรือ EAT)

3. วิธีวัดสิ่งเร้าเชิงสภาพแวดล้อม (The "Stimulus" Approach) การประเมินสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย โดยมุ่งวัดสภาพแวดล้อมที่เป็นสิ่งเร้า นั้น พัฒนาขึ้นบนความเชื่อเบื้องต้นที่ว่าจะสามารถตีความหมายข้อมูลที่ได้จากวิธีนี้ในเชิงเหตุผลได้ดีกว่า ข้อมูลหรือสภาพแวดล้อมที่วัดได้โดยอาศัยวิธีวัดภาพพจน์มหาวิทยาลัย หรือวิธีวัดคุณลักษณะส่วนตัวของนิสิตนักศึกษา แอสติน (Astin. 1970) ได้เสนอแนะทัศนคติใหม่เกี่ยวกับความหมายของสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย โดยให้คำนิยามว่า สภาพแวดล้อมเชิงสิ่งเร้า หมายถึง พฤติกรรม เหตุการณ์หรือคุณลักษณะใด ๆ ของสถาบันที่สังเกตเห็นได้ อันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการรับรู้ด้านประสบการณ์ของสมาชิกในมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งนิสิตนักศึกษา สภาพที่เป็นอยู่ หรือสิ่งที่เกิดขึ้นเหล่านี้สามารถจะตรวจสอบได้โดยการสังเกตอิสระ ด้วยแนวคิดนี้เองทำให้แอสตินพัฒนาแบบสำรวจกิจกรรมมหาวิทยาลัยขึ้น (The Inventory of College Activities or ICA) มีคำถามทั้งสิ้น 275 ข้อ สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยในทัศนะนี้ แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ

3.1 สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับเพื่อน เช่น พฤติกรรมของเพื่อนที่พักอาศัยด้วยกัน

3.2 สภาพแวดล้อมในห้องเรียน เช่น พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในห้องเรียน

3.3 สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการบริหาร เช่น หน้าที่ของการละเมิดกฎระเบียบ การและการลงโทษ

3.4 สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับอาคารสถานที่ เช่น ระยะทางไปห้องเรียนหรือห้องสมุด

แอสตินได้นำแบบสำรวจนี้ไปสำรวจพฤติกรรมของนิสิตนักศึกษาจำนวน 60,505 คน เพื่อมุ่งบรรยายสภาพแวดล้อมของสถาบันอุดมศึกษาของสหรัฐอเมริกาที่รับรองวิทยะฐานะแล้ว จำนวน 246 แห่ง แล้วคำนวณหาคะแนนเฉลี่ยแต่ละข้อ และแจกแจงร้อยละของพฤติกรรมของนิสิตนักศึกษา กลุ่มตัวอย่าง แอสตินสรุปข้อค้นพบที่สำคัญ 5 ประการ คือ

1. พฤติกรรมนิสิตนักศึกษามีทั้งสิ้น 15 แบบ เช่น พฤติกรรมแข่งขันกับพฤติกรรมการร่วมมือ เป็นต้น

2. สัดส่วนของนิสิตนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง แปรผันจากสถาบันหนึ่งไปสู่อีกสถาบันหนึ่ง กล่าวคือ ในกิจกรรมประเภทเดียวกันปรากฏว่าในสถาบันนี้เกือบไม่มีนิสิตนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมเลย แต่ทว่าในสถาบันอื่นนิสิตนักศึกษาเกือบทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมประเภทเดียวกัน

3. ผลการวิเคราะห์สิ่งเร้าในห้องเรียน 49 ตัว ปรากฏว่าสิ่งเร้าที่สามารถแยกแยะสถาบันตัวอย่าง 246 แห่ง ออกจากกันได้ มีเพียง 6 ตัว เช่น การมีส่วนร่วมในห้องเรียน ความคุ้นเคยกับอาจารย์ เป็นต้น

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายการบริหารว่าด้วยการการละเมิดกฎระเบียบของนิสิตนักศึกษา พบว่านโยบายการลงโทษอย่างรุนแรงเกี่ยวกับการละเมิดกฎหมายวิทยาลัยในเรื่องการดื่มสุรา การต่อต้านก๊วร้าย การประกอบกิจกรรมทางเพศ และการทุจริตในการสอบ

5. ความกว้างขวางของบริเวณมหาวิทยาลัยและความเป็นกันเองของนักแะแนวประจำหอพัก หรือแม่บ้านประจำหอพักเป็นตัวประกอบสำคัญของสิ่งแวดล้อมด้านอาคารสถานที่

สำหรับในประเทศไทยได้มีผู้นำวิธีการศึกษาสภาพแวดล้อมดังกล่าว มาวิจัยเพื่อตั้งเป็นทฤษฎีเฉพาะ และวิเคราะห์หาองค์ประกอบ สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยไทย ได้แก่

อรรถพร คุณพันธ์ (2522 : 61) ได้สร้างแบบสำรวจจำแนกสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยไทย โดยใช้แบบมาตราส่วนวัดสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย ICA และตั้งเป็นทฤษฎีเฉพาะ เพื่อเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกองค์ประกอบของแบบสำรวจสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยขึ้นมา 5 ทฤษฎี ดังนี้

ทฤษฎีเฉพาะที่ 1 กล่าวว่า มหาวิทยาลัยจะมีสภาพแวดล้อมที่ดีก็ต่อเมื่อนิสิตที่เป็นมวลสมาชิกในมหาวิทยาลัยมีความรู้สึกพึงพอใจ มีศรัทธา และทัศนคติที่ดีต่อมหาวิทยาลัยที่ตนสังกัดอยู่ กล่าวคือ นิสิตมีความภูมิใจที่ได้เป็นนิสิตของมหาวิทยาลัย

ทฤษฎีเฉพาะที่ 2 บรรยายภาคสนามการเรียนการสอนเป็นส่วนหนึ่งในการใช้อำนาจให้นิสิตประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ ถ้าบรรยายภาคสนามการเรียนการสอนดี มีประสิทธิภาพ ย่อมทำให้นิสิตเกิดการเรียนรู้เป็นบัณฑิตที่ทรงไว้ซึ่งความรู้ ความสามารถ และมีคุณธรรมตามความมุ่งหมายของมหาวิทยาลัย

ทฤษฎีเฉพาะที่ 3 สภาพแวดล้อมที่ดีจะต้องเป็นมหาวิทยาลัยที่มีการส่งเสริมกิจกรรมเสริมหลักสูตรทั้งในด้านวิชาการ สันทนาการ กีฬา ศิลปวัฒนธรรม อีกทั้งกิจกรรมเสริมสร้างงานให้นิสิตรอบรู้ และเป็นบัณฑิตทั้งร่างกายและจิตใจ มีมนุษยสัมพันธ์อันดีรู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในบทบาทผู้นำ และ ผู้ตามที่ดี

ทฤษฎีเฉพาะที่ 4 สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยที่ดี จะต้องเป็นมหาวิทยาลัยที่มีการบริหารงานที่ดี นิสิตในมหาวิทยาลัยต้องเคารพกฎ ระเบียบของมหาวิทยาลัย อีกทั้งผู้บริหารยินดีให้คำปรึกษาแก่นิสิตและเปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมในการบริหารมหาวิทยาลัยบางส่วน

ทฤษฎีเฉพาะที่ 5 อาคาร สถานที่ เป็นสิ่งที่มีความสำคัญทางด้านกายภาพที่จะช่วยผลักดันการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยให้สัมฤทธิ์ผล มหาวิทยาลัยจะมีสภาพแวดล้อมที่ดีได้นั้นจะต้องมีอาคาร สถานที่ที่ดี ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ มีห้องเรียน ห้องสมุด ห้องอาหาร ที่พักผ่อนหย่อนใจ และอื่น ๆ เพียงพอกับจำนวนนิสิต

นัยนา อ่างสันติกุล (2522 : 16-20) ได้ทำการศึกษา วิเคราะห์องค์ประกอบสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยไทย ที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากนิสิต นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 704 คน ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบของมหาวิทยาลัย ที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ทางวิชาการของนิสิต นักศึกษา คือ บรรยายภาคสนามการเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร บุคลิกภาพ เพื่อนสนิท บรรยายภาคการบริหาร อาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก

จากการศึกษาวิธีประเมินสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยดังกล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยได้พิจารณาเลือกวิธีการประเมินสภาพแวดล้อมแบบ ICA ของแอสดินและแบบสำรวจสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยไทยของ อรรถพร คุณพันธ์ เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ สถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข โดยแบ่งสภาพแวดล้อมออกเป็น 6 ด้าน คือ ด้าน

การบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา และด้านอาคารสถานที่

สภาพแวดล้อมวิทยาลัยด้านการบริหาร

การบริหารเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งในการจัดการศึกษา ถ้าการบริหารมีประสิทธิภาพจะช่วยให้นักศึกษาพัฒนาอย่างเต็มที่ การบริหารที่ดีต้องทำให้สถาบันมีอิสระในการดำเนินงาน เปิดโอกาสให้อาจารย์และนักศึกษามีเสรีภาพทางวิชาการ ฝ่ายบริหารต้องเข้าใจหลักการบริหาร เข้าใจลักษณะการอุดมศึกษา ทั้งในด้านเกี่ยวกับผู้เรียนและลักษณะการเรียนการสอน ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาในระดับอื่น นอกจากนี้ยังต้องมีความสามารถในการบริหารบุคลากร สร้างระบบบริหารที่เหมาะสม ให้ความยุติธรรมแก่ทุกฝ่าย เปิดโอกาสให้บุคลากรได้รับความก้าวหน้าในการทำงาน (วิจิตร ศรีสะอ้าน, 2518 : 40) งานบริหารการศึกษาจะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดย่อมขึ้นกับผู้บริหารการศึกษา ประสพ แสนคำเครือ (2535 : 42-43) ได้กล่าวถึงภาระกิจของผู้บริหารโรงเรียนเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ไว้ดังนี้

1. บริหารงานวิชาการ เช่น บริหารหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล ถือว่าเป็นเป้าหมายสูงสุดของโรงเรียน

2. บริหารบุคลากร ได้แก่ กระบวนการจูงใจคนให้ทำงานเป็นประโยชน์แก่โรงเรียน โดยตัวเองพอใจที่จะทำงานนั้น ๆ ถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดที่จะให้เป้าหมายของโรงเรียนเป็นไปได้

3. บริหารธุรการ ถือเป็นงานบริการที่จะเอื้อความสะดวกสบายให้สมาชิกในโรงเรียน

4. บริหารกิจการนักเรียน คำนึงถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้แก่นักเรียนเพื่อส่งเสริมวิชาการและการอยู่ร่วมกันอย่างสอดคล้องกับสังคมจริง ๆ มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เป็นงานที่ส่งเสริมกำลังให้แก่โรงเรียน เพราะโดยความจริงแล้วกำลังที่สำคัญอย่างยิ่งของโรงเรียนก็คือตัวนักเรียนนั่นเอง

5. การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน งานนี้เปรียบเสมือนการสร้างมิตรภาพกับเพื่อนบ้าน เพื่อคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

นโยบายของสถาบัน เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อพฤติกรรมและบุคลิกลักษณะของนักศึกษา ดังที่แซนฟอร์ด (Sanford. 1972 : 17) กล่าวว่า บุคลิกลักษณะของนักศึกษาจะขึ้นอยู่กับนโยบายหรือหลักการบริหารของสถาบัน นักศึกษาระดับอุดมศึกษามีลักษณะพิเศษ คือ มีความกระตือรือร้นสนใจสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ในสังคม ชอบความยุติธรรม เพราะเหตุนี้สถาบันการศึกษาจึงควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการบริหารสถาบัน เช่น มีโอกาสเข้าร่วมออกกฎระเบียบ ข้อบังคับและข้อพึงปฏิบัติต่าง ๆ เป็นต้น การได้รับโอกาสเช่นนี้ จะทำให้นักศึกษามีความรู้สึกว่าสถาบันเป็นของนักศึกษา นักศึกษาจะมีความพึงพอใจที่จะปฏิบัติตามสิ่งต่าง ๆ เพื่อนำมาซึ่งชื่อเสียงของสถาบัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของล็อคคลิน (Locklin. 1976 : 149 - A) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย 4 แห่งเกี่ยวกับด้านนโยบาย กฎระเบียบ การบริหารสถาบันและการแบ่งหน้าที่ของหน่วยงานในการปกครองสถาบันที่ส่งผลกระทบต่อนักศึกษา โดยเปรียบเทียบกันระหว่างสถาบันที่นักศึกษามีส่วนร่วมการบริหารอย่างเต็มที่ กับสถาบันที่นักศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารเป็นบางส่วน พบว่า สถาบันที่นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมการบริหารสถาบันอย่างเต็มที่ จะมีกฎระเบียบ รวมทั้งนโยบายทางด้านสังคมและด้านวิชาการไม่เคร่งครัดการปกครองนักศึกษาที่ทำได้ดีข้อเสนอแนะของนักศึกษาจะได้รับการตอบสนองจากครู อาจารย์เป็นอย่างดี นอกจากนั้นอาจารย์และนักศึกษามีโอกาสร่วมกันถกเถียง และอภิปรายปัญหาทางการศึกษาได้มากกว่าสถาบันที่นักศึกษามีโอกาส เข้าร่วมกิจกรรมทางด้านการบริหารการศึกษาแต่เพียงบางส่วน

สภาพแวดล้อมวิทยาลัยด้านการเรียนการสอน

ดุย (วีระ นทีวุฒิสกุล. 2521 : 8 ; อ้างอิงมาจาก Dewey.n.d.) ได้ให้ข้อคิดว่าการศึกษาคือ การรวบรวมประสบการณ์ ซึ่งเป็นผลจากการที่นักศึกษามีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ดังนั้น หน้าที่ของสถานศึกษาคือ จะต้องจัดสิ่งแวดล้อมที่มีคุณค่าแก่นักศึกษา การจัดการเรียนการสอนจึงมีความหมายรวม คือวิธีการจัดกระบวนการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้สอนและผู้เรียนมีความรับผิดชอบร่วมกัน หรือมีปฏิสัมพันธ์ที่มีจุดหมายต่อการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ จึงเป็นเรื่องยาก

สไตน์ เบค (สตีฟ อีวคากร. 2525 : 54 ; อ้างอิงมาจาก Steinbeck. n.d.) กล่าวว่า "การเรียนการสอน เป็นศิลปะที่เหนือศิลปะอื่นใดในโลก เพราะผู้ที่ครูปลูกปั้นขึ้นมา นั้นมิใช่ตัวสิ่งไร้ชีวิต หากแต่เป็นคนซึ่งมีสมองความคิด และจิตวิญญาณ" เพราะเหตุนี้ในการจัดการ

เรียนการสอน จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลาย ๆ ด้านที่อาจมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

จินตนา ยูนิพันธ์ (2527 : 27 - 33) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของกระบวนการเรียนการสอนและสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ไว้ดังนี้

องค์ประกอบของกระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ที่มีความสอดคล้องและสัมพันธ์กัน คือ

1. ตัวบั่นของระบบการเรียนการสอน ได้แก่

1.1 ผู้สอน หรืออาจารย์พยาบาล

1.2 ผู้เรียน หรือนักศึกษาพยาบาล

1.3 หลักสูตร เป็นเอกสารที่ใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน หรือจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

1.4 สิ่งแวดล้อมทางการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการเรียนการสอน จะครอบคลุมถึงสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ทางจิตใจและสังคม และสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ

2. กระบวนการดำเนินงาน เป็นการนำตัวบั่นทั้งหมด ซึ่งเป็นทรัพยากร มาก่อให้เกิดผลผลิตที่ต้องการ โดย

2.1 การกำหนดจุดหมายทางการเรียนการสอน

2.2 การกำหนดเนื้อหาวิชา

2.3 การดำเนินการสอน

3. การควบคุม ช่วยให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ก็คือ วิธี การประเมินผลการเรียนการสอน

4. ผลผลิต ผลผลิตของระบบการเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์ คือ ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถปฏิบัติการพยาบาลที่มีคุณภาพ โดยอาศัยความรู้และคุณธรรม มีทัศนคติและค่านิยมที่ดีต่อวิชาชีพและเป็นผู้รักษาจรรยาบรรณของวิชาชีพ

5. ข้อมูลย้อนกลับ ได้จากการวิเคราะห์ผลของการประเมินผลการเรียนการสอนเป็นข้อมูล ที่ช่วยให้ผู้สอนได้นำไปปรับปรุงแก้ไขที่ส่วนหนึ่งส่วนใดของระบบ เพื่อจะให้ระบบการเรียนการสอนดำเนินต่อไป และได้ผลผลิตที่ตรงกับความต้องการ

สำหรับสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน จินตนา ยูนิพันธ์ กล่าวว่า สภาพแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการเรียนการสอน ซึ่งครอบคลุมถึงสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เช่น สภาพห้องเรียน ขนาด และ ลักษณะของห้องเรียน การถ่ายเทอากาศในห้องเรียน ฯลฯ รวมถึงสิ่งแวดล้อมทางจิตใจ และสังคม เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอน และ ผู้เรียน และสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ

ชาอุทัย ศรีไสยเพชร (2525 : 164 - 168) ได้กล่าวถึงสิ่งที่จะเอื้ออำนวยต่อการสร้างสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนที่ดีว่าขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของอาจารย์นั้น ควรประกอบด้วย

1. การมีความรู้ ครูต้องมีความรู้ด้านวิชาการและวิชาชีพครูเป็นอย่างดี
2. มีประสบการณ์ และทักษะในการสอน ประสบการณ์ช่วยให้ครูเข้าใจปัญหา และสภาพการณ์ตามความเป็นจริงมากขึ้น ส่วนทักษะในการสอนครูต้องมีความสามารถในการสอนรู้จักพลิกแพลง การสอนให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาและสภาพของสังคม

3. การปฏิบัติหน้าที่และงานของครูให้สมบูรณ์ 3 ประการ คือ

- 3.1 งานปกครองหรืองานเกี่ยวกับตัวนักศึกษา
- 3.2 งานวิชาการหรืองานเกี่ยวกับการสอน
- 3.3 งานธุรการ

กูริน (ระเปียบ ลินประภานนท์. 2531 : 28; อ้างอิงมาจาก Guerin. 1981 : 18) ได้กล่าวว่าการที่จะถ่ายทอดวิชาความรู้ และ ทักษะ ความชำนาญนั้น อาจารย์จะต้องมีบทบาทและวิธีการสอนดังนี้

1. คำนึงถึงความรู้ และความต้องการของนักศึกษาที่จะสอน
2. รู้ทัศนคติ และสภาพแวดล้อมของนักศึกษา
3. อนุญาตให้นักศึกษาเลือกวิธีการ และกิจกรรมที่นักศึกษาคิดว่าจะเป็นประโยชน์ และประสบความสำเร็จในการเรียนของนักศึกษาเองได้ อย่างอิสระ
4. เชื่อมโยงประสบการณ์ หรือความรู้ให้กลมกลืน สอดคล้องกับสถานการณ์จริง

ไพฑูรย์ ลินลารัตน์ (2524 : 49-86) ได้กล่าวถึงวิธีสอน บทบาทของอาจารย์ และบรรยากาศการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา ว่าการสอนของอาจารย์ควรเน้นการสร้างเสริมให้นักศึกษามีความสามารถในการเรียนรู้เป็นสำคัญ และบทบาทที่สำคัญของอาจารย์ คือ เป็นผู้คอยชี้แนะแนวทางและวิธีการให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน ส่งเสริมพฤติกรรมด้านการ

สร้างสรรค์ โดยเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความรู้ความสามารถ แสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในการเลือกวิธี โดยอาจารย์เป็นผู้ชี้แนะให้เหมาะสมกับลักษณะเนื้อหาวิชาและสภาพของผู้เรียน ซึ่งบทบาทและวิธีการสอนของอาจารย์จะมีคุณภาพมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับการเตรียมตัวของอาจารย์ อาจารย์ควรมีความเข้าใจในบทบาทของตนเอง และปฏิบัติได้ตามลักษณะของอาจารย์ที่ดี งานที่อาจารย์ปฏิบัตินั้น มี 2 ลักษณะ คือลักษณะทางความรู้หรือสติปัญญา กับทางมนุษยสัมพันธ์ หมายความว่า อาจารย์จะต้องรู้เนื้อหาที่ตนสอน และจะต้องมีทักษะทางสัมพันธภาพที่ดีด้วย จึงจะช่วยให้ประสบผลสำเร็จในการสอน จากผลการวิจัยหลายเรื่อง พบว่า อาจารย์เป็นจำนวนมากประสบความล้มเหลวในเรื่องมนุษยสัมพันธ์และการจูงใจ นอกจากนี้อาจารย์ควรสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน หรือบรรยากาศการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน คือผู้สอนมีความเป็นกันเอง เข้าใจ และเห็นอกเห็นใจผู้เรียน แต่ในขณะเดียวกันก็คอยชี้แนะให้เห็นถึงความเหมาะสม ความถูกต้อง และมีวินัยในการเรียนด้วยพร้อมกันไป การให้ข้อคิดชมอย่างยุติธรรม ตรงไปตรงมา เต็มไปด้วยความหวังดี จะช่วยให้บรรยากาศการเรียนรู้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ โรมิน (Romine. 1974 : 139-143) ได้ศึกษาบรรยากาศเกี่ยวกับการสอนที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ดีขึ้น โดยสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์คณะต่าง ๆ จำนวน 1,237 คน ปรากฏว่าลักษณะสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่ทำการสอนมีประสิทธิภาพ มีดังนี้

1. ด้านบุคลิกภาพของผู้สอน เช่น ผู้สอนเป็นคนกระฉับกระเฉง มีอารมณ์ขันสนใจในวิชาที่สอน ให้ความจริงใจ และเป็นกันเองกับผู้เรียน
 2. ด้านการเตรียมการสอน มีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี ชี้แจงให้ผู้เรียนเข้าใจวัตถุประสงค์ด้านวิชาที่เรียน รวมทั้งแนะนำหนังสืออ้างอิงต่าง ๆ
 3. ด้านผลการสอนที่ผู้เรียนได้รับ เช่น ผู้สอน ผู้เรียนได้รับประโยชน์และความตั้งใจจากวิชาที่ผู้เรียนเลือก ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียน มิใช่เป็นเพียงผู้ฟังอย่างเดียว
 4. ด้านการเสนอเนื้อหาเช่น พูดอธิบายชัดเจน ใช้คำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนคิด สามารถใช้วิธีสอนต่าง ๆ ที่จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหา
 5. ด้านการประเมินผล การนำข้อมูลย้อนกลับ และการเสริมแรงทางการเรียน เช่น มีการทำรายงาน หรือสอบ เมื่อตรวจงานแล้ว ผู้สอนต้องรีบแจ้งผลให้ผู้เรียนทราบทันที
 6. ผู้สอนยอมรับฟังความคิดเห็น ตลอดจนผลงานของผู้เรียนอย่างมีเหตุผล
- บุคลิกภาพของอาจารย์นั้นมีความสำคัญต่อนักศึกษา

แกรบินสกี (สันต์ อุอรุณ. 2530 : 21 ; อ้างอิงมาจาก Grabinski. 1975 : 3617-A) กล่าวถึง บุคลิกลักษณะของนักศึกษาที่ประสบผลสำเร็จในการเรียน จะคล้ายกับ บุคลิกลักษณะของอาจารย์มากกว่านักศึกษาที่ไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียน

✓ ธนิต ผิวนิม (2527 : 47) ได้กล่าวถึง เทคนิคการสอนในระดับอุดมศึกษา ประการหนึ่ง คือ การใช้สื่อหรือสื่อดัดแปลงกรณีการสอนจะทำให้อาจารย์สอนได้ครอบคลุมเนื้อหา และผู้เรียนสามารถเข้าใจได้อย่างลึกซึ้ง ทั้งนี้สอดคล้องกับท่านผู้รู้หลายท่าน ได้กล่าวถึงประโยชน์ ของเทคโนโลยีและสื่อการเรียนการสอน

ลัดดา สุขปรีดี (2533 : 62-63) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการใช้เทคโนโลยีในการ เรียนการสอน ไว้ดังนี้

1. เพื่อขยายแหล่งการใช้ทรัพยากรในการเรียนรู้ให้กว้างขวางขึ้น การใช้เทคโนโลยี ทางการเรียนการสอนต้องการให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนจากแหล่งความรู้ที่กว้างขวางไม่จำเป็นต้อง จำกัดอยู่แต่เพียงครู ตำราเรียน แต่ยังคงครอบคลุมถึงคน เครื่องมือวัสดุต่าง ๆ ตลอดจน อาคาร สถานที่ กิจกรรม และเวลาที่ใช้ไปเพื่อการเรียนการสอน
2. เน้นการเรียนรู้แบบเอกัตบุคคล โดยคำนึงถึงความสามารถและความแตกต่างระหว่าง บุคคล

นอกจากนี้ วาสนา ชาวหา (2533 : 15) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของสื่อการเรียน การสอนซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ช่วยให้คุณภาพการเรียนรู้ดีขึ้น เพราะมีความคิดรวบยอดเดียวกัน เกิดความหมายชัดเจนแก่ผู้เรียน แสดงส่วนลึกลับให้เข้าใจกันได้
2. ช่วยให้ผู้เรียนรู้ได้มากในเวลาจำกัด มีประสบการณ์กว้างขวางขึ้น
3. ช่วยเพิ่มความสนใจในกิจกรรมการเรียน เป็นศูนย์ความสนใจทำให้นักศึกษามี ความอยากรู้อยากเห็นมากขึ้น และมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างดี
4. ช่วยเพิ่มพูนความจำ จดจำสิ่งที่ควรจำไว้ได้นาน ประทับความรู้สึก
5. ช่วยส่งเสริมการคิด การแก้ปัญหาในกระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษา
6. ช่วยขจัดปัญหาในการเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งที่มีข้อจำกัดต่าง ๆ เช่น ทรัพย์สินที่ซับซ้อนให้ ง่ายขึ้น และแสดงความหมายของสัญลักษณ์

สุชาติ ธีรธรรมรัตน์ (2523 : 53 - 54) ได้สำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะ และวิธีการสอนของอาจารย์พยาบาล โดยสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหาร คณาจารย์ และนักศึกษา พยาบาลเกี่ยวกับลักษณะครูพยาบาลของวิทยาลัยพยาบาลมิชชั่น วิทยาลัยพยาบาลกรมตำรวจ และ วิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพฯ พบว่า นักศึกษาทั้ง 3 สถาบัน มีความเห็นตรงกันว่า ครูพยาบาลควรมี ลักษณะเตรียมพร้อมด้านการสอนล่วงหน้า มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน ถ่ายทอดวิชาความรู้ได้อย่าง เข้าใจง่าย ฝ่าฟันความรู้ใหม่ ควรคำนึงถึงสติปัญญา ความสามารถ และพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียน มีความชำนาญด้านการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และแนะผู้เรียนให้รู้จักนำความรู้ ทางทฤษฎีไปประยุกต์ใช้ในการพยาบาล นอกจากนี้ มาร์แชล (Marshall. 1974 : 773-775) ได้ทำการศึกษาสภาพแวดล้อมที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ในด้านการพยาบาล ที่เมืองบอสตันในปี 1974 พบว่า สิ่งที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ในด้านการพยาบาลคือ อาจารย์พยาบาลจะต้องเข้าถึง นักศึกษา และยอมรับว่าสัมพันธภาพเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ของนักศึกษา เข้าใจสภาพเศรษฐกิจของนักศึกษาแต่ละคน เข้าใจความต้องการ และความแตกต่างของนักศึกษา รวมถึงการปฏิบัติตนต่อนักศึกษาด้วย

✓ ดังนั้น การจัดสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ และสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้สอนจะต้องมีคุณลักษณะและบุคลิกภาพที่ดี มีความรู้ มีประสบการณ์ มีวิธีการสอนที่เข้าใจสื่อและสอดคล้องกับกรณีที่เหมาะสมทันสมัย มีความเป็น กันเอง เข้าใจผู้เรียน มีความสามารถในการสร้างบรรยากาศของการเรียนรู้ที่ดี และที่สำคัญต้อง มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน

✓ สภาพแวดล้อมวิทยาลัยด้านการให้บริการนักศึกษา

ความหมายและหลักของการให้บริการนักศึกษา

สายพิณ ธรรมบำรุง (2527 : 20) ได้อธิบายความหมายของการบริการนิสิตนักศึกษา คือ โปรแกรมที่เกี่ยวข้องกับนิสิตนักศึกษา ทั้งรายบุคคลและหมู่คณะ ในการที่จะช่วยเหลือสนับสนุน งานด้านวิชาการ สวัสดิการ ความเป็นอยู่ และความเป็นประชาธิปไตย อันเกี่ยวข้องกับพื้นฐาน ทางจิตวิทยา สังคมวิทยาและพฤติกรรมศาสตร์ ทั้งนี้เพื่อพัฒนาความเป็นคนที่สมบูรณ์ และเสริม สร้างให้นิสิตนักศึกษามีความสามารถในการเรียนรู้เป็นสำคัญ

ระเบียบ สิบประการนั้น (2531 : 38) ได้ให้ความหมายของการบริการนักศึกษา ว่าหมายถึง บริการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถาบันอุดมศึกษาจัดขึ้นเพื่อช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ คือการพัฒนาความเป็นคนที่มีความรู้ ควบคู่กับการมีมนุษยสัมพันธ์ และการปรับตัวให้เข้ากับคนอื่น ได้อย่างมีความสุข

ฮอบ (Hopke. 1968 : 353) ได้ให้ความหมายของการบริการนิสิตนักศึกษา ว่าหมายถึง โปรแกรม หรือบริการที่ทางสถาบันจัดขึ้นเพื่อสนองความต้องการความจริงใจของนิสิตนักศึกษาด้านสติปัญญา ร่างกาย สังคม และจิตใจ ทั้งนี้เพื่อให้นิสิตนักศึกษาได้ประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมายของตนและสังคม

กู๊ด (Good. 1975 : 530) ได้ให้ความหมายของการบริการนักศึกษา ไว้ว่า การบริการนักศึกษา หมายถึง บริการที่จัดให้นิสิตนักศึกษาเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่ม เช่น การให้คำปรึกษา สวัสดิการนิสิตนักศึกษา การแนะแนวนักศึกษา และอาชีพ การจัดทำงาน บริการหอพัก และที่ปรึกษาองค์การนักศึกษา

จึงสรุปได้ว่า การบริการนักศึกษา หมายถึง บริการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถาบันอุดมศึกษาจัดขึ้นเพื่อช่วยเหลือสนับสนุนงานด้านวิชาการ ให้นักศึกษาได้บรรลุวัตถุประสงค์ตามความมุ่งหมายของตนและสังคม คือ การพัฒนาความเป็นคนที่สมบูรณ์

วัลลภา เทพหัสดิน (2525 : 42) กล่าวว่า การบริการ และสวัสดิการ ควรจะยึดหลักดังนี้

1. หลักการพัฒนานักศึกษา ควรดำเนินการเพื่อส่งเสริมนักศึกษา ได้พัฒนาความเป็นระเบียบเรียบร้อย การรักษาความสะอาด การมีความรับผิดชอบ การมีวินัยในตนเอง และมีความคิดในทางสร้างสรรค์สร้างสังคม

2. หลักความสะดวกรสบาย ควรคำนึงถึงความสะดวกรสบายของนักศึกษามากกว่าความสะดวกรสบายของตนเอง เช่น เรื่องการให้บริการอาหาร และเครื่องแต่งนักศึกษานี้อาจจะยุ่งยากสำหรับผู้บริหาร เพราะเป็นงานที่ไม่มีเกียรติ แต่เป็นงานที่สนับสนุนความมั่งคั่งทางสมอง และร่างกายของนักศึกษา ผู้บริหารอุดมศึกษาจึงควรคำนึงถึงเป็นพิเศษที่จะจัดบริการนี้ให้นักศึกษาสิ่งแวดล้อมที่จะอำนวยความสะดวกแก่ชีวิตนักศึกษา ควรจะจัดให้เป็นงานสำคัญลำดับแรก ๆ

3. หลักการประหยัด การบริการบางสิ่งบางอย่างที่เป็นสิ่งไม่จำเป็น หรือเป็นสิ่งฟุ่มเฟือย ก็ควรจะงด ไม่จำเป็นต้องจัดหาให้

4. หลักการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ บริการสวัสดิการที่จัดให้ ควรเป็นสิ่งที่เอื้ออำนวยต่อการเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ของนักศึกษา ทำให้จิตอาสาขยันอยากเรียนมากขึ้น หรือมีกำลังใจที่จะเรียนยิ่งขึ้น

5. หลักการให้ก่อนขอ ผู้บริหารควรจะต้องสัมผัสสภาพต่าง ๆ ด้วยตนเอง และใช้วิจารณ์อย่าง ถ้าเห็นว่ามีปัญหาจำเป็นข้อใด ก็ควรดำเนินการให้โดยมีคดีย่อยให้มีการร้องขอ

6. หลักความสามัคคี การบริการและสวัสดิการที่จัดขึ้นควรยึดหลักการสร้างมนุษยสัมพันธ์ หรือสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลทุกกลุ่ม

แอทวูด (Atwood. 1973 : 4402-A) ได้จัดประเภทของการให้บริการแก่นักศึกษาออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. บริการที่จัดให้แก่นักศึกษาทางด้านสวัสดิการ ได้แก่ บริการสุขภาพ บริการหอพัก บริการอาหาร บริการซักฟอก บริการให้คำปรึกษา การวินิจฉัยปัญหา บริการช่วยเหลือทางด้านเงินทุนต่าง ๆ

2. งานบริการที่เป็นความรับผิดชอบของสถาบัน ได้แก่ การคัดเลือก การสรรหาในลิตนักศึกษา การรับนิสิตนักศึกษาเข้าเรียน การลงทะเบียน การปฐมนิเทศ การปัจฉิมนิเทศการ สอนซ่อมเสริมและการติดตามผล

ไฟเคนสไตน์ (Finkenstein. 1983 : 1703-A) ได้ศึกษาบริการด้านต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยนิวยอร์ก เพื่อพัฒนาและปรับปรุงบริการนักศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาให้ความสนใจบริการต่าง ๆ อยู่ในระดับสูง ได้แก่ บริการให้คำปรึกษาก่อนรับนักศึกษาเข้าเรียน การปฐมนิเทศ การให้คำปรึกษาด้านอาชีพและส่วนตัวทุนการศึกษา บริการสนเทศ กิจกรรมนักศึกษา ห้องสมุด บริการด้านอาหาร บริการพัฒนานักศึกษา และบริการวิจัย และประเมินผล

ในสถาบันการศึกษาพยาบาล การบริการนักศึกษา จะประกอบด้วยบริการด้านต่าง ๆ ดังนี้

✓ 1. บริการหอพัก เป็นบริการที่มีความสำคัญและจำเป็นมากเนื่องจากนักศึกษาพยาบาลเป็นนักศึกษาประจำ ดังนั้น หอพักจึงเปรียบเสมือนบ้านที่สองในช่วงเวลาที่ศึกษาอยู่ ฉะนั้นวิทยาลัยจึงควรจัดที่พักอาศัยให้สะดวกสบาย สะอาดถูกสุขลักษณะ เป็นการสร้างนิสัยที่เป็นระเบียบ ตลอดจนการอยู่ร่วมกับผู้อื่น หอพักจึงเป็นสถานที่ฝึกฝนทักษะทางสังคมได้อย่างดีที่สุด เพื่อให้หอพักได้เป็น

ศูนย์ของการพัฒนาวิชาการ และบุคลิกภาพของผู้อาศัย วิทยาลัยควรสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ อุทิศทุนให้การช่วยเหลือด้านอุปกรณ์ เน้นการส่งเสริมให้นักศึกษาได้ประสบการณ์ในการคิด การตัดสินใจ ความมีระเบียบวินัย การธำรงรักษาศิลปวัฒนธรรม และศีลธรรม ข้อที่ควรตระหนักคือ หอพักมีไม่เพียงที่อยู่หลับนอนเท่านั้น แต่เป็นศูนย์กลางที่จะสร้างคนให้สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ หอพักจึงเป็นศูนย์การเรียนรู้ในห้องเรียนใด ๆ มิอาจจะทำให้ได้มากเท่ากับการเป็นศูนย์การเรียนรู้ที่ผสมผสานความรู้ในวิทยาการ และความรู้ในการดำรงชีวิตไว้ด้วยกัน (วิลลา เทพหัสดิน. 2525 : 97-105)

ชิฟฟอร์ด (นิภา พุทธสุวรรณ. 2530 : 16 ; อ้างอิงมาจาก Sifferd. 1969 : 21-22) ได้สรุปวัตถุประสงค์ของหอพักไว้ดังนี้

- 1.1 เพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมทางการศึกษา ให้สอดคล้องกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน
- 1.2 เพื่อเปิดโอกาสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกลุ่มฝึกฝนประชาธิปไตย
- 1.3 เพื่อเชื้อหรือผลักดันให้เกิดสุขนิสัยที่ดี และรักนันทนาการ
- 1.4 เพื่อสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาทักษะทางสังคม ทั้งกลุ่มและแต่ละกลุ่ม
- 1.5 เพื่อส่งเสริมการปรับตัวเองให้เข้ากับปัญหาในชีวิตประจำวันได้

✓ 2. บริการแนะแนว เป็นสิ่งที่จำเป็นมากอีกอย่างหนึ่ง เนื่องจากลักษณะวิชาชีพทำให้นักศึกษาประสบปัญหา และความตึงเครียดจากการปรับตัวหลายด้าน เช่น การฝึกภาคปฏิบัติซึ่งต้องใช้ความอดทน มีความรับผิดชอบ ทั้งยังต้องปฏิบัติงานในภาวะและเวลาที่แตกต่างไปจากการเรียนวิชาชีพอื่น ๆ ด้วย (พิมพ์ สมพงษ์ และคนอื่น ๆ. 2523 : 1) นอกจากนี้นักศึกษายังต้องห่างไกลจากผู้ปกครองที่คอยดูแลและเอาใจใส่ให้คำปรึกษา นักศึกษาพยาบาลจึงต้องการบริการแนะแนวนในระดับสูง จะเห็นได้จากผลการสำรวจความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล (ศิริยา ถนอมานเมือง. 2521 : 26-27) และวิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย (อรพรรณ ลีอนุวัชชัย. 2523 : 30) พบว่านักศึกษาพยาบาลต้องการบริการแนะแนวนในระดับสูง โดยเฉพาะการบริการให้คำปรึกษาแนะแนวเกี่ยวกับปัญหาการฝึกปฏิบัติงาน การเรียน การเลือกศึกษาต่อ และเกี่ยวกับปัญหาส่วนตัว ในการนี้นักศึกษาจำเป็นต้องได้รับความปรึกษาและคำแนะนำจากผู้ใกล้ชิด ซึ่งได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษาผู้ที่ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องเป็นผู้มีความรอบรู้ มีบุคลิกภาพที่อบอุ่น เป็นแม่เหล็กดึงดูดให้นักศึกษาเข้ามาหาและ

ที่สำคัญที่สุด นักศึกษาจะต้องไว้วางใจ โดยทั่วไปแล้ววิทยาลัยมักจะกำหนดให้นักศึกษาประมาณ 8-10 คน อยู่ในความดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษาคนหนึ่ง (พล แสงสว่าง. 2530 : 4) นอกจากนี้แล้ว วิทยาลัยบางแห่งได้มีการจัดบริการกลางไว้อีก ในรูปของศูนย์ต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษาจะได้รับการปรึกษาหารือ และได้รับความแนะนำอย่างใกล้ชิดจากบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นหลักประกันความสำเร็จของนักศึกษา ในด้านการศึกษา อาชีพ สังคม และส่วนตัว

พล แสงสว่าง (2530 : 5) กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของบริการแนะแนว ไว้ดังนี้

2.1 เพื่อช่วยให้นักศึกษาทุกคนได้จัดสถานการณ์ในการเรียน โอกาสในการศึกษา และให้นักศึกษาได้ศึกษาเล่าเรียน ตามความต้องการ ความสามารถ และความสนใจของตน

2.2 เพื่อช่วยให้นักศึกษาได้มีการตระหนักรู้ในตนเอง รวมทั้งรู้ปัญหาส่วนตัวของนักศึกษาเอง ทั้งนี้เป็นสิ่งนอกเหนือจากปัญหาของการศึกษา และอาชีพ

2.3 เพื่อช่วยนักศึกษาที่ไม่สามารถเอาชนะอุปสรรคของตนเอง พร้อมกันนั้นก็ช่วยให้นักศึกษาดังกล่าว สามารถพัฒนาศักยภาพ และในทางด้านการเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.4 เพื่อให้ความรักความเข้าใจ และให้การสนับสนุนทางด้านจิตใจ ตลอดจนช่วยให้สวัสดิการโดยทั่วไปแก่นักศึกษา ในการต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งความสำเร็จ และการปกครองตนเองในวิทยาลัย

อรพรรณ ลือบุญวัชรชัย (2523 : 49) กล่าวว่าวิทยาลัยพยาบาลเป็นสถานการศึกษาที่ต้องมีการแนะแนว เพราะเป็นการสนับสนุน และส่งเสริมให้นักศึกษามีสุขภาพจิตดี สามารถเรียนรู้ที่จะเข้าใจตนเอง ผู้อื่น สังคม สิ่งแวดล้อม สามารถปรับตัวให้ถูกต้อง ความสำเร็จของงานแนะแนวในวิทยาลัยพยาบาล จะเกิดขึ้นได้จากอาจารย์พยาบาลผู้รับผิดชอบงานแนะแนวมีความใส่ใจ และกระตือรือร้นที่จะดำเนินการแนะแนวให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งด้านการจัดกิจกรรมแนะแนวและบริการ นอกจากนี้ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการแนะแนว และพร้อมที่จะให้การสนับสนุน เพื่อให้งานแนะแนวเป็นไปตามจุดประสงค์ที่ต้องการ สามารถช่วยให้นักศึกษาประสบผลสำเร็จในการปรับตัวได้เป็นอย่างดี ทั้งในด้านการเรียนและการปฏิบัติงาน บริการแนะแนวเป็นการช่วยเหลือ และการใช้กระบวนการพยาบาลเพื่อการทำงาน ช่วยให้มีการพัฒนาพยาบาลที่มีคุณภาพต่อไป

3. บริการด้านสุขภาพ บริการนี้จัดขึ้นเพื่อดูแล ป้องกัน รักษา และแนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพของตนเอง ชุมชน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้นักศึกษามีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์

ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บที่จะบั่นทอนความสามารถในการเรียนของนักศึกษา ดังนั้นการจัดและดำเนินงานเกี่ยวกับบริการด้านสุขภาพ จึงมีความสำคัญมาก ดังที่ ชาลิต พุทธวงศ์ (2528 : 34) ได้สรุปความสำคัญ ไว้ดังนี้

3.1 ช่วยให้นักศึกษามีสุขภาพแข็งแรง สมบูรณ์ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสังคม อันจะมีผลช่วยให้นักศึกษามีความตั้งใจในการศึกษาเล่าเรียน มีความเจริญงอกงามทางสมองสูง ทำให้เกิดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนได้ดี

3.2 ช่วยปลูกฝังสร้างเสริมสุนทรีย์ และเจตคติให้แก่เด็กตั้งแต่เล็ก พฤติกรรมทางด้านอนามัยเหล่านี้ก็จะติดตัวเด็กไปจนโต เมื่อเป็นผู้ใหญ่ก็จะเป็นผู้มีพฤติกรรมทางด้านสุขภาพอนามัยที่ดี และถูกต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในสังคม

3.3 ช่วยให้อายุยืน การที่คนเรามีสุขภาพอนามัยดีก็จะลดอัตราการตายให้น้อยลง มนุษย์เราก็จะมีอายุยืนยาวขึ้น ตลอดจนการลดการเจ็บป่วยและการรักษาพยาบาลลงไปด้วย

3.4 ทำให้ฝ่ายที่ทำงานร่วมกัน ในการที่จะสร้างเสริมสุขภาพที่ดีให้แก่นักศึกษา มีความเข้าใจดีต่อกัน ร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ฝ่ายต่างเข้าจับบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตนและพยายามทำหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด

4. บริการด้านอาหาร เป็นบริการที่ช่วยให้นักศึกษาได้รับประทานอาหารที่มีคุณภาพ ถูกหลักโภชนาการ ราคาพอเหมาะ เหมาะสมและการจัดสถานที่สะดวกและสะอาดสำหรับนักศึกษา อาหารเป็นสิ่งที่ร่างกายจะขาดเสียมิได้ สุขภาพร่างกายมีผลโดยตรงต่อการศึกษาเล่าเรียน ฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่าอาหารเป็นสิ่งจำเป็นต่อการศึกษานักศึกษา ซึ่งผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบจะต้องตระหนักและให้ความสำคัญอย่างจริงจัง

พล แสงสว่าง (2530 : 10) ได้สรุปจุดมุ่งหมายของการบริการด้านอาหารไว้ดังนี้

4.1 เพื่อจัดให้นักศึกษาได้มีสถานที่สำหรับรับประทานอาหารตลอดระยะเวลาที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัย โดยเสียค่าใช้จ่ายถูกตามสมควรแก่คุณภาพ

4.2 เพื่อจัดให้เป็นสถานที่กินอยู่พักอาศัยของนักศึกษา เป็นห้องทดสอบสำหรับการเรียนรู้อย่างแท้จริง

4.3 เพื่อเป็นแหล่งที่ก่อให้เกิดความเจริญงอกงามและพัฒนาการของนักศึกษาด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ

4.4 เพื่อสร้างนิสัยในการ "รู้จักกินรู้จักอยู่" ให้กับนักศึกษา ซึ่งจะเป็นคุณลักษณะประจำตัวตลอดไป

4.5 เพื่อช่วยให้หลักสูตรของมหาวิทยาลัยได้เกิดมีบูรณาการทั้งทางทฤษฎี และปฏิบัติ อันจะเป็นประโยชน์โดยตรงแก่นักศึกษา

4.6 เพื่อเป็นศูนย์กลาง ที่จะให้นักศึกษาและอาจารย์ ตลอดจนผู้บริหารของมหาวิทยาลัยได้มาพบปะแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ซึ่งกันและกัน

5. บริการด้านทุนการศึกษา เป็นบริการที่ทางสถาบันจัดขึ้นเพื่อช่วยเหลือนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ ได้ศึกษาเล่าเรียนจนกระทั่งสำเร็จการศึกษา โดยพิจารณาจากนักศึกษาที่เรียนดี และมีความประพฤติดี

✓ การให้บริการนักศึกษาถือว่าเป็นงานที่สำคัญ และควรให้ความสนใจเป็นอย่างมากทั้งจากผู้บริหาร อาจารย์ และบุคลากรในสถาบันการศึกษา เป็นงานที่เกี่ยวข้องกันทุกฝ่าย เพราะการให้บริการจะช่วยเสริมสร้างพลังและประสบการณ์ให้กับนักศึกษา ให้พัฒนาเป็นบุคคลที่สมบูรณ์นอกเหนือจากการเรียนการสอน และเป็นงานช่วยส่งเสริมงานด้านวิชาการ ให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้การให้บริการยังเป็นที่สนใจ และเป็นความต้องการของนักศึกษาอย่างมาก

สภาพแวดล้อมด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน

ความสำคัญด้านสภาพแวดล้อมด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน

กลุ่มเพื่อน เป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนอย่างเห็นได้ชัด ทั้งนี้เพราะสังคมในสถาบันการศึกษาจะมีการรวมตัวหรือจับกลุ่มกันของนักศึกษา ซึ่งลักษณะของกลุ่มเหล่านี้ จะมีผลต่อแรงจูงใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ถ้ากลุ่มเพื่อนมีบรรยากาศที่เป็นกันเอง เข้าอกเข้าใจกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผู้เรียนมักจะมีแนวโน้มที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีไปด้วย (จินตนา ภูมิพันธ์. 2527 : 61) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเดวิด (David. 1971 : 5789-A) พบว่านักศึกษาที่มีความพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นมาก มีแนวโน้มที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่มีความพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นน้อย สำหรับ

กลุ่มที่มีบรรยากาศก้าวร้าว มีความคับข้องใจและมีการขัดแย้งสมาชิกจะมีพฤติกรรมไม่พึงปรารถนา ทำให้การเรียนการสอนไม่ค่อยได้ผล

ผ่องศรี เกียรติเลิศนา (2526 : 106) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของเพื่อน หรือกลุ่มเพื่อนที่มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด จะมีอิทธิพลมากต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาชีพของนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของแอสติน (Astin. 1968 : 187) ที่ว่า เพื่อนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในการเลือกสาขาวิชาและอาชีพ และสอดคล้องกับความคิดเห็นของแคนเทล (Cantell. 1976 : 4912-A) ที่ว่า การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และค่านิยมของนักศึกษา ได้รับอิทธิพลจากเพื่อนเช่นเดียวกัน

นอกจากนี้ เฟลด์แมนและนิวคอม (ประกอบ คูปรัตน์. 2525 : 179 ; อ้างอิงมาจาก Feldman and Newcomb.1973 : n.d.) ได้สรุปความสำคัญของเพื่อนที่มีต่อนักศึกษาแต่ละคน ดังนี้

1. เป็นการเชื่อมโยงระยะการอยู่ภายในครอบครัวกับพ่อแม่ หรือผู้ปกครองกับระยะการทำงานในโลกกว้าง เพื่อนทำหน้าที่ช่วยนักศึกษาให้ผ่านยุควิกฤตต่าง ๆ และทำให้มีความเป็นอิสระจากบ้านและครอบครัวได้

2. ในบางสถานการณ์เพื่อนร่วมกลุ่ม สามารถช่วยเหลือเกื้อหนุนในด้านกำหนดเป้าหมายในการเรียนและวิชาการได้

3. เพื่อนสามารถให้กำลังใจในเรื่องโดยทั่ว ๆ ไป ซึ่งไม่สามารถจะหาได้จากคณาจารย์ ชั้นเรียน หรือหลักสูตรที่กำหนดไว้ทั้งหมด

4. เพื่อนสามารถให้โอกาสให้นักศึกษาในการฝึกการอยู่ร่วมกันโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับบุคคลที่มีภูมิหลัง ความสนใจ และการฝึกอบรมที่แตกต่างไปจากตน

5. เพื่อนช่วยเสริมคุณค่าภายในกลุ่มให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น และทำให้เป็นการยากที่จะเปลี่ยนแปลงคุณค่าต่าง ๆ เหล่านั้น นอกจากนี้แรงผลักดันจากกลุ่มยังอาจออกไปในรูปท้าทายและต่อต้านคุณค่าและความคิดเก่า ๆ กระตุ้นความสำนึกทางวิชาการและเป็นเครื่องทดสอบแนวความคิด และประสบการณ์ใหม่ ๆ แนะนำการอาชีพ ตลอดจนช่วยกระตุ้นและให้กำลังใจคนที่กำลังจะเปลี่ยนแนวความคิด

6. เพื่อนสามารถช่วยทำให้นักศึกษามีความมั่นใจและพอใจในตนเองยิ่งขึ้นและช่วยสนองตอบความสนใจของนักศึกษา

7. เพื่อนช่วยทำหน้าที่ให้การฝึกเข้าสังคมแก่นักศึกษา และช่วยในการสร้างความสัมพันธ์ส่วนตัวซึ่งจะมีผลในการช่วยเหลือกันในเรื่องการทำงานในภายหลัง

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2518 : 134) ได้กล่าวถึงลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาว่ามี 2 แบบ คือ ความสัมพันธ์ทางอารมณ์ และความสัมพันธ์ทางปัญญา ความสัมพันธ์ทางอารมณ์เป็นความสัมพันธ์ที่ตั้งอยู่บนรากฐานของความรู้สึก และความผูกพันต่อกัน เช่น ความรู้สึกระหว่างครอบครัว ความรู้สึกผูกพันระหว่างเพื่อนกับเพื่อน การตัดสินใจอาศัยความรู้สึก อารมณ์ และอาจุสเป็นหลัก กิจกรรมที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์แบบนี้ ได้แก่ กิจกรรมบันเทิง การเชียร์กีฬา ความสัมพันธ์แบบนี้จะสูญหายและถูกทำลายได้โดยง่าย เพราะไม่เกิดขึ้นด้วยเหตุผล และหลักการ ส่วนความสัมพันธ์ทางปัญญา อาศัยความรู้ ความคิด เหตุผล และสติปัญญา เป็นเครื่องเชื่อมโยง เช่น ความรู้สึกระหว่างเพื่อนร่วมงาน กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์แบบนี้ ได้แก่ การอภิปรายหรือการสัมมนาทางวิชาการ เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ความสัมพันธ์แบบนี้จะยั่งยืนมั่นคง และเป็นความสัมพันธ์ที่จำเป็นสำหรับกลุ่มเพื่อน

จุไร ชุมชุม (2526 : 98 - 99) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพฯ ได้แก่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า ปฏิสัมพันธ์ในด้านการคบเพื่อน การใช้เวลาว่างในกลุ่มเพื่อน กิจกรรมสังคมในกลุ่มเพื่อน การปรับตัว ความประทับใจในกลุ่มเพื่อนอยู่ในระดับปานกลาง

บุพผา การ์เวท (2527 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทัศนะของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีต่อสภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ปรากฏผลว่า นักศึกษาส่วนมากจะเลือกคบเพื่อนที่มีรสนิยมความคิดเห็น ลักษณะนิสัยใจคอที่คล้ายคลึงกัน นักศึกษามีอิสระในการคบเพื่อนต่างเพศสูง และการคบเพื่อนทำให้นักศึกษามีคุณภาพทางอารมณ์และมีความมั่นใจในตนเองสูง ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เช่น กิจกรรมดนตรี ละคร ศิลปะและกีฬา อันเป็นกิจกรรมที่มีคุณค่าและจำเป็นต่อการศึกษา

วิชรินทร์ แก้วลา (2531 : บทคัดย่อ) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาสภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อน ให้เอื้ออำนวยต่อการเสริมสร้างบุคลิกภาพของนักศึกษานั้นวิทยาลัยควรส่งเสริมให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของสังคมกลุ่มเพื่อน จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาสังคมกลุ่มเพื่อน พัฒนาคุณภาพของการจัดกิจกรรมนักศึกษาและการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา

3. วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนักศึกษา เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม มีความสามารถและทักษะทางวิชาชีพของตน

4. ขอบข่ายของการจัดกิจกรรมนักศึกษารอบคอบกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ ศิลปวัฒนธรรม การบำเพ็ญประโยชน์ และเสริมสร้างความเป็นเลิศทางวิชาชีพ

5. ประเภทและลักษณะของการจัดกิจกรรมนักศึกษา มี 4 ประเภท คือ กิจกรรมด้านวิชาการ กีฬา บำเพ็ญประโยชน์ และศิลปวัฒนธรรม

6. การจัดบุคลากรงานกิจกรรมนักศึกษาของส่วนกลางให้มีอธิการบดี รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา ผู้อำนวยการกองกิจการนักศึกษา หัวหน้าแผนกกิจกรรมนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรม กิจกรรมของคณะให้มีคณบดี รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา หัวหน้าแผนกกิจกรรมนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรม และกิจกรรมของวิทยาเขต ให้มีผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักศึกษา หัวหน้าแผนกกิจกรรมนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรม โดยกำหนดบทบาทหน้าที่ของแต่ละตำแหน่งไว้ให้แจ่มชัด

7. งบประมาณและทรัพยากร เพื่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา ได้จากค่าบำรุงกิจกรรมนักศึกษา เงินสนับสนุนจากรัฐบาลและเอกชน เงินจากการหารายได้ของนักศึกษา สถาบันให้การสนับสนุนด้านวัสดุ อุปกรณ์ และสถานที่

8. การจัดองค์การงานกิจกรรมนักศึกษาประกอบด้วยคณะกรรมการนักศึกษา สภานักศึกษา และชมรมกิจกรรมต่าง ๆ

9. การดำเนินการจัดกิจกรรมนักศึกษา มีการวางแผนการจัดกิจกรรมนักศึกษาร่วมกันระหว่างผู้บริหาร บุคลากรประจำงานกิจกรรมนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา และคณะกรรมการนักศึกษา มีหน่วยงานรับผิดชอบงานกิจกรรมนักศึกษา ซึ่งกำหนดบทบาทหน้าที่ไว้ชัดเจน

10. การประเมินโครงการจัดกิจกรรมนักศึกษาและการรายงานผลจัดทำทุกครั้งที่กิจกรรมเสร็จสิ้นลง

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม และประสานงานเยาวชนแห่งชาติ (2525 : 14)

กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักศึกษาทั่วไป มีดังนี้

1. เพื่อปลูกฝังคุณธรรมแก่นิสิต นักศึกษา
2. เพื่อส่งเสริมความสามัคคีในหมู่นิสิต นักศึกษา

3. เพื่อส่งเสริมกิจกรรมเสริมหลักสูตร ให้เพิ่มประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ แก่นักศึกษา
4. เพื่อปลูกฝังและรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีและเอกลักษณ์อันดีงามของชาติ
5. เพื่อส่งเสริมพละนาฏยและพัฒนาศิลปะภาพ
6. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษา บำเพ็ญประโยชน์ร่วมกัน
7. เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงและเกียรติคุณของสถานศึกษา

เสริมวิทย์ ศุภเมธี (2531 : 199) ได้เสนอแนะหลักในการจัดกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา ไว้ดังนี้

1. จะต้องยึดหลักประชาธิปไตย คือการเคารพถือสิทธิปัญหาความคิดเห็นของผู้อื่นโดยเฉพาะนักศึกษาที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ อาจารย์เป็นเพียงผู้แนะนำแนวทางเท่านั้นไม่มีสิทธิ์สั่งการ บังคับ หรือตามใจตนเอง
2. นักศึกษาแต่ละคน ควรทำกิจกรรมที่ตนสนใจและถนัดที่สุดเท่านั้น ไม่ควรทำกิจกรรมหลายอย่าง เพราะผลงานจะไม่เกิด หรือไม่สำเร็จ
3. การทำกิจกรรมควรจะต้องยึดถือการพัฒนาของผู้จัดมากกว่าผลงานที่สำเร็จออกมา
4. กิจกรรมไม่ควรเน้นที่ระเบียบข้อบังคับ ควรยึดถือวินัยทางจิตใจมากกว่า
5. นักศึกษาควรจะมีบทบาทในกิจกรรมมากที่สุด
6. กิจกรรมนักศึกษาควรคำนึงถึงประโยชน์ที่นักศึกษาได้รับมากที่สุด

จินตนา ยูนิพันธ์ (2525 : 124 - 125) ได้แบ่งประเภทกิจกรรมนักศึกษาตามวัตถุประสงค์ เนื้อหาและลักษณะกิจกรรมออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. กิจกรรมด้านวิชาการ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษา ได้แสวงหาความรู้ทางวิชาการ การส่งเสริมให้มีอิสระทางความคิด แต่ต้องอยู่ในขอบเขต
2. กิจกรรมด้านศิลปะวัฒนธรรม เป็นกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ด้านศิลปวัฒนธรรมให้แก่นักศึกษา

3. กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนานักศึกษาด้านร่างกายจิตใจ อารมณ์และสังคม พัฒนากะบวนการกีฬา และให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน

4. กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่มุ่งสร้างสาธารณสมบัติ หรือกิจกรรมช่วยเหลือผู้อื่น รวมทั้งการพัฒนาคณะของนักศึกษา

5. กิจกรรมส่วนกลาง เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อเป็นศูนย์รวมของนักศึกษาและยังเป็นฝ่ายควบคุม รวมทั้งให้การสนับสนุนกิจกรรมอื่น ๆ โดยทั่วไปกิจกรรมประเภทนี้แบ่งเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายที่ทำหน้าที่บริหาร และฝ่ายสภานักศึกษาที่ทำหน้าที่นิติบัญญัติ

ทบวงมหาวิทยาลัย (2530 : 3-6) ได้แบ่งกิจกรรมนักศึกษาระบบอุดมศึกษาออกเป็น 4 ด้าน คือ

1. ด้านบำเพ็ญประโยชน์หรืออาสาพัฒนาชนบท
2. ด้านศิลปวัฒนธรรม
3. ด้านกีฬา
4. ด้านสัมมนากิจกรรมนิสิต นักศึกษา

ธีระ นทีวุฒิกุล (2521 : 40) ได้ศึกษากิจกรรมนิสิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า อันดับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต จากมากไปหาน้อยดังนี้ กิจกรรมทางวิชาการ ศิลปะและดนตรี การพูด การส่งเสริมวิชาชีพ และงานอดิเรก ศาสนา และวัฒนธรรม กีฬาและสุขภาพ และสังคมสงเคราะห์และบำเพ็ญประโยชน์

เสริมวิทย์ สุขเมธี (2531 : 90-92) ได้แบ่งวิธีการจัดกิจกรรมไว้ตามลักษณะเนื้อหา กิจกรรม หรือกระบวนการที่ทำ ได้แก่

1. การจัดกิจกรรมชมรมต่าง ๆ ตามลักษณะเนื้อหาของกิจกรรม เช่น กิจกรรมทางกีฬา ภาษาและวัฒนธรรม เป็นต้น
2. การจัดกิจกรรมตามกระบวนการ หรือเหตุการณ์ กิจกรรมเหล่านี้อาจจัดเป็นครั้งคราวเพื่อช่วยพัฒนาสังคม ได้แก่ การรักษาความสะอาด การช่วยสังคมยามฉุกเฉิน เช่น น้ำท่วม ไฟไหม้
3. การจัดกิจกรรมตามวันสำคัญ
4. การศึกษานอกสถานที่

5. กิจกรรมในชั่วโมงประจำชั้น (Home Room) เป็นการจัดเวลาที่เหมาะสมสำหรับการพบปะระหว่างอาจารย์และนักศึกษา เพื่อบอกเล่าและแนะนำสิ่งต่าง ๆ เพราะนักศึกษาไม่ค่อยได้พบกันเป็นประจำเหมือนระดับประถมศึกษา จึงควรมีเวลาไว้สำหรับพบปะสนทนารายเรื่องต่าง ๆ เช่น แนะนำเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตทั่วไป เป็นต้น

กิจกรรมนักศึกษา มีความสำคัญต่อนักศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะเป็นการจัดประสบการณ์ที่มีคุณค่าให้กับนักศึกษา ลักษณะการจัดกิจกรรมในวิทยาลัยนั้น สามารถจัดได้หลายรูปแบบแล้วแต่ความพร้อมของแต่ละสถาบัน การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษา เป็นการจัดกิจกรรมที่มุ่งถึงการเรียนรู้และประสบการณ์ ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือและความตั้งใจของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาทุกคนร่วมกันจัดกิจกรรม เพื่อให้สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนานักศึกษาให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ ออกไปปรับใช้และทำประโยชน์ให้สังคมและประเทศชาติอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการเผยแพร่ชื่อเสียงของสถาบันและประเทศชาติ

สภาพแวดล้อมวิทยาลัยด้านอาคารสถานที่

อาคารสถานที่ จัดเป็นสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด ห้องโสตทัศนูปกรณ์ ห้องสารบรรณ โรงอาหาร หอพัก สนามกีฬา สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และบริเวณทั้งหมดของสถาบัน เป็นต้น จากผลการค้นคว้าวิจัยที่เกี่ยวกับประสบการณ์ด้านการมองสิ่งแวดล้อม และปฏิกิริยาของมนุษย์ที่มีต่อความงามของสิ่งแวดล้อม ในปัจจุบันนี้ ได้ตระหนักถึงความสำคัญทางด้านจิตใจมากขึ้น จึงหันมาให้ความสนใจการจัดสภาพแวดล้อม เพื่อสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ทั้งทางด้านความสบายทางร่างกาย และยกระดับจิตใจของผู้ใช้อาคารให้มากขึ้นกว่าเดิม สิ่งแวดล้อมยังส่งผลต่อความรู้สึกของมนุษย์ทั้งโดยตรง และทางอ้อม เชอร์วิล (วิจิตร วรุตบางกูร. 2524 : 151 ; อ้างอิงมาจาก Churchill. n.d.) กล่าวว่า "เราเป็นผู้กำหนดรูปแบบของอาคาร และอาคารก็กำหนดพฤติกรรมของเราเหมือนกัน"

วิจิตร วรุตบางกูร (2524 : 150-157) ได้กล่าวไว้ว่า สภาพแวดล้อมภายในวิทยาลัยจะสมบูรณ์แบบ และสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษาให้มากที่สุดนั้น ผู้เกี่ยวข้องกับการวางแผน และบำรุงรักษาอาคารสถานที่ จะต้องคำนึงถึงความสมดุลย์ของปัจจัย 4 ประการคือ

1. การจัดบริเวณและความงามของบริเวณ การจัดบริเวณเพื่อการเรียนรู้ เริ่มมีการตื่น

ตัวและมีความหมายมากขึ้น อาคารเรียนที่ไม่สวยงาม เป็นตัวทำลายสภาพภายนอกและภายใน
อาคารทั้งหมดไป นอกจากนี้อาคารเรียนยังมีบทบาทสำคัญในการช่วยพัฒนาการรับรู้เกี่ยวกับความ
 รักสวยรักงามอยู่มาก เพราะนักศึกษาจะต้องใช้เวลาอยู่ในวิทยาลัยเป็นเวลานาน ในช่วงเวลานี้
 นักศึกษาจะซาบซึ้งต่อความงดงามของวิทยาลัย หากสภาพของวิทยาลัยไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่
ให้เกิดความงามแล้ว นักศึกษาจะเฉยเมย ไม่ยินดียืนรัยกับสภาพของวิทยาลัยที่ไม่สวยงาม เมื่อ
 จบการศึกษาไปแล้ว นักศึกษาก็จะสร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมของตนเองโดยอาศัยประสบการณ์ที่ได้รับ
 จากวิทยาลัยเป็นส่วนใหญ่ ด้วยเหตุนี้วิทยาลัยจึงควรได้รับการดูแลและเอาใจใส่ให้มีความงาม
 ความสะอาดเรียบร้อย เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการกระตุ้นและพัฒนาความต้องการ และความซาบซึ้ง
 ในสิ่งสวยงามของนักศึกษาทุกคน

2. แสง สี การมองเห็น

แสงสว่างและการมองเห็น เนื่องจากแสงสว่างมีบทบาทสำคัญในการสื่อความรู้ทำให้เรา
 มองเห็นวัตถุได้ จึงจำเป็นต้องจัดทำให้แสงสว่างในอาคารเรียน และห้องเรียนมีระดับที่มองเห็นได้ดี
 ซึ่งหมายความว่า มองเห็นได้เร็วสบายตา และชัดเจน ความเข้มของแสงไม่ใช่ว่าจะยิ่งสว่างเพียงใด
 จะสร้างสภาพเช่นนี้ได้ แต่แสงสว่างที่พอดีกับห้องหรือบริเวณ การพร่างความจ้าของแสงและ
 ความเด่นหรือตัดกันระหว่างวัตถุกับสีพื้น จะช่วยให้มองเห็นได้ชัดเจนและสบายตาได้เช่นเดียวกัน นอก
 จากนี้แสงยังช่วยให้เกิดอารมณ์และบรรยากาศ การติดตั้งระบบแสงสว่างที่ให้มีประโยชน์ ประหยัด
 และมีประสิทธิภาพดี จะต้องเอาใจผู้ใช้อาคาร และคำนึงถึงความสวยงามควบคู่กันไปด้วย

สี สีที่ใช้ในวิทยาลัยมีบทบาทสำคัญมาก การการใช้สีกับอาคารเรียนให้ประโยชน์หลาย
 อย่าง นอกเหนือจากความสวยงาม และความมีชีวิตชีวาน่าดู และสีช่วยพร่างส่วนประกอบต่าง ๆ
ช่วยให้ความสว่างแก่อาคาร บอื่อกันผิววัตถุที่ใช้ในการก่อสร้าง (ไม้ สีเมนต์ หรือเหล็ก) เสีย
หาย-ผุกร่อนเร็ว นอกจากนี้สียังช่วยรักษาความสะอาด และสุขภาพอนามัยของผู้ใช้อาคารด้วย

ห้องเรียน ไม่ควรใช้สีแก่จัดหรือเข้มจัด เพราะจะทำให้วิดิทัศน์ ราคามู และรบกวน
 สายตามาก

ห้องอาหาร ควรทาสีที่ช่วยให้อยากอาหาร สีที่สดชื่น เช่น สีส้มอ่อน สีชมพู

ห้องปฏิบัติการ สำนักงาน ห้องพักอาจารย์ เป็นบริเวณที่ใช้ความคิด ต้องการสมาธิ และ
 บรรยากาศที่สงบเยือกเย็น ควรทาสีที่ออกสีเขียว สีน้ำทะเล

สำหรับสีภายนอกอาคาร ควรเป็นสีที่ฉ่ำจัด และตกชืดได้ง่าย

3. เสียง ภายในวิทยาลัยมีแหล่งกำเนิดเสียงมากมาย สภาพเสียงที่ดีคือ เน้นเสียงที่ต้องการ และขจัดเสียงที่ไม่ต้องการออกไปเสียงภายในห้องเรียนที่เหมาะสมขึ้นอยู่กับกิจกรรมภายในห้อง ขนาดของห้อง ความดังของเสียง และเสียงที่ต้องการจะได้ยินจริง ๆ เสียงดังรบกวนจากบริเวณรอบ ๆ หรือภายนอกห้องเรียน จะทำให้รู้สึกรำคาญ หงุดหงิด เครียด กระวนกระวายใจ และเหน็ดเหนื่อย เสียงรบกวนเป็นอุปสรรคต่อความเข้าใจ ในการสื่อความหมายระหว่างอาจารย์และนักศึกษา การเบี่ยงเสียงพูดให้ดังขึ้น เพื่อแข่งเสียงรบกวนต่าง ๆ อาจทำให้เหน็ดเหนื่อยและเครียดได้

4. อุณหภูมิและการถ่ายเทอากาศ ในกระบวนการปัจจัยแวดล้อมภายในวิทยาลัยทั้งหมด สิ่งสำคัญที่จะทำให้เกิดความสบายทางร่างกายก็คือปัจจัยที่เกี่ยวกับอุณหภูมิและความชื้นในอากาศ โชคดีที่ปัจจุบันนี้มนุษย์เราสามารถควบคุมอากาศ และปรับระดับร้อนหนาวภายในอาคารได้ตามที่เราต้องการ ข้อสำคัญที่ควรคำนึงถึงในการควบคุมอุณหภูมิ คือความปลอดภัยของผู้ใช้อาคาร และต้องระมัดระวังอันตรายอันอาจเกิดขึ้นกับชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งการดูแลให้มีการถ่ายเทอากาศ เพราะอากาศที่ไม่เคลื่อนไหว ถ่ายเท จะมีของเสียสะสมอยู่มาก เช่น ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ เชื้อโรค ผุ่นละออง ไอตัวของนักศึกษาและอาจารย์จะทำให้ติดขัดไม่สบายกาย ง่วงนอน หงุดหงิดได้ง่าย สำหรับอาคารเรียนในประเทศร้อนที่มีความชื้นสูง จำเป็นต้องออกแบบมาให้ถ่ายเทอากาศดี ซึ่งอาจทำได้โดยวิธีธรรมชาติและใช้เครื่องมือช่วย

สำหรับสถาบันการศึกษาพยาบาล สภาการพยาบาล (2529 : 4-6) ได้กำหนดเกณฑ์การจัดตั้งสถาบันการศึกษาพยาบาลในระดับวิชาชีพและระดับต้นไว้ ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์ของทบวงมหาวิทยาลัย (2527 : 1-4) ที่ได้กำหนดเกณฑ์การจัดตั้งสถาบันการศึกษาพยาบาลในระดับวิชาชีพไว้เช่นเดียวกัน สรุปได้ดังนี้

1. อาคารเรียน ประกอบด้วย ห้องบรรยายหรือห้องเรียน ห้องประชุม ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ ห้องปฏิบัติการพยาบาล ห้องโสตทัศนูปกรณ์ ห้องสมุด ห้องกิจกรรมนักศึกษา และห้องอาหาร

2. อาคารที่พักนักศึกษา มีห้องพักนักศึกษา ห้องน้ำ ห้องสุขา ห้องพักผ่อน ห้องซักล้างและห้องเก็บของ

3. สถานที่สำหรับกิจกรรมอื่น ๆ ได้แก่ สนามกีฬา โรงครัว และห้องอาหาร เป็นต้น

4. ห้องทำงาน ควรจัดให้มีห้องทำงาน ห้องแนะแนวและให้คำปรึกษา ห้องบริการการศึกษา และห้องสารบรรณ

อาคารเรียน จัดเป็นสภาพแวดล้อมที่สำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมด้านวิชาการ และเสริมสร้างทัศนคติและพฤติกรรมของผู้เรียน เพราะประสบการณ์ในห้องเรียนเป็นองค์ประกอบในการกำหนดการรับรู้ของผู้เรียนต่อสถาบันและบุคคลที่เกี่ยวข้อง (ประพัฒน์ จาปาไทย. 2524 : 52 - 53) ขนาดมาตรฐานของอาคารเรียน ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ คือ จำนวนนักศึกษา ลักษณะวิชา และวิธีการสอนของอาจารย์ ในการจัดห้องเรียน จะต้องคำนึงถึง สี แสง เสียง การถ่ายเทอากาศ ความร้อนหนาวขณะที่ผู้เรียนอยู่ในห้อง รวมตลอดถึง ความเหมาะสมด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ สิ่งเหล่านี้มีผลต่อแรงจูงใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งสิ้น (จินตนา ยูนิพันธ์. 2527 : 58) โฮเวิร์ทซ์ และออกโต (สมบัติ วัจนะสาริกุล. 2524 : 25 ; อ้างอิงมาจาก Horowitz and Otto. 1973 : 242) ได้เปรียบเทียบผลการเรียนของนักศึกษา 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่เรียนในห้องที่จัดแบบเดิมกับกลุ่มที่เรียนในห้องที่จัดแบบใหม่ มีสี สัน ระบบแสงแบบใหม่ ที่นั่งนุ่มสบายและเคลื่อนย้ายได้ ผลการศึกษาพบว่าไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องการเรียน แต่มีความแตกต่างกันในเรื่องพฤติกรรมในห้องเรียน นักศึกษาในห้องเรียนแบบใหม่มาเข้าเรียน เข้าพบอาจารย์ผู้สอนและมีการรวมกลุ่มในหมู่นักศึกษามากกว่านักศึกษในห้องเรียนแบบเก่า

อาคารที่พักนักศึกษา ถือเป็นห้องทดลองสำหรับการเรียนรู้อย่างแท้จริงของนักศึกษา (ทองเรียน อมรัชกุล. 2525 : 52) ซึ่งนักศึกษาจะได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่นซึ่งมีภูมิหลังแตกต่างกันหลาย ๆ ด้าน เรียนรู้การสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น และการเข้าสังคม เป็นต้น ดังนั้นการจัดหอพักที่ถูกสุขลักษณะและปลอดภัยจึงเป็นเรื่องสำคัญ ควรให้มีกิจกรรมทางสังคม และให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดข้อบังคับ นโยบายเกี่ยวกับความเป็นอยู่ในหอพักด้วย

ห้องสมุด ห้องสมุดจัดเป็นแหล่งวิทยาการที่ช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูง เพราะเป็นศูนย์กลางแห่งการศึกษาค้นคว้าแลกเปลี่ยนความรู้ความคิด ดังนั้น ห้องสมุดจึงเป็นสถานที่ให้การศึกษและเพิ่มพูนความรู้ของผู้สอนและผู้เรียนที่สำคัญยิ่ง อัลดริช (Aldrich. 1967 : 1) กล่าวว่า สถาบันการศึกษาใด ๆ จะมีพัฒนาการหรือก่อให้เกิดงานที่มีประสิทธิภาพหาได้ไม่ หากขาดเสียซึ่งห้องสมุดที่เข้มแข็งเป็นศูนย์กลาง ห้องสมุดควรมีหนังสือ ตำรา เอกสาร และวารสาร สำหรับให้นักศึกษาค้นคว้า และควรฝึกให้นักศึกษารู้จักใช้ห้องสมุดเป็น บรรยากาศและ

สภาพแวดล้อมห้องสมุด ควรเงียบสงบ ปราศจากเสียงรบกวน แสงสว่างพอเพียง อากาศถ่ายเท ได้ดี สำหรับสถาบันการศึกษาพยาบาลปรากฏผลการวิจัยที่สอดคล้องกันคือ ห้องสมุดมีตำรา เอกสาร และวารสารไม่เพียงพอกับผู้ใช้บริการ สภาพแวดล้อมห้องสมุดยังไม่เอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้า ของนักศึกษาเท่าที่ควร (สุนี วัฒนากร. 2521 : 103 ; ดุษฎี สรรประดิษฐ์. 2539: 117 ; และวิไล ตั้งทัตสวัสดิ์. 2536 : 90)

โรงอาหาร ต้องออกแบบให้โปร่ง สะดวกสบายต่อการทำความสะอาด มีอากาศถ่ายเท ได้ดี ไม่มีสิ่งรบกวน และต้องรักษาให้สะอาดอยู่เสมอ

ห้องนำห้องส้วม ภายในอาคารควรมีห้องนำห้องส้วมให้พอเหมาะสมกับจำนวนผู้ใช้ ห้องนำ ชายหญิงต้องแยกกัน มีสุขภัณฑ์เครื่องอำนวยความสะดวกให้พร้อม เช่น สบู่ กระดาษชำระ ฯลฯ มี อากาศถ่ายเทได้ดี

ห้องพักอาจารย์ ผู้ออกแบบต้องคำนึงถึงความสะดวกต่อการทำงานของอาจารย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ควรเป็นห้องที่มีอุปกรณ์ในการเตรียมการสอนครบ มีสิ่งอำนวยความสะดวก ตามความจำเป็นของแต่ละคน มีที่พักผ่อนนันทนาการ เพื่อจะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่าง อาจารย์ด้วยกัน ก่อให้เกิดความสนิทสนมกลมเกลียวกัน

สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ นอกจากคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอย ความพอเพียงทั้งด้าน ร่างกายและจิตใจของผู้ที่อยู่อาศัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความพอเพียง และความปลอดภัยแล้ว ยังต้องพิจารณาถึงหลักสถาปัตยกรรมคือให้สวยงาม ทนทาน เหมาะที่จะเป็นสถาบันการศึกษา การถ่ายเทอากาศ แสงสว่างถูกสุขลักษณะ ท่าเลที่ตั้งต้องอยู่ในที่มีการคมนาคมสะดวก สิ่งแวดล้อมของสถาบันเงียบสงบ ห่างไกลจากโรงงาน ห่างไกลจากแหล่งอบายมุขทั้งหลาย การจราจรไม่คับคั่ง ไม่มีฝุ่น และสิ่งรบกวนสมาธิในการศึกษา

สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข

สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ เป็นสถาบันการศึกษา พยาบาลศาสตร์ สังกัดสถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข วิทยาลัยมีทั้งหมด 7 แห่ง กระจายอยู่ในทุกภาคของประเทศ ได้แก่ วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ วชิระกรุงเทพฯ วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ราชบุรี วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์เชียงใหม่

วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ลำปาง วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์นครสวรรค์ วิทยาลัยพยาบาล
และผดุงครรภ์ขอนแก่น และวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ยะลา

การบริหารงานของวิทยาลัยฯ แบ่งความรับผิดชอบออกเป็น 3 ฝ่าย 8 ภาควิชา มี
ผู้อำนวยการวิทยาลัยฯ เป็นผู้บริหารสูงสุด มีหัวหน้าฝ่ายดูแลรับผิดชอบงานแต่ละฝ่าย มีรองผู้
อำนวยการฝ่ายวิชาการ มีหัวหน้าภาควิชาดูแลรับผิดชอบงานของแต่ละภาควิชา ดังแผนภูมิ
ภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิโครงสร้างการบริหารวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข

การบริหารงานของวิทยาลัยฯ จะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการ และคณะกรรมการวิชาการร่วมพิจารณาแผนการและการดำเนินงานด้านการศึกษาให้เป็นไปตามแผน องค์ประกอบและหน้าที่ของคณะกรรมการ มีอยู่ในระเบียบกรมอนามัย ว่าด้วยงานวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ พ.ศ.2533 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ก หน้า 155 - 161) เนื่องจากวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ แต่เดิมนั้นสังกัดกองอนามัยครอบครัว กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ปี 2536 วิทยาลัยฯ ได้ย้ายสังกัดจากกรมอนามัย ไปสังกัดสถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ จึงยังคงใช้ของเดิมอยู่ คือ ข้อบังคับกองอนามัยครอบครัว ว่าด้วยงานวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กรมอนามัย พ.ศ.2533 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ก หน้า 162 - 167) ระหว่างรอการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงต่อไป

สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข มีความมุ่งหวังที่จะผลิตพยาบาลที่มีทักษะด้านการคิด การปฏิบัติการพยาบาล และทักษะด้านการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลบนพื้นฐานของคุณธรรมและจริยธรรมแห่งวิชาชีพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาความรู้ ถ่ายทอดความรู้ และสร้างเสริมคุณธรรมให้ผู้สำเร็จการศึกษาเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบ อดทน มีน้ำใจ มีวินัยในตนเอง เพื่อให้ปฏิบัติงานร่วมกับทีมสุขภาพได้ ทั้งในสถานพยาบาลและในชุมชน โดยคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน เป็นผู้รู้ในการพัฒนาตนเองให้เจริญก้าวหน้าในวิชาชีพ และสังคมโดยรวม (กองอนามัยครอบครัว. 2530 : 5)

ด้านการเรียนการสอน วิทยาลัยฯ มีหน้าที่ผลิตบุคลากรทางการพยาบาลตามนโยบายพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข ซึ่งมีหลักสูตรที่เปิดสอน ดังนี้ คือ

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรการพยาบาลและการผดุงครรภ์ (ระดับต้น) กําหนดวิชาเรียน 85 หน่วยกิต แบ่งเป็นหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป 19 หน่วยกิต หมวดวิชาพื้นฐานวิชาชีพ 16 หน่วยกิต หมวดวิชาชีพ 49 หน่วยกิต และหมวดวิชาเลือก 1 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษา 2 ปี รับนักศึกษาปีละ 2 รุ่น
2. หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต กลุ่มวิชาเสริมพื้นฐานอย่างเข้ม (พื้นฐานผดุงครรภ์อนามัย) เปิดสอนเฉพาะวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ราชบุรี และวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์เชียงใหม่ กําหนดวิชาเรียน 45 หน่วยกิต แบ่งเป็น หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป 27 หน่วยกิต หมวดวิชา

พื้นฐานสาธารณสุข 18 หน่วยกิต หมวดวิชาเลือก 2 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษา 2 ปี 9 เดือน โดยศึกษาที่วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ 9 เดือน หลังจากนั้นไปศึกษาต่อที่คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล อีก 2 ปี

3. หลักสูตรอบรมการพยาบาล 10 หน่วยกิต สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรประกาศนียบัตรการสาธารณสุขชุมชน (ผดุงครรภ์อนามัย) ใช้เวลาศึกษา 12 สัปดาห์

การเรียนการสอนในแต่ละหลักสูตร จะมี 2 ภาคการศึกษาปกติ และ 1 ภาคการศึกษาฤดูร้อน

4. หลักสูตรอบรมอื่น ๆ ตามแผนความต้องการอัตรากำลังของกระทรวงสาธารณสุข

สำหรับแผนการในอนาคต วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข จะเปิดสอนเพิ่มอีก 2 หลักสูตร คือหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ระดับต้นและหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ เพื่อการเตรียมพร้อมสำหรับแผนการในอนาคต วิทยาลัยฯ ได้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพคณาจารย์ เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการสอน โดยจัดในรูปแบบการศึกษาต่อ การอบรมสัมมนา และประชุมทางวิชาการ สำหรับด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรง โดยการจัดให้มีการฝึกปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง ทั้งในโรงพยาบาล และตามสถานอนามัยต่าง ๆ จัดให้มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่ จัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนการสอน ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ มีโครงการจัดตั้งศูนย์อุปกรณ์การเรียนห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ โครงการปรับปรุงห้องเรียน และห้องปฏิบัติการพยาบาล รวมทั้งการจัดหาหนังสือ ตำรา เอกสาร วารสาร ที่ทันสมัยที่จะเอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ของนักศึกษา และอาจารย์อย่างเพียงพอ

สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ได้จัดบริการให้แก่นักศึกษา โดยพิจารณาเห็นถึงความจำเป็นที่จะเอื้ออำนวยให้นักศึกษามีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน และให้มีความสะดวกสบาย และปลอดภัย เมื่อเข้ามาใช้ชีวิตอยู่ในวิทยาลัยฯ จึงได้จัดทำมีบริการในด้านต่าง ๆ ดังนี้

บริการหอพัก เนื่องจากนักศึกษาพยาบาลและผดุงครรภ์ ต้องศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ โดยขึ้นฝึกปฏิบัติงานทั้งเวรเช้า เวรบ่าย และเวรคืน การจัดบริการหอพักจึงเป็นสิ่งจำเป็น

อย่างยิ่งสำหรับนักศึกษา เพื่อให้ความสะดวกสบาย และความปลอดภัยแก่นักศึกษา โดยนักศึกษามิ
ต้องเสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด สำหรับเครื่องใช้สอยวิทยาลัยฯ จัดให้เฉพาะที่จำเป็น เช่น ที่นอน
เตียงนอน ตู้เสื้อผ้า มีอาจารย์หมวดงานปกครองและสวัสดิการ เป็นผู้รับผิดชอบ และมีอาจารย์
เวรร่วมกับนักศึกษาเวรหอหมุนเวียนกันควบคุมดูแลทั้งในและนอกเวลาราชการ ให้การพักอาศัย
ของนักศึกษาเป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของวิทยาลัยฯ เพื่อเป็นการสร้างนิสัยที่เป็นระเบียบ
เรียบร้อย และรู้จักการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น รวมทั้งการบริการเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสาร รับ-ส่ง
ธนาณัติ และพัสดุทางไปรษณีย์ด้วย

บริการให้คำปรึกษาและแนะแนวนักศึกษา เป็นบริการให้คำปรึกษาและแนะนำนักศึกษา
ในเรื่องต่าง ๆ ทั้งในเรื่องส่วนตัว และเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาเล่าเรียน ซึ่งวิทยาลัยฯ อาจ
จัดในรูปแบบให้อาจารย์ทุกท่านเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา มีหน้าที่รับผิดชอบนักศึกษาประมาณ 7-10 คน
หรือ บางวิทยาลัยฯ อาจจัดให้มีอาจารย์แนะแนว ซึ่งมีความรู้ความสามารถทางด้านจิตวิทยาแนะ
แนวโดยตรง และมีห้องสำหรับให้คำปรึกษาแนะแนวโดยเฉพาะ

บริการด้านสุขภาพอนามัย วิทยาลัยฯ ได้จัดบริการดูแล และอำนวยความสะดวกให้แก่
นักศึกษาที่เจ็บป่วย ให้ได้รับการตรวจรักษาตามความเหมาะสม โดยจัดให้มีห้องพักรักษาและยาสามัญ
ประจำบ้าน สำหรับนักศึกษาที่เจ็บป่วยด้วยโรคหรืออาการเล็ก ๆ น้อย ๆ สำหรับนักศึกษาที่ต้อง
นอนพักรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาล ทางวิทยาลัยฯ จะจัดการทำหนังสือราชการขอยกเว้นมาให้
นักศึกษาต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น และวิทยาลัยฯ ก็จะจัดนักศึกษาหมุนเวียนกันไปเฝ้าดูแล
โดยมีอาจารย์งานหมวดปกครองและสวัสดิการ เป็นผู้รับผิดชอบและมีอาจารย์เวรและนักศึกษาเวร
คอยช่วยกันดูแลนอกเวลาราชการ

บริการด้านอาหาร วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ จะได้รับทุนอุดหนุนค่าอาหารสำหรับ
นักศึกษา คนละ 23 บาทต่อวัน (กระทรวงการคลัง. 2534 : ไม่มีเลขที่หน้า) โดยวิทยาลัยฯ
มอบหมายให้แผนกโภชนาการของศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต เป็นผู้จัดอาหารให้นักศึกษารับประทาน
วันละ 3 มื้อ ที่โรงอาหารของศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต โดยมีนักโภชนาการของศูนย์ควบคุม และ
ประสานงานกับอาจารย์หมวดปกครองและสวัสดิการ

บริการด้านทุนการศึกษา เนื่องจากนักศึกษาพยาบาลและผดุงครรภ์ จะได้รับทุนการ
ศึกษาจากสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขทุกคน ทุนการศึกษาจึงจัดให้เฉพาะนักศึกษาที่ขาดแคลน

ทุนทรัพย์จริง ๆ อาจจัดในรูปแบบการศึกษา โดยมีคณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาคัดเลือกนักศึกษาที่สมควรจะได้รับทุนการศึกษา หรืออาจจัดในรูปแบบให้ทุนช่วยเหลือเป็นครั้งคราวเฉพาะกรณี ตามความเหมาะสม

บริการห้องสมุด วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ได้จัดห้องสมุด เพื่อให้นักศึกษา คณาจารย์ ตลอดจนบุคลากรของศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต ได้ศึกษาค้นคว้า หาความรู้ โดยจัดให้มีหนังสือ ตำรา เอกสารและวารสาร ตามความต้องการของนักศึกษาและคณาจารย์ผู้สอนในภาควิชาต่าง ๆ ซึ่งขึ้นอยู่กับงบประมาณของห้องสมุดที่ได้รับจัดสรรจากเงินบำรุงการศึกษานในแต่ละปีและมีเจ้าหน้าที่ห้องสมุดอย่างน้อย 1 คนคอยให้บริการอยู่เป็นประจำในเวลาราชการ และมีอาจารย์งานส่งเสริมวิชาการคอยควบคุมดูแล

สภาพแวดล้อมด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน นักศึกษาพยาบาลและผดุงครรภ์ เป็นนักศึกษาหญิงทั้งหมด มีภูมิลำเนา ภูมิลำเนา สภาพทางครอบครัว ความเป็นอยู่ เศรษฐกิจ อุปนิสัยใจคอ และความคิดที่แตกต่างกัน เมื่อต้องมาเป็นนักศึกษาประจำ อยู่หอพักในระยะแรกอาจมีปัญหาระหว่างการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและเพื่อน แต่เนื่องจากสภาพการเรียนการสอน ทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่นักศึกษาจะต้องปฏิบัติร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้นักศึกษาที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกัน ประกอบกับระเบียบวินัยของนักศึกษาที่นับถือกันตามลำดับอาวุโสสืบทอดกันมาตลอด จึงก่อให้เกิดความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนทั้งในรุ่นเดียวกัน รุ่นพี่และรุ่นน้อง ลักษณะการเลือกคบเพื่อนของนักศึกษา มักจะคบเพื่อนที่ถูกใจ เข้าใจกัน มีความสนใจในสิ่งเดียวกัน คล้ายกัน เช่น ด้านวิชาการ กีฬา ดนตรี หรือมีภูมิลำเนาเดียวกัน มาจากจังหวัดเดียวกัน ภาคเดียวกัน หรือพักอาศัยอยู่ห้องเดียวกัน ฝึกปฏิบัติงานกลุ่มเดียวกัน เป็นต้น ลักษณะการสังคมนอกกลุ่มเพื่อนของนักศึกษาดังกล่าว นับเป็นการเรียนรู้ และเสริมสร้างประสบการณ์ เรื่องการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคล ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่สำคัญอย่างหนึ่งของวิทยาลัยฯ คือการผลิตพยาบาลที่มีทักษะในการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคล เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกับทีมสุขภาพได้ทั้งในสถานพยาบาล และในชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา ในการจัดการศึกษาวิทยาลัยพยาบาลและ
ผดุงครรภ์ มุ่งเน้นที่จะให้นักศึกษามีทั้งความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ การจัดกิจกรรม
นักศึกษา เป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยนักศึกษาได้ฝึกการทำงานร่วมกัน การเป็นประชาธิปไตย การ
เข้าสังคม การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ อันจะทำให้
เกิดการพัฒนาตนเองทั้งด้านบุคลิกภาพ และทัศนคติที่ดีต่อไป โดยวิทยาลัยฯ ส่งเสริมและอำนวยความสะดวก
ให้มีการจัดตั้งชมรมต่าง ๆ ขึ้น เปิดโอกาสให้นักศึกษาทุกคนได้สมัครเป็นสมาชิก
ชมรม แล้วแต่ความสมัครใจ มีการเลือกตั้งนักศึกษาเป็นประธานชมรม และกรรมการดำเนินการ
ของชมรม โดยมีอาจารย์เป็นที่ปรึกษาชมรมประสานงาน และควบคุมการดำเนินการให้เป็นไป
ตามระเบียบข้อบังคับของวิทยาลัยฯ งบประมาณจะกำหนดไว้ตามแผนและโครงการ ในการจัด
กิจกรรมของแต่ละปี โดยมีการติดตามผล และประเมินผลเมื่อสิ้นสุดโครงการ

ชมรมกิจกรรมนักศึกษา ของวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ โดยทั่วไป ได้แก่

ชมรมวิชาการ เป็นชมรมที่จัดตั้งขึ้น เพื่อให้นักศึกษาได้พัฒนาความรู้ ความสามารถในการ
ศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ ทั้งทางด้านการพยาบาล การสาธารณสุข วิทยาศาสตร์การแพทย์
ตลอดจนความรู้ทั่วไป และสามารถจัดกิจกรรมทางวิชาการ เช่น การจัดนิทรรศการ การออก
เสียงตามสาย การจัดทำเอกสารหรือวารสารเผยแพร่ทางวิชาการ

ชมรมกีฬาและนันทนาการ จัดขึ้นเพื่อให้นักศึกษาสามารถแสดงออกซึ่งความสามารถ และ
ความถนัดทางด้านกีฬา มีน้ำใจเป็นนักกีฬา ส่งเสริมสุขภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจให้มีความแข็งแรง
และสมบูรณ์ เสริมสร้างควมมีระเบียบวินัย และการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เป็น
การเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างสถาบัน และเป็นการเผยแพร่ชื่อเสียงของวิทยาลัยฯ ประเภทของ
กีฬา ได้แก่ แบดมินตัน เทเบิลเทนนิส วอลเลย์บอล เปตอง กระโดดเชือกและการเดินเอโรบิค

ชมรมศิลปวัฒนธรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการส่งเสริม และอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย
ช่วยกล่อมเกลานักศึกษามีจิตใจที่ละเอียดอ่อน งดงาม รักในศิลปวัฒนธรรมไทยโดยส่งเสริมสนับสนุน
ให้นักศึกษาทำกิจกรรมต่าง ๆ ในวันนักขัตฤกษ์ตามประเพณีไทย และการแสดงรำไทยในงาน
พิธีต่าง ๆ เป็นต้น

ชมรมบำเพ็ญประโยชน์หรือชมรมสาธารณประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้นักศึกษา
ได้แสดงออกซึ่งความเสียสละ ช่วยเหลือสังคม ช่วยเหลืองานสาธารณประโยชน์ ทั้งภายในและ
นอกวิทยาลัยฯ เพื่อเป็นแบบอย่างแก่เยาวชนในท้องถิ่นต่อไป

สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข เป็นวิทยาลัยขนาดเล็ก ตั้งอยู่ภายในบริเวณศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต ยกเว้นวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ลำปาง และวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์วชิระ จึงมีพื้นที่และบริเวณโดยรอบค่อนข้างน้อย ดับแคบ แต่ละวิทยาลัยฯ มีอาคารและสิ่งปลูกสร้างที่คล้ายคลึงกันตามระเบียบของทางราชการ และตามนโยบายและแผนการจัดการศึกษาของกระทรวงสาธารณสุข คือ มีอาคารเรียน และอาคารที่พักอาศัยรวมกัน เป็นอาคารสองชั้น 1 หลังและอาคารสามหรือสี่ชั้น 1 หลัง (บางวิทยาลัยอาคารเรียนอาจมีอยู่ที่ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขตด้วย) อาคารเรียนประกอบด้วย ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการทางการพยาบาล ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ ห้องประชุม ห้องโสตทัศนูปกรณ์ ห้องสมุด สำหรับห้องดนตรี ห้องงาให้คาบปรึกษาและแนะแนว และห้องกิจกรรมนักศึกษาอาจมีไม่ครบทุกแห่ง อาคารที่พักอาศัยประกอบด้วย ห้องน้ำ ห้องสุขา ห้องซักรีดเสื้อผ้า ห้องพัสดุ หรือห้องเก็บของ ห้องพักนักศึกษาที่เจ็บป่วย ห้องสวดมนต์ และห้องพักผ่อน มีศาลาโถง ๗ อาคารพักอาศัย 3 หลัง และที่พักผ่อนหย่อนใจ สำหรับให้นักศึกษาได้พักผ่อน พบญาติ และผู้มาเยี่ยมเยียนบริเวณรอบ ๆ อาคาร มีสนามกีฬาสำหรับให้นักศึกษาได้ออกกำลังกาย ได้แก่ สนามเบดมินตัน สนามเบตอง สนามวอลเลย์บอล โต๊ะเทเบิลเทนนิส นอกจากนี้ยังมีอาคารที่อยู่ห่างออกไป คือโรงครัวและโรงอาหาร สิ่งก่อสร้างที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือ ทางเดินเพื่อติดต่อระหว่างอาคารต่าง ๆ ภายในบริเวณวิทยาลัยฯ และภายในศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต วิทยาลัยฯ ได้คำนึงถึงความสะอาดปลอดภัยอย่างมาก เนื่องจากนักศึกษาเป็นหญิงทั้งหมด และต้องขึ้นฝึกปฏิบัติงานในยามวิกาล เกี่ยวกับการจัดบริเวณ การจัดอาคาร และการตกแต่งภายในอาคาร บริเวณรอบ ๆ อาคารให้สวยงามเรียบร้อย เป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นสำหรับนักศึกษาเพื่อให้ นักศึกษาได้พักผ่อน คลายความเครียดจากการเรียนการฝึกปฏิบัติงาน และพักอาศัยอยู่ในวิทยาลัยฯ ด้วยความสุภาพสบายใจตลอดระยะเวลาที่ศึกษาอยู่

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัย และสถาบันการศึกษา

ผลงานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในสถาบันการศึกษา มีผู้สนใจศึกษามานานแล้วและยังศึกษาต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน การวิจัยในประเทศเท่าที่ผู้วิจัยสามารถค้นคว้าได้ เริ่มมีการศึกษา ตั้งแต่ ค.ศ. 1972 สำหรับประเทศไทย เริ่มปี พ.ศ. 2521 เป็นต้นมาโดย อรรถพร คุณพันธ์ ได้สร้างแบบสำรวจงานสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยไทยขึ้น ต่อมาได้มีผู้นำเครื่องมือมาดัดแปลง เพื่อใช้ศึกษาสภาพแวดล้อมในสถาบันการศึกษาอย่างแพร่หลาย ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้ว จึงรวบรวมผลงานวิจัยที่ศึกษาสภาพแวดล้อมสถาบันการศึกษาตั้งแต่ 4 ด้านขึ้นไป มาจัดแบ่งกลุ่มผลงานวิจัยตามขนาดและลักษณะที่ใกล้เคียงกันของสถาบัน โดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย สภาพแวดล้อมวิทยาลัย ซึ่งแบ่งออกเป็น วิทยาลัยครู วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาลัยพลศึกษา สภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษาเอกชน และสภาพแวดล้อมสถาบันการศึกษาพยาบาล

1. สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย

อรรถพร คุณพันธ์ (2521 : 23 - 24) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในด้านความประทับใจ บรรยากาศในการเรียนการสอน ความสัมพันธ์กับเพื่อน บรรยากาศในการบริหารและอาคารสถานที่ พบว่า สภาพแวดล้อมด้านการบริหารและด้านอาคารสถานที่ นิสิตพอใจมากที่สุด สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพแวดล้อมด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน นิสิตมีความประทับใจน้อยที่สุด

ประภาศรี สุจินฺตบุตร (2522 : บทคัดย่อ) ศึกษาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยรามคำแหงในทัศนะของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อม 4 ด้าน ปรากฏผลดังนี้ สภาพแวดล้อมในห้องเรียน นักศึกษามีความสัมพันธ์อันดีกับอาจารย์ผู้สอน มีการแข่งขันในทางการเรียน สภาพแวดล้อมในกลุ่มเพื่อน ความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนนักศึกษาด้วยกันมีน้อย สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการบริหาร พบว่าผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาน้อย นักศึกษาได้รับความสะดวกในการจัดกิจกรรมเพื่อบริการชุมชน และได้รับคำแนะนำในการศึกษาและเลือกวิชาเรียนจากมหาวิทยาลัยน้อย สภาพ

แวดล้อมเกี่ยวกับ อาคารสถานที่ พบว่า ห้องเรียนร้อนอบอ้าวและแออัดมาก มีเสียงรบกวนจากข้างนอกจำนวนนักศึกษาเฝ้ามากเกินไป มีส่วนทำให้การเรียนของนักศึกษามิบรรลุผลตามที่ต้องการ

ผกาทิพย์ เกษรากุล (2524 : 61 - 66) ได้ศึกษาทัศนะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 8 วิทยาเขต ที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย 4 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านห้องเรียน ด้านกลุ่มเพื่อน และด้านการบริหาร พบว่า นิสิตชายและนิสิตหญิง มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ด้านห้องเรียน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อนไม่แตกต่างกัน นิสิตส่วนใหญ่เห็นว่าสภาพห้องเรียนไม่สะดวก คับแคบ สถานที่รับประทานอาหารไม่เพียงพอ การพบปะสังสรรค์ระหว่างนิสิตต่างคณะต่างชั้นมีน้อย สำหรับทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหารแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากนิสิตหญิงส่วนใหญ่ ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับของวิทยาลัย ดังนั้นความขัดแย้งต่อระเบียบ ข้อบังคับของมหาวิทยาลัยจึงมีน้อยกว่านิสิตชาย ผู้บริหารเปิดโอกาสให้นิสิตเข้าพบเมื่อเกิดปัญหาขัดแย้ง

อรรณพ คุณพันธ์ สุรัชย์ ศรีนาค และเฉลิมเกียรติ ๗ ปั้น (2525 : 182 - 184) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 5 ด้าน ด้วยกันคือ ความประทับใจในมหาวิทยาลัย บรรยากาศการเรียนการสอน บรรยากาศในการบริหาร อาคารสถานที่และความสัมพันธ์กับเพื่อน ผลการวิจัยนักศึกษามีความเห็นว่าง สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับอาคารสถานที่เด่นที่สุด รองลงมา ได้แก่ สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับเพื่อน สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับความประทับใจมหาวิทยาลัย และสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับบรรยากาศในการบริหารน้อยที่สุด

เยาวนารถ อุทุมมกุล (2528 : 84 - 86) ได้ศึกษาทัศนะของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ และวิทยาเขตปัตตานี พบว่า ทัศนะต่อสภาพแวดล้อม ด้านบรรยากาศการเรียนการสอน ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านการบริหาร และด้านอาคารสถานที่ อยู่ในระดับปานกลาง

วิวัฒน์ ธรรมาภรณ์ (2530 - 31 : 61 - 70) ศึกษาเพื่อมุ่งหาระดับ และเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาระดับต่าง ๆ 11 ลักษณะ ต่อสิ่งแวดลอม 6 ด้าน ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในทางบวก ด้านเพื่อน ด้านการเรียนการสอน ด้านที่พักอาศัย และด้านการเป็นที่ยอมรับเชื่อถือของคณะวิชา สำหรับความพึงพอใจทางด้านลบของนักศึกษา ได้แก่ ด้านการบริหารและด้านกิจกรรมนักศึกษา

จากผลการวิจัยดังกล่าวแล้วข้างต้น ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับอาคารสถานที่ของมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับดี เนื่องจากนักศึกษาจากมหาวิทยาลัย 2 ใน 5 แห่งมีความประทับใจต่ออาคารสถานที่ของตนมากที่สุด อีก 3 แห่งมีความพึงพอใจปานกลาง 2 แห่ง และมีความพอใจน้อยที่สุด 1 แห่ง นักศึกษาทุกมหาวิทยาลัยมีความเห็นตรงกันคือ มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมด้านบริหารน้อยกว่าด้านอื่น ๆ ทั้งหมด

2. สภาพแวดล้อมในวิทยาลัย

สภาพแวดล้อมในวิทยาลัย แบ่งเป็น สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครู สภาพแวดล้อมวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา และสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพลศึกษา

2.1 สภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู

จรรยา ถาวรจักร์ (2523 : 75 - 76) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูภาคกลาง 9 แห่ง จากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาและอาจารย์ โดยศึกษา 5 ด้าน คือบรรยากาศการเรียนการสอน ความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน กิจกรรมนักศึกษา การบริหารและอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ผลปรากฏดังต่อไปนี้ นักศึกษาและอาจารย์มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมทุกด้านสูงกว่าค่าเฉลี่ยปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านบรรยากาศการเรียนการสอนพบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่เปิดโอกาสให้นักศึกษาพบได้เสมอ อาจารย์ส่วนใหญ่มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนอย่างดี และบอกชอบชายเนื้อหาวิชาที่สอนตลอดภาคการศึกษาในช่วงแรกของการสอน แต่ นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีโอกาสร่วมประเมินผลการสอนของอาจารย์ นักศึกษายังขาดความกระตือรือร้น ความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน พบว่านักศึกษาล้วนเลือกเรียนวิชาตามเพื่อน นักศึกษาไม่มั่นใจที่จะเลือกวิชาเรียนให้เป็นไปตามความสนใจและความต้องการของตน และนักศึกษาชอบทำงานเดี่ยวมากกว่าทำงานกลุ่ม แต่นักศึกษาช่วยเหลือเกื้อกูลกันและรับประทานอาหารเป็นกลุ่ม ความสัมพันธ์กับเพื่อนในด้านส่วนตัวดี ด้านอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า ห้องเรียนมีแสงสว่างพอเหมาะ มีอากาศถ่ายเทดี มีขนาดเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา อาคารสถานที่เรียน รวมทั้งห้องสมุด ตั้งอยู่ในระยะทางที่เหมาะสม สะดวกต่อการไปมา แต่ที่นั่งทำงานนอกห้องเรียนมีเพียงพอ โรงอาหารและห้องน้ำยังไม่สะอาดและถูกสุขลักษณะ ด้านการบริหารพบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านกิจกรรมเพียงเล็กน้อย ข้อบกพร่องในด้านการบริหารคือ ห้องสมุดวิทยาลัย มีหนังสือที่จะศึกษาค้นคว้าจำนวนจำกัดและวิทยาลัย ไม่เคร่งครัดต่อการลงโทษนักศึกษาที่กระทำผิด กิจกรรมนักศึกษา

พบว่า ด้านที่มีคะแนนต่ำสุด แต่มีรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงคือ วิทยาลัยฯให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรม นักศึกษา และคณะกรรมการนักศึกษาทำหน้าที่ในการวางแผนดำเนินการจัดกิจกรรม ซึ่งสอดคล้อง กับผลการศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูภาคเหนือ ของ บุญเลิศ กลางใจ (2523 : บทคัดย่อ) โดยศึกษาสภาพแวดล้อม 5 ด้าน คือ บรรยากาศการเรียนการสอน ความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน กิจกรรมนักศึกษา การบริหารและอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า ความคิดเห็น ของอาจารย์ด้านกิจกรรมและนักศึกษาส่วนใหญ่สูงกว่าค่าเฉลี่ยปานกลางทุกด้าน ส่วนด้านกิจกรรม นักศึกษาคะแนนต่ำที่สุด

ชูพันธ์ สมเกื้อ (2523 : 91 - 92) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูในภาคใต้ 5 แห่ง ผลปรากฏว่า ทักษะของนักศึกษา และอาจารย์ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูภาคใต้ มีค่า เฉลี่ยเรียงลำดับจากสูงไปต่ำ ดังนี้ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ด้านอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน ด้านการบริหารและด้านกิจกรรมนักศึกษา

รัชนี้ อมรพันธ์ (2523 : 90 - 91) ศึกษาสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5 ด้าน คือ บรรยากาศด้านการเรียนการสอน ด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน ด้าน กิจกรรมนักศึกษา ด้านการบริหาร และด้านอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ คือ อาจารย์บอกขอบข่ายเนื้อหาวิชาและเตรียมการสอนล่วงหน้า นักศึกษา ไม่รู้สึกเจียบเหงา และมีความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมวิทยาลัยดี วิทยาลัยฯให้การสนับสนุนการจัด กิจกรรมนักศึกษา ให้สิทธิเสรีภาพแก่นักศึกษาในการแสดงออก และห้องเรียนมีสภาพเหมาะสม สำหรับลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ ได้แก่ นักศึกษาไม่มีโอกาสประเมินผลการเรียนการสอนของอาจารย์ ขาดอิสระในการเลือกวิชาเรียน การประเมินผลกิจกรรมมีน้อย ห้องสมุดมีหนังสือไม่เพียงพอ ไม่ ครองครัดในการลงโทษนักศึกษาที่กระทำผิด บริการด้านสุขภาพไม่มีประสิทธิภาพ

รังสรรค์ หันสันเพียะ (2526 : 61 - 62) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู นครราชสีมา ในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา พบว่า ผู้บริหารอาจารย์และนักศึกษา มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมา ในด้านการบริหารอาคารสถานที่ และด้านการ เรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ มั่นเกียรติ โกศลนิรติวงศ์ (2527 : 35) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก ในทัศนะของผู้บริหารอาจารย์ และนักศึกษา โดยศึกษาสภาพแวดล้อม 4 ด้าน คือ ด้านการเรียนการสอน การบริหาร ด้านกลุ่มเพื่อน และ

ด้านอาคารสถานที่ พบว่าผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือในระดับปานกลาง

โส พัทธสระคู (2529 : 116) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลปรากฏว่า นักศึกษาและอาจารย์ วิทยาลัยครูอุดรธานี วิทยาลัยครูสกลนคร วิทยาลัยครูเลย วิทยาลัยครูนครราชสีมา วิทยาลัยครูอุดรธานี วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ และวิทยาลัยครูสุรินทร์ เห็นด้วยปานกลางกับสภาพแวดล้อมทุกด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านการบริหาร ด้านวิชาการ ด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านการคบเพื่อนของนักศึกษา และค่าใช้จ่ายของนักศึกษา ยกเว้นนักศึกษาวิทยาลัยครูมหาสารคามไม่เห็นด้วยอย่างมากกับสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร

การศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูเป็นไปอย่างกว้างขวางโดยมีการศึกษาทั่วไปทั้งประเทศ ส่วนใหญ่จะศึกษาสภาพแวดล้อมโดยเฉลี่ย 4-5 ด้าน คือ ด้านการเรียนการสอน กลุ่มเพื่อน การบริหาร อาคารสถานที่ และกิจกรรมนักศึกษา อาจกล่าวได้ว่านักศึกษา และอาจารย์ในวิทยาลัยครูส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมภายในวิทยาลัยครูทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บรรยากาศการเรียนการสอน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ คือ กิจกรรมนักศึกษา และการบริหาร

2.2 สภาพแวดล้อมวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา

สุวรรณ สุขสมภักดิ์ (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหาร ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเกษตร นครศรีธรรมราช ด้านกายภาพ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมของนักศึกษา และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ปรากฏผล นักศึกษา อาจารย์และผู้บริหารเห็นด้วยปานกลางกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยในแต่ละด้าน และมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 อาจารย์ที่มีอายุราชการต่ำกว่า 10 ปี กับอาจารย์ที่มีอายุราชการตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยในแต่ละด้าน และรวมทุกด้านแตกต่างกัน

กาญจนา ภาสุพันธ์ (2531 : 107) ได้สำรวจความพึงพอใจของนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมภายในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 8 พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจ ต่อสภาพแวดล้อมโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ อาจารย์ ผู้สอน ความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน กิจกรรมการเรียนการสอน การปกครอง อาคารสถานที่ กิจกรรมนักศึกษา และการบริการนักศึกษา และผลการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างนักศึกษาต่าง สถานศึกษา และนักศึกษาต่างคณะวิชา มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมโดยส่วนรวมแตกต่างกัน

สภาพแวดล้อมวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา โดยส่วนรวม อยู่ในระดับ ปานกลาง และนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยแตกต่างกัน

2.3 สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพลศึกษา

สันต์ ภู่อรุณ (2531 : 72 - 74) ได้ศึกษา สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี ในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา 6 ด้าน คือ ด้านการบริหาร การ เรียนการสอน การให้บริการแก่นักศึกษา การสังคมในกลุ่มเพื่อน การจัดกิจกรรม และอาคาร สถานที่ พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางกับสภาพแวดล้อมแต่ละด้าน และทัศนะโดยส่วนรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ทัศนะของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำกับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีทัศนะโดยส่วนรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ

นงลักษณ์ สันติวิชัย (2535 : 88-91) ได้ศึกษา สภาพแวดล้อมวิทยาลัย พลศึกษา จังหวัดชุมพร ในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา โดยศึกษาสภาพแวดล้อม 6 ด้าน คือด้านกายภาพ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการนักศึกษา ด้าน การสังคมในกลุ่มเพื่อน และด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา ผลการวิจัยสอดคล้องกับสันต์ ภู่อรุณ คือ ทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อม วิทยาลัยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และผลการเปรียบเทียบทัศนะของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3กลุ่ม ที่มีต่อสภาพแวดล้อมโดยรวมทุกด้าน และ แต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพลศึกษา โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง และทัศนะ ของผู้บริหารและอาจารย์โดยส่วนรวม และแต่ละด้านมีทั้งแตกต่างกันและไม่แตกต่างกัน

3. สภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

สมบัติ วิจารณ์สาริกกุล (2524 : 103 - 107) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อม ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามทัศนะของนักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหาร สถาบันอุดมศึกษาที่ทำการวิจัย ได้แก่ วิทยาลัยการค้า วิทยาลัยกรุงเทพ วิทยาลัยเกริก วิทยาลัยเทคนิคสยาม วิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต วิทยาลัยพายัพ วิทยาลัยศรีประทุม วิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ และวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ โดยศึกษาสภาพแวดล้อมทั้งหมด 7 ด้าน คือ ด้านการเรียนการสอน การบริหารงาน การให้บริการนักศึกษา การจัดกิจกรรมนักศึกษา สังคมกลุ่มเพื่อน อาคารสถานที่ และการจัดการศึกษา เพื่อสนองความมุ่งหวังของนักศึกษา พบว่านักศึกษาเห็นด้วยอย่างมากกับสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ส่วนการจัดการศึกษาเพื่อความมุ่งหวังของนักศึกษา เห็นด้วยในระดับปานกลางค่อนข้างสูง ส่วนด้านอื่น ๆ เห็นด้วยในระดับปานกลาง อาจารย์เห็นด้วยอย่างมากกับสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมนักศึกษา การจัดการศึกษาเพื่อความมุ่งหวัง ของนักศึกษา และผู้บริหารเห็นด้วยอย่างมากกับสภาพแวดล้อมทุกด้าน นักศึกษาเพศชายและหญิงมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมแตกต่างกัน นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีทัศนะไม่แตกต่างกัน นักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหารมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมแตกต่างกัน

จากผลการวิจัยสภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จะเห็นได้ว่าสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับดี ส่วนสภาพแวดล้อมด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง ค่อนข้างดี เมื่อเปรียบเทียบทัศนะระหว่างนักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหาร ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทุกด้านแตกต่างกัน

4. สภาพแวดล้อมสถาบันการศึกษาพยาบาล

ไชแสง ขวศิริ (2526 : 87, 89) วิจัยเรื่องแรงจูงใจในการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปรากฏว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมในการศึกษานั้น นักศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่าสภาพความเหมาะสมของห้องเรียน สถานที่ฝึกปฏิบัติงาน สภาพหอพัก การบริการในห้องสมุดมีมากพอควร ความเหมาะสมของห้องสมุด และการมีเวลาในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมมีน้อย การทำหน้าที่ทางวินัยของอาจารย์ นักศึกษาพึงพอใจมากพอสมควร แต่มีความพึงพอใจน้อยหรือไม่แน่ใจต่อกิจกรรมที่ผู้สอนปฏิบัติตามระเบียบมหาวิทยาลัยอย่างเคร่งครัด

ประอรนุช ตูลยาพร (2526 : 165 - 175) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการศึกษาภาคปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาล ในทัศนะของอาจารย์และนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ สังกัดมหาวิทยาลัย โดยจำแนกตามสภาพแวดล้อมเป็น 9 ด้าน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลมีทัศนะต่อการจัดเตรียมประสบการณ์และการมอบหมายงาน ว่ามีการปฏิบัติน้อย บทความและตำราที่จำเป็นมีไม่เพียงพอ ด้านผู้สอนและวิธีการจัดการเรียนการสอน พบว่า สิ่งที่เป็นปัญหาคือ การที่อาจารย์ปฏิบัติการศึกษาคลี่คลายเปลี่ยนเทคนิคและวิธีสอนให้น่าสนใจ ด้านผู้เรียนสภาพที่พบน้อยที่สุดคือ การที่นักศึกษาเลือกวิชาพยาบาลด้วยใจรักและมีความภูมิใจในวิชาชีพ ด้านอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงานมีจำนวนไม่เพียงพอ ด้านวินัยและระเบียบในการปฏิบัติงาน นักศึกษายอมรับว่าได้ปฏิบัติตามกฎระเบียบวินัยเป็นอย่างดี ด้านสถานที่และบรรยากาศบนหอผู้ป่วยบรรยากาศไม่เอื้ออำนวย ห้องเรียนไม่เพียงพอ

ดุชนันท์ สรรประดิษฐ์ (2529 : 114) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมสถาบันการศึกษาศึกษาพยาบาลในกรุงเทพมหานคร ในทัศนะของนักศึกษาและอาจารย์พยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสาขากาชาดไทย วิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ และวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ พบว่า ทัศนะของนักศึกษาและอาจารย์ต่อสภาพแวดล้อมสถาบันทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการเรียนการสอน กลุ่มเพื่อน การบริหารและอาคารสถานที่ที่อยู่ในเขตชานกลาง ผลการเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 4 มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมโดยรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านกลุ่มเพื่อนและนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมโดยรวมแตกต่างกัน ยกเว้นด้านอาคารสถานที่ ส่วนผลการเปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ ที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และอาจารย์ที่มีวุฒิสูงกว่าปริญญาตรี มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมโดยรวมแตกต่างกัน ยกเว้นด้านกลุ่มเพื่อนและด้านอาคารสถานที่ อาจารย์ที่มีประสบการณ์ทางการสอน 1-10 ปี และอาจารย์ที่มีประสบการณ์ทางการสอนมากกว่า 10 ปีขึ้นไป โดยโดยรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านอาคารสถานที่ และผลการเปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ และนักศึกษา โดยโดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกัน ยกเว้นด้านกลุ่มเพื่อนไม่พบความแตกต่างกัน

วิไล ตั้งทศสวัสดิ์ (2536 : 88-89) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลตำรวจในทัศนะของอาจารย์และนักศึกษาศึกษา โดยศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมและบริการ ด้านกลุ่มเพื่อน และด้านอาคารสถานที่ ผลปรากฏว่า อาจารย์และนักศึกษาพยาบาลมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัย โดยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น

ด้านกิจกรรมและบริการนักศึกษาเห็นว่าอยู่ในระดับต่ำ ผลการเปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์พยาบาลที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมโดยรวมต่างกัน สำหรับผลการเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โดยส่วนรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

จะเห็นได้ว่า สภาพแวดล้อมสถาบันการศึกษาพยาบาล ได้มีผู้ศึกษาเฉพาะวิทยาลัยพยาบาลในส่วนกลางเท่านั้น และผลการศึกษาโดยทั่วไปพบว่า สภาพแวดล้อมสถาบันการศึกษาพยาบาลทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

การวิจัยในประเทศ

ไรซ์ (Rice. 1975 : 7740 - A) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยเบอร์คู จากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาคณะต่าง ๆ พบว่า การรับรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม เป้าหมายในการศึกษากิจกรรมต่าง ๆ บุคลิกภาพและความพึงพอใจมีความสัมพันธ์กัน และยังพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่พอใจในมหาวิทยาลัยของตน และมั่นใจว่าตนจะประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายทางการศึกษาที่ตั้งไว้ โดยเฉพาะนักศึกษาหญิงมีความพึงพอใจมากกว่านักศึกษาชาย

เบนน์ (Benn. 1976 : 7228A - 7229A) ศึกษาเปรียบเทียบทัศนะของนิสิตใหม่ที่มีต่อสภาพแวดล้อม ของมหาวิทยาลัยแห่งรัฐโอคลาโฮมา (Oklahoma State University) ในด้านความเป็นจริงและความคาดหวัง โดยนิสิตตอบแบบสอบถามในสัปดาห์แรกที่เข้าเรียน และสิ้นสุดการเรียนภาคแรก โดยใช้มาตราวัดสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย ของโรเบิร์ต เพส (Robert Pace's College and University Environment Scales) ผลการวิจัยพบว่า นิสิตใหม่มีความคาดหวังต่อสภาพแวดล้อม ของมหาวิทยาลัยสูงกว่าตามความเป็นจริงและความคาดหวังที่ลดลง เมื่อนิสิตเรียนครบ 1 เทอม และความแตกต่างระหว่างความคาดหวังและความเป็นจริงของนิสิตเพศชายสูงกว่านิสิตเพศหญิง

ฮิลล์ (Hill. 1978 : 5949 - A) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยฟลอริดาแอตแลนติก (Florida Atlantic University) ในทัศนะของอาจารย์และนักศึกษา โดยใช้เครื่องมือชุดมาตราส่วนประมาณค่าสภาพแวดล้อมวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย (The College and University Environment Scale หรือ CUES) อาจารย์มีความรู้สึกต่อลักษณะสถาบันใน

เกณฑ์จากสูงไปต่ำ คือ ความมีระเบียบแบบแผน ความเป็นนักวิชาการ การรู้จักคิด การมีความสัมพันธ์กับชุมชนมหาวิทยาลัย และการนำความรู้จากการศึกษาไปปฏิบัติได้ สำหรับนักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นในเกณฑ์จากสูงไปต่ำดังนี้ ความเป็นวิชาการ ความถูกต้องเหมาะสม การรับรู้ การมีความสัมพันธ์กับชุมชนมหาวิทยาลัย และการนำความรู้จากการศึกษาไปปฏิบัติ

แอรี (Ayres. 1983 : 532) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยกับความสำเร็จการศึกษาโดยศึกษาสภาพแวดล้อม 6 ด้าน จากผู้จบการศึกษาของมหาวิทยาลัยในนอร์ท แคโรไลนา (North Carolina) พบว่าความสะดวกในการใช้ห้องสมุดไม่มีผลกระทบต่อความสำเร็จการศึกษา พื้นฐานการศึกษาของนักศึกษาแต่ละคนมีผลเกี่ยวข้องกับบรรยากาศในการศึกษา สภาพแวดล้อมด้านอาจารย์มีความเกี่ยวข้องโดยตรงต่ออัตราการเรียนจบของนักศึกษาและอัตราส่วนระหว่างอาจารย์กับนักศึกษามีความสัมพันธ์กับการจบของนักศึกษานในระดับน้อย

ฮอร์นบีก (Hornbeak. 1988 : 126) ได้ศึกษาตัวแปรด้านจริยธรรมเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยใน 4 ด้าน คือ ด้านประสิทธิภาพการศึกษา ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านการบริหาร และระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ และด้านอิทธิพลในการตัดสินใจของฝ่ายบริหาร โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 448 คน ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ด้านความพึงพอใจของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยในด้านต่าง ๆ ไม่แตกต่างกันแต่เมื่อจำแนกตามเพศแล้วพบว่านักศึกษาหญิงมีการรับรู้แตกต่างจากนักศึกษาชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักศึกษาหญิงมีแนวโน้มที่จะพึงพอใจต่อประสิทธิภาพด้านการศึกษา ด้านสังคมและวัฒนธรรมมากกว่านักศึกษาชาย แต่ไม่มีข้อมูลสนับสนุนว่า จริยธรรมและเพศมีอิทธิพลต่อการเลือกที่จะรับรู้ความพึงพอใจที่มีต่อสิ่งแวดล้อมในมหาวิทยาลัย

วูร์น (Voorn. 1990 : 240) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิทยาลัยด้านศิลปะขนาดเล็กกับสภาพแวดล้อมในวิทยาลัย โดยสำรวจความคิดเห็นและสัมภาษณ์ผู้บริหารที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจาก 119 วิทยาลัยใน 5 รัฐ ของเขตตะวันตกของประเทศอเมริกา พบว่าสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมมีอิทธิพลต่อบุคคลและการปรับตัวตามธรรมชาติ วิทยาลัยขนาดเล็กจะเชื่อมโยงสิ่งต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เมื่อมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ผลการวิจัยนี้เป็นข้อสรุปสำหรับนโยบายทางด้านการศึกษา ให้คำจำกัดความถึงสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมของวิทยาลัยขนาดเล็ก และใช้เป็นข้อเสนอแนะสำหรับนักปฏิบัติ ในการสร้างทฤษฎีใหม่ และเป็นหัวข้อวิจัยในอนาคตต่อไป

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยทั้งในประเทศ และต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา ด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษาและด้านอาคารสถานที่ แสดงให้เห็นว่าสภาพแวดล้อมมีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่ และมีความสำคัญต่อการพัฒนาสติปัญญา ความรู้ ความคิด ทักษะคิด คุณธรรม และจริยธรรมของนักศึกษา สภาพแวดล้อมของวิทยาลัยที่ดีย่อมมีส่วนส่งเสริมสนับสนุนให้นักศึกษามีความพอใจและศึกษานิสัยในสถาบันนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยได้คำนึงถึงประโยชน์และความสำคัญของเรื่องนี้ จึงทำการศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์กระทรวงสาธารณสุข ทั้งนี้เพื่อจะได้นำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาปรับปรุงสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ต่อไป

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ทักษะของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ในแต่ละด้านและรวมทุกด้านแตกต่างกัน
2. ทักษะของนักศึกษาที่มีระดับชั้นปีต่างกัน มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ในแต่ละด้านและรวมทุกด้านแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าเรื่อง สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข
ในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาพยาบาล
และผดุงครรภ์ ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ของวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ปี
การศึกษา 2536 ผู้บริหารจำนวน 23 คน อาจารย์ จำนวน 90 คน นักศึกษา ชั้นปีที่ 1 จำนวน
502 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 396 คน รวม จำนวนประชากร 1,011 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์
และนักศึกษาพยาบาลและผดุงครรภ์ วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข
ปีการศึกษา 2536 โดยมีวิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้ คือ

2.1 ผู้บริหารและอาจารย์ ใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร 23 คน
อาจารย์ 90 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 113 คน

2.2 นักศึกษา ใช้ตารางสัดส่วนของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) ในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง แล้วใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น(Stratified Random Sampling) โดยใช้วิทยาลัยเป็นชั้น และใช้การเปรียบเทียบสัดส่วนในการหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาของแต่ละวิทยาลัยในแต่ละชั้นปี แล้วใช้วิธีการสุ่มแบบธรรมดา (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษา โดยจำแนกเป็นนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 จำนวน 217 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 196 คน รวมจำนวนนักศึกษาทั้งหมด 413 คน

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ และสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพ วิทยาลัยพยาบาลและ ผดุงครรภ์ (ว.พ.ค.)	ผู้บริหาร		อาจารย์		นักศึกษาพยาบาลและผดุงครรภ์			
					ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
วชิระกรุงเทพ	4	4	12	12	60	26	52	26
ราชบุรี	3	3	13	13	81	35	56	28
เชียงใหม่	3	3	12	12	60	26	57	28
ลำปาง	3	3	13	13	60	26	59	29
นครสวรรค์	3	3	16	16	60	26	60	29
ขอนแก่น	4	4	12	12	121	52	58	29
ยะลา	3	3	12	12	60	26	54	27
รวม	23	23	90	90	502	217	396	196

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ เกี่ยวกับด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา ด้านการสังคมในชุมชน ด้านการจัดกิจกรรมและด้านอาคารสถานที่ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

ถ้าตอบ เห็นด้วยมากที่สุด ซึ่งหมายถึง สภาพแวดล้อมวิทยาลัยเหมาะสมและพอเพียงมากที่สุด

ถ้าตอบ เห็นด้วยมาก ซึ่งหมายถึง สภาพแวดล้อมวิทยาลัยเหมาะสมและพอเพียงมาก

ถ้าตอบ เห็นด้วยปานกลาง ซึ่งหมายถึง สภาพแวดล้อมวิทยาลัยเหมาะสมและพอเพียงปานกลาง

ถ้าตอบ เห็นด้วยน้อย ซึ่งหมายถึง สภาพแวดล้อมวิทยาลัยเหมาะสมและพอเพียงน้อย

ถ้าตอบ เห็นด้วยน้อยที่สุด ซึ่งหมายถึง สภาพแวดล้อมวิทยาลัยเหมาะสมและพอเพียงน้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษา
2. สร้างแบบสอบถาม ให้ครอบคลุมสภาพแวดล้อมทั้ง 6 ด้านโดยดัดแปลงและปรับปรุงแบบสอบถามของ อรรถพร คุณพันธ์ (2521 : ภาคผนวก) ดุษฎี สรรพประดิษฐ์ (2529 : ภาคผนวก) และสุวรรณ สุขสมภักดิ์ (2530 : ภาคผนวก) แบบสอบถามประกอบด้วยคำถาม

68 ข้อ โดยแยกเป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ด้านต่าง ๆ ดังนี้

สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร	จำนวน 10 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1 - 10
สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน	จำนวน 11 ข้อ ได้แก่ ข้อ 11 - 21
สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักศึกษา	จำนวน 13 ข้อ ได้แก่ ข้อ 22 - 34
สภาพแวดล้อมด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน	จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ ข้อ 35 - 40
สภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา	จำนวน 13 ข้อ ได้แก่ ข้อ 41 - 53
สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่	จำนวน 15 ข้อ ได้แก่ ข้อ 54 - 68

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. การหาความเที่ยงตรง (Validity) นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่อประธาน และกรรมการควบคุมปริญญาโท และนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ผู้ทรงคุณวุฒิในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1.1 ดร.กุลยา ตันติผลาชีวะ อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

1.2 ดร.เพ็ญใจ สัตยคม ผู้อำนวยการส่วนเทคโนโลยีทางการศึกษา สถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข

1.3 อาจารย์กาญจนา สันติพัฒนชัย ผู้อำนวยการส่วนพัฒนาการศึกษาสถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข

1.4 อาจารย์ชุมศรี ชำนาญพูด ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลราชบุรี กระทรวงสาธารณสุข

1.5 อาจารย์คมคาย กิจวัณชัย ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ราชบุรี กระทรวงสาธารณสุข

เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาให้ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขแล้ว ผู้วิจัยได้รวบรวมและปรับปรุงแก้ไขการใช้ภาษา เนื้อหา ตามข้อเสนอแนะดังกล่าว ในข้อคำถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิมากกว่า 1 ท่านขึ้นไป เห็นสมควรให้แก้ไขสรุปได้ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร มีทั้งหมด 10 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1-10 มีข้อที่ต้องแก้ไขเกี่ยวกับการใช้ภาษา 3 ข้อ ได้แก่

ข้อ 1 ผู้บริหารยึดหลักประชาธิปไตยในการทำงาน แก้ไขเป็น "ผู้บริหารยึดหลักการมีส่วนร่วมในการทำงาน"

ข้อ 5 อาจารย์มีเสรีภาพทางวิชาการ แก้ไขเป็น "อาจารย์มีความเป็นอิสระทางวิชาการ"

ข้อ 8 กฎระเบียบของวิทยาลัยที่ใช้กับนักศึกษาเหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน แก้ไขเป็น "กฎระเบียบของวิทยาลัยที่ใช้กับนักศึกษาเหมาะสม"

2. สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน มีทั้งหมด 10 ข้อ ได้แก่ ข้อ 11-21 มีข้อที่ต้องแก้ไข 2 ข้อ คือ

ข้อ 11 หลักสูตรมีความเหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน แก้ไขเป็น "การเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน"

ข้อ 18 อาจารย์ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการเรียนการสอนเสมอ แก้ไขเป็น "อาจารย์ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการเรียนการสอนเมื่อมีโอกาส"

3. สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักศึกษามีทั้งหมด 12 ข้อ ได้แก่ ข้อ 22-34 มีข้อที่ต้องแก้ไข 3 ข้อ ได้แก่

ข้อ 27 จัดบริการให้คำปรึกษาแนะแนวแก่นักศึกษาโดยมีอาจารย์อยู่เป็นประจำ แก้ไขเป็น "จัดบริการให้คำปรึกษาแนะแนวแก่นักศึกษาตามเวลาที่กำหนด"

ข้อ 30 วิทยาลัยเข้มแข็ง และอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับเรื่อง การขอรับทุนอุดหนุนการศึกษา แก้ไขเป็น "วิทยาลัยจัดบริการเรื่องทุนอุดหนุนการศึกษาแก่นักศึกษาที่มีปัญหา"

ข้อ 31 มีสหกรณ์หรือสถานที่จำหน่ายเครื่องใช้และอุปกรณ์การเรียนในวิทยาลัย แก้ไขเป็น "มีสถานที่จำหน่ายเครื่องใช้และอุปกรณ์การเรียนในวิทยาลัย"

4. สภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน มีทั้งหมด 6 ข้อ ได้แก่ ข้อ 35-40 ไม่มีข้อ
ต้องแก้ไข
5. สภาพแวดล้อมด้านกิจกรรมนักศึกษา มีทั้งหมด 12 ข้อ ได้แก่ ข้อ 41-53 มีข้อ
ที่ต้องแก้ไข 2 ข้อ คือ
- ข้อ 42 วิทยาลัยเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกความเป็นประชาธิปไตยในการ
จัดกิจกรรม แก้ไขเป็น "วิทยาลัยเปิดโอกาสให้นักศึกษาจัดกิจกรรมได้ตามความเหมาะสม"
- ข้อ 48 วิทยาลัยส่งเสริมให้นักศึกษามีกิจกรรมกีฬาร่วมกับสถาบันอื่นเสมอ แก้ไขเป็น
"นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาเสมอ"
6. สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ มีทั้งหมด 15 ข้อ ได้แก่ ข้อ 54-68 มีข้อที่
ต้องแก้ไข 1 ข้อ คือ
- ข้อ 55 ห้องเรียนมีขนาดเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา แก้ไขเป็น "ห้องเรียน
มีจำนวนเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา"
2. นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้ว เสนอประธานเพื่อ
พิจารณาให้ความเห็นชอบ หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหาร
อาจารย์ และนักศึกษาพยาบาลและผดุงครรภ์ วิทยาลัยพยาบาลราชบุรี ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง
จำนวน 100 คน เป็นผู้บริหารจำนวน 4 คน อาจารย์จำนวน 16 คน และนักศึกษาจำนวน
80 คน แล้วจึงนำไปหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) เป็นรายข้อโดยวิธีการแจกแจง
t (t - distribution) แล้วตัดข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกน้อยออก ให้เหลือจำนวนข้อ
เท่ากับจำนวนข้อที่ต้องการใช้ในการวิจัย

การหาค่าอำนาจจำแนก ใช้สูตร เอ็ดเวิร์ด (Edward 1957 : 152 - 154)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{N_H} + \frac{S_L^2}{N_L}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ

$\bar{X}_H, \bar{X}_L$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

S_H^2, S_L^2 แทน ความแปรปรวนของการกระจายคะแนนในกลุ่มสูง
และกลุ่มต่ำ

N_H, N_L แทน จำนวนคนที่เลือกมาจากกลุ่มคะแนนในกลุ่มสูง
และกลุ่มต่ำ

3. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) แบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกทั้งหมด
ไปหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ ตามวิธีการของครอนบาค โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
(α Coefficient) พบว่าได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.95

การหาค่าความเชื่อมั่น ใช้สูตร (ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 170-171
; อ้างอิงมาจาก Cronbach. 1971 : 161)

$$\alpha = \frac{n}{n - 1} \left[1 - \frac{S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

n แทน จำนวนของแบบสอบถาม

S_i^2 แทน ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถาม
แต่ละข้อ

S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมของแบบสอบถามทั้งฉบับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์วชิระกรุงเทพฯ ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ราชบุรี ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์เชียงใหม่ ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ลำปาง ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์นครสวรรค์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ขอนแก่นและผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ยะลา เพื่อขอความร่วมมือให้ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม
2. สำหรับวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ราชบุรี และวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์วชิระกรุงเทพฯ ผู้วิจัยติดต่อขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการวิทยาลัย อาจารย์และนักศึกษาในการตอบแบบสอบถาม และเก็บข้อมูลด้วยตนเอง
3. สำหรับวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์อีก 5 แห่งคือวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์เชียงใหม่ ลำปาง นครสวรรค์ ขอนแก่นและยะลา ผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์นั้น ๆ ช่วยดำเนินการเก็บข้อมูลให้ โดยแจ้งวัตถุประสงค์ให้ทราบ และติดต่อทางไปรษณีย์
4. แบบสอบถามที่ไม่ได้รับคืนตามเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยจะติดต่อทวงถามทางโทรศัพท์และทางไปรษณีย์ ถึงผู้ตอบแบบสอบถาม หรือถึงผู้รับผิดชอบในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามของแต่ละวิทยาลัย ขอความอนุเคราะห์ให้ส่งแบบสอบถามตามมาภายหลัง
5. แบบสอบถามที่จัดส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็นจำนวน 526 ฉบับได้รับกลับคืนมา 513 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.52 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ต่อไปนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด มาพิจารณาคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ คือฉบับที่ตอบแบบสอบถามครบทุกข้อ เสร็จแล้วแยกแบบสอบถาม ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา

2. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้จำแนกตามกลุ่มตัวอย่างและตามตัวแปรแล้ว มาตรวจให้คะแนน โดย

ตอนที่ 1 ตรวจให้คะแนนจำนวนความถี่

ตอนที่ 2 ตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดดังนี้

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด ำให้ 5 คะแนน

ระดับความคิดเห็นมาก ำให้ 4 คะแนน

ระดับความคิดเห็นปานกลาง ำให้ 3 คะแนน

ระดับความคิดเห็นน้อย ำให้ 2 คะแนน

ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด ำให้ 1 คะแนน

3. นำข้อมูลที่ตรวจให้คะแนนแล้วไปคำนวณหาค่าทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดย

ตอนที่ 1 หาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 หาค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t เป็นรายชื่อรายด้าน และรวมทุกด้าน

4. การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ย อาศัยเกณฑ์พิจารณา ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	แปลความหมาย
3.76 - 5.00	มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมาก
2.26 - 3.75	มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยปานกลาง
1.00 - 2.25	มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยน้อย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

D ในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุขใน
ทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ.2536 : 59)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนคน

2. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร(ล้วน สายยศ
และอังคณา สายยศ. 2536 : 64)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N - 1)}}$$

เมื่อ S แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3. ทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่เป็นอิสระจากกันโดยใช้สถิติ t - test เพื่อทดสอบสมมติฐาน ใช้สูตร (ส่วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2536 : 86)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

- เมื่อ t แทน ค่าที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
- $\bar{X}_1$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1
- $\bar{X}_2$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2
- S_1 แทน ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1
- S_2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 2
- n_1 แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ 1
- n_2 แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ 2

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและพดุงครรภ์
กระทรวงสาธารณสุข ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมาย ผู้วิจัย
ได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

t แทน ค่าที่ใช้พิจารณาในการทดสอบนัยสำคัญ โดยอาศัยการแจกแจง t

(t - distribution)

* แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ตอน ตามที่ปรากฏใน
แบบสอบถาม ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข โดยหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับทักษะ และเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารกับอาจารย์ และนักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข

2.1 วิเคราะห์ระดับทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อม วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา ด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษาและด้านอาคารสถานที่ ผู้วิจัยได้หาค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ จากนั้นเป็นรายชื่อ รายด้าน และรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.76 - 5.00 หมายความว่า ผู้ตอบมีทักษะเห็นด้วยมาก กับสภาพแวดล้อมวิทยาลัย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.26 - 3.75 หมายความว่า ผู้ตอบมีทักษะเห็นด้วยปานกลาง กับสภาพแวดล้อมวิทยาลัย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 - 2.25 หมายความว่า ผู้ตอบมีทักษะเห็นด้วยน้อย กับสภาพแวดล้อมวิทยาลัย

2.2 เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารกับอาจารย์ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ในแต่ละด้านและรวมทุกด้านและเปรียบเทียบทักษะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน ตามตัวแปรระดับชั้นปี โดยใช้สถิติ t - test ทดสอบ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ดังแสดงในตาราง 2

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับทักษะ และเปรียบเทียบทักษะ ของผู้บริหารกับอาจารย์ และนักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์ระดับทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข จำแนกเป็นรายชื่อ รายด้าน และรวมทุกด้าน ดังแสดงในตาราง 3 - 9

2.2 ผลการเปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยทักษะของผู้บริหารกับอาจารย์ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ในแต่ละด้าน และรวมทุกด้าน แสดงผลในตาราง 10 - 16 และผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน แสดงผลในตาราง 17 - 23

ตาราง 2 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวิทยาลัยพยาบาล และสถานภาพของครู และสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพ	ผู้บริหาร			อาจารย์			นักศึกษา				รวม จำนวน ผู้ตอบ แบบ สอบถาม	ร้อยละ		
	กลุ่ม ตัวอย่าง	ผู้ตอบ	ร้อยละ	กลุ่ม ตัวอย่าง	ผู้ตอบ	ร้อยละ	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2					
							กลุ่ม ตัวอย่าง	ผู้ตอบ	ร้อยละ	กลุ่ม ตัวอย่าง			ผู้ตอบ	ร้อยละ
วิทยาลัย พยาบาล และผดุงครรภ์	4	4	100.00	12	12	100.00	26	26	100	26	100	68	100.00	
	3	3	100.00	13	13	100.00	35	35	100	28	100	79	100.00	
	3	1	33.33	12	9	75.00	26	26	100	28	100	64	92.75	
	3	3	100.00	13	13	100.00	26	26	100	29	100	71	100.00	
	3	1	33.33	16	16	75.00	26	26	100	29	100	72	97.29	
	4	4	100.00	12	9	100.00	52	52	100	29	100	94	96.90	
	3	3	100.00	12	9	100.00	26	26	100	27	100	65	95.58	
	รวม	23	19	82.60	90	81	90.00	217	217	100	196	100	513	97.52

ตาราง 2 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม ของวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์วชิระกรุงเทพ, ราชบุรีและยะลา คือ 68, 79 และ 71 คน ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 ส่วนวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์เชียงใหม่ นครสวรรค์ ขอนแก่น และยะลา มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 64, 72, 94 และ 65 คน คิดเป็นร้อยละ 92.75, 97.29, 96.90 และ 95.58 ตามลำดับ

ในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นผู้บริหาร 19 คน อาจารย์ 81 คน นักศึกษา 413 คน คิดเป็นร้อยละ 82.60, 90.00 และ 100.00 ตามลำดับ นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามแบ่งเป็น นักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 217 คนและชั้นปีที่ 2 จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 52.54 และ 47.46 ตามลำดับ

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุขเป็นรายด้าน และรวมทุกด้าน

ทัศนะ	ผู้บริหาร (N = 19)		อาจารย์ (N = 81)		นักศึกษา (N = 413)		รวม (N = 513)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
สภาพแวดล้อมวิทยาลัย								
ด้านการบริหาร	3.57	0.53	3.15	0.59	3.12	0.74	3.14	0.72
ด้านการเรียนการสอน	3.73	0.53	3.42	0.51	3.53	0.68	3.52	0.66
ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา	3.72	0.55	3.47	0.55	3.10	0.78	3.19	0.76
ด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน	3.41	0.76	3.28	0.60	3.09	0.78	3.13	0.75
ด้านกิจกรรมนักศึกษา	3.65	0.53	3.39	0.60	3.17	0.76	3.22	0.74
ด้านอาคารสถานที่	2.99	0.57	2.97	0.66	2.64	0.77	2.71	0.76
ค่าเฉลี่ยรวม	3.50	0.43	3.28	0.46	3.09	0.64	3.14	0.61

ตาราง 3 พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เห็นว่าสภาพแวดล้อมวิทยาลัย พยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.50, $\bar{X}$ = 3.28, $\bar{X}$ = 3.09) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ผู้บริหาร เห็นว่า สภาพแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลางทั้งหกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจาก มากไปหาน้อย ดังนี้คือ ด้านการเรียนการสอน ($\bar{X}$ = 3.73) ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา ($\bar{X}$ = 3.72) ด้านกิจกรรมนักศึกษา ($\bar{X}$ = 3.65) ด้านการบริหาร ($\bar{X}$ = 3.57) ด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน ($\bar{X}$ = 3.41) และด้านอาคารสถานที่ ($\bar{X}$ = 2.99)

อาจารย์เห็นว่า สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ทั้งหกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา ($\bar{X} = 3.47$) ด้านการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.42$) ด้านกิจกรรมนักศึกษา ($\bar{X} = 3.39$) ด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน ($\bar{X} = 3.28$) ด้านการบริหาร ($\bar{X} = 3.15$) และด้านอาคารสถานที่ ($\bar{X} = 2.97$)

นักศึกษาเห็นว่าสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ทั้งหกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ ด้านการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.53$) ด้านกิจกรรมนักศึกษา ($\bar{X} = 3.17$) ด้านการบริหาร ($\bar{X} = 3.12$) ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา ($\bar{X} = 3.10$) ด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน ($\bar{X} = 3.09$) และด้านอาคารสถานที่ ($\bar{X} = 2.64$)

ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ทั้งหกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ ด้านการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.52$) ด้านกิจกรรมนักศึกษา ($\bar{X} = 3.22$) ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา ($\bar{X} = 3.19$) ด้านการบริหาร ($\bar{X} = 3.14$) ด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน ($\bar{X} = 3.13$) และด้านอาคารสถานที่ ($\bar{X} = 2.71$)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ด้านการบริหาร

สภาพแวดล้อม	ผู้บริหาร (N = 19)		อาจารย์ (N = 81)		นักศึกษา (N = 413)		รวม (N = 513)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านการบริหาร								
1. ผู้บริหารยึดหลักการมีส่วนร่วมในการทำงาน	4.45	0.82	3.68	0.87	3.52	1.02	3.58	1.04
2. ผู้บริหารและอาจารย์รับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา	3.85	0.93	3.43	0.90	3.25	1.23	3.30	1.18
3. นักศึกษามีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นต่อการบริหารในวิทยาลัย	3.55	0.82	3.01	1.07	2.88	1.19	2.92	1.16
4. ระบบบริหารของวิทยาลัยเอื้ออำนวยต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ	3.50	1.05	3.20	0.92	3.14	1.99	3.16	1.06
5. อาจารย์มีความเป็นอิสระในทางวิชาการ	4.25	0.63	3.56	1.00	3.45	0.88	3.50	0.91
6. อาจารย์มีขวัญกำลังใจในการทำงาน	3.60	1.04	3.00	0.91	3.40	0.93	3.34	0.94
7. กฎระเบียบของวิทยาลัยที่ใช้กับนักศึกษาเหมาะสม	3.05	0.75	3.09	0.84	2.85	1.02	2.90	0.99

ตาราง 4 (ต่อ)

สภาพแวดล้อม	ผู้บริหาร (N = 19)		อาจารย์ (N = 81)		นักศึกษา (N = 413)		รวม (N = 513)	
	X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.
8. นักศึกษาส่วนใหญ่ประพฤติตามระเบียบของวิทยาลัย	3.50	0.82	3.15	1.04	3.27	1.03	3.26	1.02
9. วิทยาลัยเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบ	3.00	1.12	2.59	0.95	2.78	1.17	2.76	1.14
10. การประชาสัมพันธ์ของวิทยาลัยโดยทั่วไปเหมาะสม	2.95	0.88	2.78	0.90	2.69	1.01	2.71	0.98
ค่าเฉลี่ยรวม	3.57	0.53	3.15	0.59	3.12	0.74	3.14	0.72

ตาราง 4 พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา เห็นด้วยปานกลางกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ด้านการบริหารโดยส่วนรวม ($X = 3.57$, $X = 3.15$, $X = 3.12$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

ข้อที่ผู้บริหารเห็นด้วยมาก ได้แก่ข้อ 1 คือ ผู้บริหารยึดหลักการมีส่วนร่วมในการทำงาน ($X = 4.45$) รองลงมาเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อ 5 คือ อาจารย์มีความเป็นอิสระในทางวิชาการ ($X = 4.25$) ข้อ 2 คือ ผู้บริหาร และอาจารย์ รับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา ($X = 3.85$) ส่วนข้ออื่นผู้บริหารเห็นด้วยปานกลาง

อาจารย์เห็นด้วยปานกลางทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ข้อ 1 คือ ผู้บริหาร
ยึดหลักการมีส่วนร่วมในการทำงาน ($\bar{X} = 3.68$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 9 คือ
วิทยาลัยเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบ ($\bar{X} = 2.59$)

นักศึกษาเห็นด้วยปานกลางทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ข้อ 1 คือ ผู้บริหารยึด
หลักการมีส่วนร่วมในการทำงาน ($\bar{X} = 3.58$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 10 คือ
การประชาสัมพันธ์ของวิทยาลัยโดยทั่วไปเหมาะสม ($\bar{X} = 2.71$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา
ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ด้านการเรียนการสอน

สภาพแวดล้อม	ผู้บริหาร (N = 19)		อาจารย์ (N = 81)		นักศึกษา (N = 413)		รวม (N = 513)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านการเรียนการสอน								
11. การเรียนการสอนมีความ เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน	3.60	1.04	3.21	0.75	3.28	0.16	3.28	0.93
12. อาจารย์ให้ความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับเรื่องที่สอนอยู่เสมอ	3.55	0.68	3.23	0.70	3.57	0.90	3.51	0.87
13. อาจารย์สามารถนำวิธีการสอน แบบต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ได้ อย่างเหมาะสม	3.60	0.68	3.25	0.71	3.45	0.74	3.43	0.88
14. อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษา แสดงความคิดเห็นและซักถาม	3.95	0.75	3.62	0.64	3.77	0.92	3.76	0.88
15. อาจารย์สามารถเชื่อมโยง เนื้อหาวิชาที่สอนกับการนำไปใช้	3.90	0.64	3.60	0.66	3.67	0.83	3.67	0.80
16. อาจารย์สามารถเลือกใช้สื่อ การสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหา ที่สอน	3.85	0.67	3.42	0.60	3.51	0.84	3.51	0.80
17. อาจารย์ให้คำแนะนำปรึกษาด้าน การเรียนการสอนเมื่อมีโอกาส	3.85	0.58	3.45	0.72	3.56	0.90	3.56	0.86

ตาราง 5 (ต่อ)

สภาพแวดล้อม	ผู้บริหาร (N = 19)		อาจารย์ (N = 81)		นักศึกษา (N = 413)		รวม (N = 513)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
18. อาจารย์มีหลักเกณฑ์ในการ ประเมินผลชัดเจน เพียงตรง และยุติธรรม	3.85	0.67	3.51	0.74	3.51	0.90	3.52	0.87
19. อาจารย์ให้โอกาสนักศึกษาได้ ประเมินผลการสอนของอาจารย์	3.35	1.08	3.36	0.98	3.25	0.04	3.27	1.03
20. อาจารย์เป็นตัวอย่างที่ดีเกี่ยวกับ วิชาชีพและบุคลิกภาพ	3.85	0.74	3.57	0.81	3.68	0.97	3.67	0.93
21. อาจารย์มีความสัมพันธ์อันดีกับ นักศึกษา	4.00	0.53	3.48	0.80	3.51	1.09	3.53	1.04
ค่าเฉลี่ยรวม	3.73	0.53	3.42	0.51	3.53	0.68	3.52	0.66

ตาราง 5 พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางกับสภาพแวดล้อม วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ด้านการเรียนการสอนโดยรวม ($\bar{X} = 3.73$, $\bar{X} = 3.39$, $\bar{X} = 3.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

ผู้บริหารเห็นด้วยมาก ได้แก่ ข้อ 21 คือ อาจารย์มีความสัมพันธ์อันดีกับนักศึกษา ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมาเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อ 14 คือ อาจารย์เปิด

โอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นและซักถาม ($\bar{X} = 3.95$) ข้อ 15 คือ อาจารย์สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาวิชาที่สอนกับการนำมาใช้ ($\bar{X} = 3.90$) ข้อ 16 คือ อาจารย์สามารถเลือกใช้สื่อการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน ($\bar{X} = 3.85$) ข้อ 17 คือ อาจารย์ให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนเมื่อมีเวลา ($\bar{X} = 3.85$) ข้อ 18 คือ อาจารย์มีหลักเกณฑ์ในการประเมินผลชัดเจน เที่ยงตรงและยุติธรรม ($\bar{X} = 3.85$) และข้อ 20 คือ อาจารย์เป็นตัวอย่างที่ดีเกี่ยวกับวิชาชีพและบุคลิกภาพ ($\bar{X} = 3.85$)

อาจารย์เห็นด้วยปานกลางกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ด้านการเรียนการสอนทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ข้อ 14 คือ อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นและซักถาม ($\bar{X} = 3.62$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 11 คือ การเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน ($\bar{X} = 3.21$)

นักศึกษาเห็นด้วยมาก ได้แก่ ข้อ 14 คือ อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นและซักถาม ($\bar{X} = 3.77$) ส่วนข้ออื่น นักศึกษาเห็นด้วยปานกลาง

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา
ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและนวดแผนโบราณ ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา

สภาพแวดล้อม	ผู้บริหาร (N = 19)		อาจารย์ (N = 81)		นักศึกษา (N = 413)		รวม (N = 513)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา								
22. นักศึกษาได้รับบริการด้านห้องพัก อย่างเหมาะสม	3.75	0.78	3.36	0.85	3.08	1.17	3.15	1.12
23. วิทยาลัยจัดบริการด้านอาหาร โดยคำนึงถึงด้านปริมาณและ คุณภาพ	3.90	0.91	3.47	0.87	2.93	1.12	3.06	1.18
24. วิทยาลัยจัดบริการและอำนวยความสะดวกด้านการไปรษณีย์ โทรเลข และธนาณัติ	3.90	0.78	3.80	0.82	3.15	1.11	3.28	1.09
25. การบริการด้านสุขภาพแก่นักศึกษาเหมาะสม	4.05	0.75	3.85	0.70	3.29	1.05	3.41	1.02
26. การจัดบริการน้ำดื่มและน้ำใช้ อย่างเหมาะสม	3.95	0.68	3.82	0.82	3.20	1.03	3.33	1.02
27. จัดบริการให้คำปรึกษาแนะแนวแก่นักศึกษาตามเวลาที่กำหนด	3.50	0.76	3.25	0.79	3.07	0.94	3.11	0.92
28. มีห้องบริการแนะแนวสำหรับ นักศึกษาอย่างเหมาะสม	3.40	0.99	3.29	1.04	2.84	1.07	2.93	1.07

ตาราง 6 (ต่อ)

สภาพแวดล้อม	ผู้บริหาร (N = 19)		อาจารย์ (N = 81)		นักศึกษา (N = 413)		รวม (N = 513)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
29. บุรณิเทศแก่นักศึกษาเข้าใหม่ ในเรื่องเกี่ยวกับระเบียบและ การวางตัวในวิทยาลัยอย่าง เหมาะสม	4.15	0.48	3.90	0.71	3.69	1.00	3.74	0.96
30. วิทยาลัยจัดบริการเรื่องทุน อุดหนุนการศึกษาแก่นักศึกษาที่มี ปัญหา	3.85	0.87	3.37	1.01	2.98	1.22	3.07	1.19
31. วิทยาลัยมีหลักเกณฑ์การคัดเลือก นักศึกษาเข้ารับทุนอุดหนุนการ ศึกษาไว้อย่างชัดเจน	3.95	0.99	3.48	0.93	3.30	1.16	3.35	1.12
32. มีสถานที่จำหน่ายเครื่องใช้และ อุปกรณ์การเรียนในวิทยาลัย	3.50	0.94	3.06	1.16	2.71	1.22	2.79	1.22
33. มีตำรา เอกสาร และวารสาร เพื่อการศึกษาค้นคว้าอย่าง เพียงพอ	3.30	0.86	3.20	0.92	2.91	1.10	2.98	1.07
34. มีการอำนวยความสะดวกในการ ใช้ห้องสมุด	3.25	0.78	3.31	0.91	3.21	1.09	3.23	1.05
ค่าเฉลี่ยรวม	3.72	0.55	3.47	0.55	3.10	0.78	3.19	0.76

ตาราง 6 พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางกับสภาพแวดล้อม วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา ($\bar{X} = 3.72$, $\bar{X} = 3.47$, $\bar{X} = 3.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

ผู้บริหารเห็นด้วยมาก ได้แก่ ข้อ 29 คือ บรมนิเทศนักศึกษาเข้าใหม่ในเรื่องเกี่ยวกับระเบียบ และการวางตัวในวิทยาลัยอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.15$) รองลงมาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อ 25 คือ การบริการด้านสุขภาพแก่นักศึกษาเหมาะสม ($\bar{X} = 4.05$) ข้อ 26 คือ การจัดบริการน้ำดื่มน้ำช้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.95$) ข้อ 31 คือ วิทยาลัยมีหลักเกณฑ์การคัดเลือกนักศึกษาเข้ารับทุนอุดหนุนการศึกษาไว้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.95$) ข้อ 23 คือ วิทยาลัยจัดบริการด้านอาหารโดยคำนึงถึงด้านปริมาณและคุณภาพ ($\bar{X} = 3.90$) ข้อ 24 คือ วิทยาลัยจัดบริการและอำนวยความสะดวกด้านการไปรษณีย์ โทรเลข และธนาณัติ ($\bar{X} = 3.90$) และข้อ 30 คือ วิทยาลัยจัดบริการเรื่องทุนอุดหนุนการศึกษาแก่นักศึกษาที่มีปัญหา ($\bar{X} = 3.85$) ส่วนข้ออื่นผู้บริหารเห็นด้วยปานกลาง

อาจารย์เห็นด้วยมากเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อ 29 คือบรมนิเทศแก่นักศึกษาเข้าใหม่ในเรื่องเกี่ยวกับระเบียบและการวางตัว ในวิทยาลัยอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.15$) ข้อ 25 คือการบริการด้านสุขภาพแก่นักศึกษาเหมาะสม ($\bar{X} = 3.85$) และข้อ 24 คือวิทยาลัยจัดบริการและอำนวยความสะดวก ด้านการไปรษณีย์ โทรเลข และธนาณัติ ($\bar{X} = 3.80$) ส่วนข้ออื่นอาจารย์เห็นด้วยปานกลาง

นักศึกษาเห็นด้วยปานกลางทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ข้อ 29 คือบรมนิเทศแก่นักศึกษาเข้าใหม่ ในเรื่องเกี่ยวกับระเบียบและการวางตัวในวิทยาลัยอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.69$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 32 คือ มีสถานที่จำหน่ายเครื่องใช้และอุปกรณ์การเรียนในวิทยาลัย ($\bar{X} = 2.71$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน

สภาพแวดล้อม	ผู้บริหาร (N = 19)		อาจารย์ (N = 81)		นักศึกษา (N = 413)		รวม (N = 513)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน								
35. นักศึกษารุ่นพี่และรุ่นน้องมีความสัมพันธ์กันดี	3.45	0.94	3.35	0.79	3.07	1.04	3.13	1.01
36. นักศึกษาให้ความไว้วางใจในการปรึกษาปัญหาต่าง ๆ กับเพื่อน	3.65	0.74	3.59	0.66	3.48	0.92	3.51	0.88
37. นักศึกษาที่เรียนดีให้ความช่วยเหลือแนะนำนักศึกษาที่เรียนอ่อน	3.40	0.88	3.19	0.72	3.06	0.99	3.09	0.95
38. นักศึกษารุ่นพี่รวมกลุ่มกับเพื่อนๆ ให้ความแนะนำด้านการเรียนแก่รุ่นน้อง	3.10	0.85	3.13	0.73	2.74	1.07	2.82	1.02
39. มีการช่วยแนะนำทางด้านการเรียนระหว่างนักศึกษาด้วยกัน	3.30	0.86	3.14	0.80	3.11	0.95	3.12	0.95
40. นักศึกษาใช้เวลาว่างสังสรรค์กับเพื่อนและรุ่นพี่	3.60	0.88	3.25	0.88	3.09	1.08	3.14	1.04
ค่าเฉลี่ยรวม	3.41	0.76	3.28	0.60	3.09	0.78	3.13	0.75

ตาราง 7 พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เห็นด้วยปานกลางกับสภาพแวดล้อม วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อนโดยส่วนรวม ($\bar{X} = 3.41, \bar{X} = 3.28, \bar{X} = 3.09$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เห็นด้วยปานกลางทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดทั้งของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ได้แก่ ข้อ 36 คือ นักศึกษาให้ความไว้วางใจในการปรึกษาปัญหาต่าง ๆ กับเพื่อน ($\bar{X} = 3.65, \bar{X} = 3.59, \bar{X} = 3.48$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดทั้งของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ได้แก่ ข้อ 38 คือ นักศึกษารุ่นพี่รวมกลุ่มกับเพื่อนให้คำแนะนำด้านการเรียนแก่รุ่นน้อง ($\bar{X} = 3.10, \bar{X} = 3.13, \bar{X} = 2.74$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา
ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ด้านกิจกรรมนักศึกษา

สภาพแวดล้อม	ผู้บริหาร (N = 19)		อาจารย์ (N = 81)		นักศึกษา (N = 413)		รวม (N = 513)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านกิจกรรมนักศึกษา								
41. นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อ สถาบันเสมอ	3.85	0.67	3.47	0.83	3.63	0.96	3.61	0.93
42. วิทยาลัยเปิดโอกาสให้นักศึกษา จัดกิจกรรมได้ตามความ เหมาะสม	4.00	0.72	3.45	0.78	3.12	1.07	3.20	1.04
43. วิทยาลัยสนับสนุนและอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษาในการ จัดกิจกรรม	4.00	0.72	3.57	0.73	2.93	1.12	3.07	1.09
44. มีห้องทำงานสำหรับชมรม นักศึกษา เป็นสัดส่วนและมี อุปกรณ์เครื่องใช้เหมาะสม	2.55	0.99	2.73	0.99	2.36	1.06	2.42	1.05
45. อาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือ เป็นที่ปรึกษาชมรม	3.60	0.75	3.08	0.99	2.97	0.11	3.10	1.09
46. ผู้บริหารและอาจารย์เข้าร่วม กิจกรรมที่นักศึกษาจัดขึ้นเสมอ	3.75	0.78	3.59	0.82	3.13	1.06	3.23	1.04
47. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาใน วิทยาลัยอย่างทั่วถึง	3.70	0.73	3.29	0.90	3.02	1.05	3.09	1.03

ตาราง 8 (ต่อ)

สภาพแวดล้อม	ผู้บริหาร (N = 19)		อาจารย์ (N = 81)		นักศึกษา (N = 413)		รวม (N = 513)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
48. นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม กีฬาเสมอ	3.90	0.85	3.57	0.91	3.38	1.11	3.43	1.08
49. นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมทาง วิชาการ เช่น ฟังการบรรยาย การจัดนิทรรศการ ฯลฯ	3.60	0.88	3.36	0.82	3.31	1.03	3.33	1.00
50. นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมด้าน ศิลปวัฒนธรรมไทย เช่น เล่น ดนตรี นาฏศิลป์	3.25	0.96	3.25	0.92	2.98	1.09	3.04	1.07
51. นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมด้าน บำเพ็ญประโยชน์	3.80	0.69	3.52	0.84	3.39	1.01	3.43	0.97
52. นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมทาง ศาสนา	3.65	0.81	3.70	0.71	3.40	0.98	3.46	0.94
53. นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม เกี่ยวกับวิชาชีพและการ สาธารณสุข	3.80	0.69	3.56	0.81	3.59	0.99	3.59	0.95
ค่าเฉลี่ยรวม	3.65	0.53	3.39	0.60	3.17	0.76	3.22	0.74

ตาราง 8 พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางกับสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมนักศึกษาโดยส่วนรวม ($\bar{X} = 3.65$, $\bar{X} = 3.39$, $\bar{X} = 3.17$) เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่า

ผู้บริหารเห็นด้วยมากเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อ 42 คือ วิทยาลัย เปิดโอกาสให้นักศึกษาจัดกิจกรรมได้ตามความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.00$) ข้อ 43 คือ วิทยาลัย สนับสนุนและอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษาในการจัดกิจกรรม ($\bar{X} = 4.00$) ข้อ 48 คือ นักศึกษา เข้าร่วมกิจกรรมกีฬาเสมอ ($\bar{X} = 3.90$) ข้อ 41 คือ นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสถาบันเสมอ ($\bar{X} = 3.85$) ข้อ 51 คือ นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ ($\bar{X} = 3.80$) และข้อ 53 คือ นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับวิชาชีพและการสาธารณสุข ($\bar{X} = 3.80$) ส่วนข้ออื่น ผู้บริหารเห็นด้วยปานกลาง

อาจารย์เห็นด้วยปานกลางทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ข้อ 52 คือ นักศึกษา เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา ($\bar{X} = 3.70$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 44 คือ มี ห้องทำงานสำหรับชมรมนักศึกษาเป็นสัดส่วน และมีอุปกรณ์เครื่องใช้เหมาะสม ($\bar{X} = 2.73$)

นักศึกษาเห็นด้วยปานกลางทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ข้อ 41 คือ นักศึกษา เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสถาบันเสมอ ($\bar{X} = 3.63$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 44 คือ มีห้องทำงานสำหรับชมรมนักศึกษาเป็นสัดส่วน และมีเครื่องใช้เหมาะสม ($\bar{X} = 2.36$)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา
ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ด้านอาคารสถานที่

สภาพแวดล้อม	ผู้บริหาร (N = 19)		อาจารย์ (N = 81)		นักศึกษา (N = 413)		รวม (N = 513)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านอาคารสถานที่								
54. สภาพอาคารต่าง ๆ ในวิทยาลัย มีความสะอาดเรียบร้อย	3.55	0.75	3.59	0.90	3.21	0.94	3.29	0.94
55. ห้องเรียนมีจำนวนเพียงพอกับ จำนวนนักศึกษา	2.80	0.76	2.62	0.92	2.63	1.10	2.63	1.06
56. สภาพห้องเรียนมีอากาศถ่ายเท ได้ดี และมีแสงสว่างพอเหมาะ	3.15	0.98	2.79	0.88	2.98	1.08	2.95	1.05
57. มีห้องปฏิบัติการสำหรับการเรียน ในวิชาที่ต้องปฏิบัติเพียงพอกับ จำนวนนักศึกษา	2.75	0.91	2.50	0.82	2.40	1.05	2.43	1.01
58. ในห้องปฏิบัติการมีเครื่องมือ เครื่องใช้ที่จำเป็นเพียงพอกับ จำนวนนักศึกษา	2.95	0.94	2.67	0.87	2.37	1.02	2.44	1.00
59. มีที่นั่งสำหรับนักศึกษาคันคว่ำ ในห้องสมุดอย่างเพียงพอ	2.50	0.94	2.63	0.98	2.39	1.05	2.43	1.04
60. สถานที่รับแขกมีเพียงพอกับ จำนวนผู้มาเยี่ยมเยียนนักศึกษา	3.10	1.02	3.04	1.00	2.70	1.12	2.77	1.10
61. ห้องน้ำ ห้องสุขา มีจำนวน เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา	2.95	0.88	3.14	0.95	2.70	1.18	2.78	1.15

ตาราง 9 (ต่อ)

สภาพแวดล้อม	ผู้บริหาร (N = 19)		อาจารย์ (N = 81)		นักศึกษา (N = 413)		รวม (N = 513)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
62. มีสถานที่เล่นกีฬาเพียงพอกับ จำนวนนักศึกษา	2.35	0.87	2.64	1.03	2.15	1.05	2.23	1.05
63. มีที่นั่งพักผ่อนและสิ่งอำนวยความสะดวก นักศึกษาอย่างเพียงพอ	2.75	1.01	2.71	1.04	2.18	1.01	2.28	1.04
64. โรงอาหารมีจำนวนที่นั่งสำหรับ นักศึกษาอย่างเพียงพอ	2.85	0.98	3.26	0.98	2.48	1.09	2.62	1.10
65. มีสถานที่ซักเสื้อผ้าเพียงพอ กับจำนวนนักศึกษา	3.10	0.85	3.02	0.92	2.55	1.07	2.64	1.06
66. หอพักนักศึกษามีจำนวนเพียงพอ กับความต้องการของนักศึกษา	2.90	0.91	2.74	0.91	2.60	1.16	2.63	1.12
67. การจัดตกแต่งบริเวณวิทยาลัย สวยงาม	3.65	0.98	3.50	0.89	2.98	1.02	3.09	1.02
68. ทางเดินเพื่อติดต่อระหว่าง อาคารต่าง ๆ ภายในบริเวณ สถาบันสะดวกและปลอดภัย	3.60	0.99	3.70	0.83	3.30	1.12	3.38	1.08
ค่าเฉลี่ยรวม	2.99	0.57	2.97	0.66	2.64	0.77	2.71	0.76

ตาราง 9 พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางกับสภาพแวดล้อม วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ด้านอาคารสถานที่ โดยส่วนรวมทุกข้อ ($\bar{X} = 2.99$, $\bar{X} = 2.97$, $\bar{X} = 2.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

ผู้บริหารเห็นด้วยปานกลางทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ข้อ 67 คือ การจัดตกแต่งบริเวณวิทยาลัยสวยงาม ($\bar{X} = 3.65$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 62 คือ มีสถานที่เล่นกีฬาเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ($\bar{X} = 2.35$)

อาจารย์เห็นด้วยปานกลางทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ข้อ 68 คือ ทางเดินเพื่อติดต่อระหว่างอาคารต่าง ๆ ภายในบริเวณสถาบันสะดวกและปลอดภัย ($\bar{X} = 3.70$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 57 คือ มีห้องปฏิบัติการสำหรับการเรียนวิชาที่ต้องปฏิบัติเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ($\bar{X} = 2.50$)

นักศึกษาเห็นด้วยน้อย ได้แก่ ข้อ 62 คือ มีสถานที่เล่นกีฬาเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ($\bar{X} = 2.15$) ข้อ 63 คือ มีที่นั่งพักผ่อนและสังสรรค์ในหมู่นักศึกษาอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 2.18$) ส่วนข้ออื่นนักศึกษาเห็นด้วยปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ข้อ 58 คือ สภาพอาคารต่าง ๆ ในวิทยาลัยมีความสะอาดเรียบร้อย ($\bar{X} = 3.2$)

ตาราง 10 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของผู้บริหารกับอาจารย์ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน

สภาพแวดล้อม วิทยาลัยพยาบาล และผดุงครรภ์	สถานภาพ		ผู้บริหาร (N = 19)		อาจารย์ (N = 81)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
ด้านการบริหาร	3.57	0.53	3.15	0.59	2.98**		
ด้านการเรียนการสอน	3.73	0.53	3.42	0.51	2.29*		
ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา	3.72	0.55	3.47	0.55	1.76		
ด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน	3.41	0.76	3.28	0.60	0.72		
ด้านกิจกรรมนักศึกษา	3.65	0.53	3.39	0.60	1.78		
ด้านอาคารสถานที่	2.99	0.57	2.97	0.66	0.14		
ค่าเฉลี่ยรวม	3.48	0.44	3.28	0.46	1.98*		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 10 พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ด้านการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ส่วนด้านการเรียนการสอน และโดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1 ที่ว่า "ทัศนคติของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ในแต่ละด้านและรวมทุกด้านแตกต่างกัน"

ตาราง 11 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของผู้บริหารกับอาจารย์ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัย
พยาบาลและผดุงครรภ์ ด้านการบริหาร

สภาพแวดล้อม	ผู้บริหาร (N = 19)		อาจารย์ (N = 81)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการบริหาร					
1. ผู้บริหารยึดหลักการมีส่วนร่วมใน การทำงาน	4.45	0.82	3.68	0.87	3.60**
2. ผู้บริหารและอาจารย์รับฟังความคิดเห็น ของนักศึกษา	3.85	0.93	3.43	0.90	1.73
3. นักศึกษามีเสรีภาพในการแสดง ความคิดเห็นต่อการบริหารในวิทยาลัย	3.55	0.82	3.01	1.07	2.40*
4. ระบบบริหารของวิทยาลัยเอื้ออำนวย ต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ	3.50	1.05	3.20	0.92	1.11
5. อาจารย์มีความเป็นอิสระใน ทางวิชาการ	4.25	0.63	3.56	1.00	3.73**
6. อาจารย์มีขวัญกำลังใจในการทำงาน	3.60	1.04	3.00	0.91	2.73**
7. กฎระเบียบของวิทยาลัยที่ใช้กับ นักศึกษาเหมาะสม	3.05	0.75	3.09	0.84	0.24
8. นักศึกษาส่วนใหญ่ประพฤติตาม ระเบียบของวิทยาลัย	3.50	0.82	3.15	1.04	1.53
9. วิทยาลัยเปิดโอกาสให้นักศึกษา มีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบ	3.00	1.12	2.59	0.95	1.44

ตาราง 11 (ต่อ)

สภาพแวดล้อม	ผู้บริหาร (N = 19)		อาจารย์ (N = 81)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
10. การประชาสัมพันธ์ของวิทยาลัย โดยทั่วไปเหมาะสม	2.95	0.88	2.78	0.90	0.74
ค่าเฉลี่ยรวม	3.57	0.53	3.15	0.59	2.98**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 11 พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มี ทักษะต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล และนคฺงครรภ่ ด้านการบริหารโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

ข้อที่ผู้บริหารและอาจารย์มีทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ข้อ 3 คือ นักศึกษามีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นต่อการบริหารงานในวิทยาลัย ส่วนข้อที่ผู้บริหารและอาจารย์มีทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ข้อ 1 คือ ผู้บริหารยึดหลักการมีส่วนร่วมในการทำงาน ข้อ 5 คือ อาจารย์มีความเป็นอิสระในทางวิชาการ และ ข้อ 6 คือ อาจารย์มีขวัญและกำลังใจในการทำงาน ส่วนข้ออื่น ๆ ผู้บริหารและอาจารย์มี ทักษะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 12 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของผู้บริหารกับอาจารย์ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัย
พยาบาลและผดุงครรภ์ ด้านการเรียนการสอน

สภาพแวดล้อม	ผู้บริหาร (N = 19)		อาจารย์ (N = 81)		t
	X	S.D.	X	S.D.	
ด้านการเรียนการสอน					
11. การเรียนการสอนมีความเหมาะสม กับสภาพสังคมปัจจุบัน	3.60	1.04	3.21	0.75	1.49
12. อาจารย์ให้ความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับ เรื่องที่สอนอยู่เสมอ	3.55	0.68	3.23	0.70	1.80
13. อาจารย์สามารถนำวิธีการสอนแบบ ต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม	3.60	0.68	3.25	0.71	1.96*
14. อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดง ความคิดเห็นและซักถาม	3.95	0.75	3.62	0.64	1.74
15. อาจารย์สามารถเชื่อมโยงเนื้อหา วิชาที่สอนกับการนำไปใช้	3.90	0.64	3.60	0.66	1.76
16. อาจารย์สามารถเลือกใช้สื่อการสอน ได้เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน	3.85	0.67	3.42	0.60	2.51*
17. อาจารย์ให้คำแนะนำปรึกษาด้าน การเรียนการสอนเมื่อมีโอกาส	3.85	0.58	3.45	0.72	2.54*

ตาราง 12 (ต่อ)

สภาพแวดล้อม	ผู้บริหาร (N = 19)		อาจารย์ (N = 81)		t
	X	S.D.	X	S.D.	
18. อาจารย์มีหลักเกณฑ์ในการประเมินผล ชัดเจน เที่ยงตรง และยุติธรรม	3.85	0.67	3.51	0.74	1.93
19. อาจารย์ให้โอกาสนักศึกษาได้ ประเมินผลการสอนของอาจารย์	3.35	1.08	3.36	0.98	0.05
20. อาจารย์เป็นตัวอย่างที่ดีเกี่ยวกับ วิชาชีพและบุคลิกภาพ	3.85	0.74	3.57	0.81	1.43
21. อาจารย์มีความสัมพันธ์อันดีกับนักศึกษา	4.00	0.53	3.48	0.80	2.52*
ค่าเฉลี่ยรวม	3.73	0.53	3.42	0.51	2.29*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 12 พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล และผดุงครรภ์ ด้านการเรียนการสอนโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

ข้อที่ผู้บริหารและอาจารย์ มีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ข้อ 13 คือ อาจารย์สามารถนำวิธีการสอนแบบต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม ข้อ 16

คือ อาจารย์สามารถเลือกใช้สื่อการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน ข้อ 17 คือ อาจารย์ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการเรียนการสอนเมื่อมีโอกาส และข้อ 21 คือ อาจารย์มีความสัมพันธ์อันดีกับนักศึกษา ส่วนข้ออื่น ๆ ผู้บริหารและอาจารย์มีทัศนะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 13 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของผู้บริหารกับอาจารย์ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัย
พยาบาลและผดุงครรภ์ ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา

สภาพแวดล้อม	ผู้บริหาร (N = 19)		อาจารย์ (N = 81)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา					
22. นักศึกษาได้รับบริการด้านห้องพัก อย่างเหมาะสม	3.75	0.78	3.36	0.85	1.88
23. วิทยาลัยจัดบริการด้านอาหาร โดยคำนึงถึงด้านปริมาณและคุณภาพ	3.90	0.91	3.47	0.87	1.83
24. วิทยาลัยจัดบริการและอำนวยความสะดวกด้านการไปรษณีย์ โทรเลข และธนาคาร	-				
25. การบริการด้านสุขภาพแก่นักศึกษาเหมาะสม	4.05	0.75	3.85	0.70	1.02
26. การจัดบริการน้ำดื่มและน้ำใช้ อย่างเหมาะสม	3.95	0.68	3.82	0.82	0.66
27. จัดบริการให้คำปรึกษาแนะแนวแก่นักศึกษาตามเวลาที่กำหนด	3.50	0.76	3.25	0.79	1.24
28. มีห้องบริการแนะแนวสำหรับ นักศึกษาอย่างเหมาะสม	3.40	0.99	3.29	1.04	0.41
29. บุคลากรแก่นักศึกษาเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับระเบียบและการ วางตัวในวิทยาลัยอย่างเหมาะสม	4.15	0.48	3.90	0.71	1.77

ตาราง 13 (ต่อ)

สภาพแวดล้อม	ผู้บริหาร (N = 19)		อาจารย์ (N = 81)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
30. วิทยาลัยจัดบริการเรื่องทุนอุดหนุน การศึกษาแก่นักศึกษาที่มีปัญหา	3.85	0.87	3.37	1.01	2.05*
31. วิทยาลัยมีหลักเกณฑ์การคัดเลือก นักศึกษาเข้ารับทุนอุดหนุนการ ศึกษาไว้อย่างชัดเจน	3.95	0.99	3.48	0.93	1.83
32. มีสถานที่จำหน่ายเครื่องใช้และ อุปกรณ์การเรียนในวิทยาลัย	3.50	0.94	3.06	1.16	1.73
33. มีตำรา เอกสาร และวารสาร เพื่อการศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอ	3.30	0.86	3.20	0.92	0.41
34. มีการอำนวยความสะดวกในการ ใช้ห้องสมุด	3.25	0.78	3.31	0.91	0.32
ค่าเฉลี่ยรวม	3.72	0.55	3.47	0.55	1.76

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 13 พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและ
ผดุงครรภ์ ด้านการให้บริการนักศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

ชื่อที่ผู้บริหารและอาจารย์ มีทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่
 ชื่อ 30 คือ วิทยาลัยจัดบริการเรื่องทุนอุดหนุนการศึกษาแก่นักศึกษาที่มีปัญหา ส่วนข้ออื่น ๆ
 ผู้บริหารและอาจารย์มี ทักษะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 14 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของผู้บริหารกับอาจารย์ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัย
พยาบาลและผดุงครรภ์ ด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน

สภาพแวดล้อม	ผู้บริหาร (N = 19)		อาจารย์ (N = 81)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน					
35. นักศึกษารุ่นพี่และรุ่นน้องมีความสัมพันธ์กันดี	3.45	0.94	3.35	0.79	0.41
36. นักศึกษาให้ความไว้วางใจในการปรึกษาปัญหาต่าง ๆ กับเพื่อน	3.65	0.74	3.59	0.66	0.28
37. นักศึกษาที่เรียนดีให้ความช่วยเหลือแนะนำนักศึกษาที่เรียนอ่อน	3.40	0.88	3.19	0.72	0.94
38. นักศึกษารุ่นพี่รวมกลุ่มกับเพื่อนให้คำแนะนำด้านการเรียนแก่รุ่นน้อง	3.10	0.85	3.13	0.73	0.16
39. มีการช่วยแนะนำทางการเรียนระหว่างนักศึกษาร่วมชั้น	3.30	0.86	3.14	0.80	0.70
40. นักศึกษาใช้เวลาว่างสังสรรค์กับเพื่อนและรุ่นพี่	3.60	0.88	3.25	0.88	1.52
ค่าเฉลี่ยรวม	3.41	0.76	3.28	0.60	0.72

ตารางที่ 14 พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล
และผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อนโดยภาพรวม และในแต่ละข้อ
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 15 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของผู้บริหารกับอาจารย์ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัย
พยาบาลและผดุงครรภ์ ด้านกิจกรรมนักศึกษา

สภาพแวดล้อม	ผู้บริหาร (N = 19)		อาจารย์ (N = 81)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านกิจกรรมนักศึกษา					
41. นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสถาบันเสมอ	3.85	0.67	3.47	0.83	2.08*
42. วิทยาลัยเปิดโอกาสให้นักศึกษา จัดกิจกรรมได้ตามความเหมาะสม	4.00	0.72	3.45	0.78	2.91**
43. วิทยาลัยสนับสนุนและอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษาในการจัดกิจกรรม	4.00	0.72	3.57	0.73	2.30*
44. มีห้องทำงานสำหรับชมรมนักศึกษา เป็นสัดส่วนและมีอุปกรณ์เครื่องใช้ เหมาะสม	2.55	0.99	2.73	0.99	0.71
45. อาจารย์ส่วนใหญ่นำให้ความร่วมมือ เป็นที่ปรึกษาชมรม	3.60	0.75	3.08	0.99	2.50*
46. ผู้บริหารและอาจารย์เข้าร่วม กิจกรรมที่นักศึกษาจัดขึ้นเสมอ	3.75	0.78	3.59	0.82	0.75
47. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาน วิทยาลัยอย่างทั่วถึง	3.70	0.73	3.29	0.90	2.07*
48. นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาเสมอ	3.90	0.85	3.57	0.91	1.48

ตาราง 15 (ต่อ)

สภาพแวดล้อม	ผู้บริหาร (N = 19)		อาจารย์ (N = 81)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
49. นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ เช่น ฟังการบรรยาย การจัดนิทรรศการ ฯลฯ	3.60	0.88	3.36	0.82	1.05
50. นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมไทย เช่น เล่นดนตรี นาฏศิลป์	3.25	0.96	3.25	0.92	0.02
51. นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์	3.80	0.69	3.52	0.84	1.48
52. นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา	3.65	0.81	3.70	0.71	0.28
53. นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับวิชาชีพและการสาธารณสุข	3.80	0.69	3.56	0.81	1.30
ค่าเฉลี่ยรวม	3.65	0.53	3.39	0.60	1.78

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 15 พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ด้านกิจกรรมนักศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

ข้อที่ผู้บริหารและอาจารย์ มีทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ข้อ 41 คือ นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสถาบันเสมอ ข้อ 43 คือ วิทยาลัยสนับสนุนและอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษาในการจัดกิจกรรม ข้อ 45 คือ อาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือเป็นที่ปรึกษาชมรม และข้อ 47 คือ จัดให้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษานักเรียนวิทยาลัยอย่างทั่วถึง ข้อที่ผู้บริหารและอาจารย์มีทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ข้อ 42 คือ วิทยาลัยเปิดโอกาสให้นักศึกษาจัดกิจกรรมได้ตามความเหมาะสม ส่วนข้ออื่น ๆ ผู้บริหารและอาจารย์มีทักษะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 16 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของผู้บริหารกับอาจารย์ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัย
พยาบาลและผดุงครรภ์ ด้านอาคารสถานที่

สภาพแวดล้อม	ผู้บริหาร (N = 19)		อาจารย์ (N = 81)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านอาคารสถานที่					
54. สภาพอาคารต่าง ๆ ในวิทยาลัย มีความสะอาดเรียบร้อย	3.55	0.75	3.59	0.90	0.23
55. ห้องเรียนมีจำนวนเพียงพอกับ จำนวนนักศึกษา	2.80	0.76	2.62	0.92	0.87
56. สภาพห้องเรียนมีอากาศถ่ายเท ได้ดี และมีแสงสว่างพอเหมาะ	3.15	0.98	2.79	0.88	1.44
57. มีห้องปฏิบัติการสำหรับการเรียน ในวิชาที่ต้องปฏิบัติเพียงพอกับ จำนวนนักศึกษา	2.75	0.91	2.50	0.82	1.09
58. ในห้องปฏิบัติการมีเครื่องมือเครื่องใช้ ที่จำเป็นเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา	2.95	0.94	2.67	0.87	1.17
59. มีที่นั่งสำหรับนักศึกษาค้นคว้า ในห้องสมุดอย่างเพียงพอ	2.50	0.94	2.63	0.98	0.55
60. สถานที่รับแขกมีเพียงพอกับ จำนวนผู้มาเยี่ยมเยียนนักศึกษา	3.10	1.02	3.04	1.00	0.19

ตาราง 16 (ต่อ)

สภาพแวดล้อม	ผู้บริหาร (N = 19)		อาจารย์ (N = 81)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
61. ห้องน้ำ ห้องสุขา มีจำนวน เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา	2.95	0.88	3.14	0.95	0.85
62. มีสถานที่เล่นกีฬาเพียงพอกับ จำนวนนักศึกษา	2.35	0.87	2.64	1.03	1.28
63. มีที่นั่งพักผ่อนและสังสรรค์ในหมู่ นักศึกษาอย่างเพียงพอ	2.75	1.01	2.71	1.04	0.11
64. โรงอาหารมีจำนวนที่นั่งสำหรับ นักศึกษาอย่างเพียงพอ	2.85	0.98	3.26	0.98	1.66
65. มีสถานที่ซักผ้าเสื้อผ้าเพียงพอ กับจำนวนนักศึกษา	3.10	0.85	3.02	0.92	0.34
66. หอพักนักศึกษามีจำนวนเพียงพอ กับความต้องการของนักศึกษา	2.90	0.91	2.74	0.91	0.67
67. การจัดตกแต่งบริเวณวิทยาลัยสวยงาม	3.65	0.98	3.50	0.89	0.60
68. ทางเดินเพื่อติดต่อระหว่าง อาคารต่าง ๆ ภายในบริเวณ สถาบันสะดวกและปลอดภัย	3.60	0.99	3.70	0.83	0.43
ค่าเฉลี่ยรวม	2.99	0.57	2.97	0.66	0.14

ตาราง 16 พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและ
ผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ด้านอาคารสถานที่ โดยภาพรวมและเป็นรายชื่อแตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 17 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อสภาพแวดล้อม
วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน

สภาพแวดล้อม วิทยาลัยพยาบาล และผดุงครรภ์	ชั้นปี	ชั้นปีที่ 1 (N = 217)		ชั้นปีที่ 2 (N = 196)		t
	X	S.D.	X	S.D.		
ด้านการบริหาร	3.35	0.66	2.88	0.75	6.62**	
ด้านการเรียนการสอน	3.73	0.64	3.31	0.67	6.34**	
ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา	3.31	0.75	2.88	0.76	5.72**	
ด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน	3.15	0.81	3.02	0.74	1.66	
ด้านกิจกรรมนักศึกษา	3.42	0.69	2.90	0.76	7.11**	
ด้านอาคารสถานที่	2.75	0.78	2.52	0.75	2.98**	
ค่าเฉลี่ยรวม	3.27	0.60	2.90	0.62	6.21**	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 17 พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัย
พยาบาลและผดุงครรภ์ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา
ด้านกิจกรรมนักศึกษา และด้านอาคารสถานที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
ยกเว้น ด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณา
รวมทุกด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 3 ที่ว่า
"นักศึกษาที่มีระดับชั้นปีต่างกัน มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ในแต่ละด้าน
และรวมทุกด้านแตกต่างกัน"

ตาราง 18 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อสภาพแวดล้อม
วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ด้านการบริหาร

สภาพแวดล้อม	ชั้นปีที่ 1 (N = 217)		ชั้นปีที่ 2 (N = 196)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการบริหาร					
1. ผู้บริหารยึดหลักการมีส่วนร่วมใน การทำงาน	3.81	0.97	3.21	1.07	5.89**
2. ผู้บริหารและอาจารย์รับฟังความคิดเห็น ของนักศึกษา	3.64	1.01	3.84	1.23	6.90**
3. นักศึกษามีเสรีภาพในการแสดง ความคิดเห็นต่อการบริหารในวิทยาลัย	3.16	1.13	2.58	1.19	5.04**
4. ระบบบริหารของวิทยาลัยเอื้ออำนวย ต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ	3.34	1.04	2.90	1.10	4.12**
5. อาจารย์มีความเป็นอิสระใน ทางวิชาการ	3.63	0.85	3.15	0.94	5.52**
6. อาจารย์มีขวัญกำลังใจในการทำงาน	3.64	0.85	3.15	0.94	5.52**
7. กฎระเบียบของวิทยาลัยที่ใช้กับ นักศึกษาเหมาะสม	3.60	1.00	2.69	1.03	3.05**
8. นักศึกษาส่วนใหญ่ประพฤติตาม ระเบียบของวิทยาลัย	3.41	0.95	3.12	1.09	2.77**
9. วิทยาลัยเปิดโอกาสให้นักศึกษา มีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบ	3.01	1.14	2.55	1.17	3.99**

ตาราง 18 (ต่อ)

สภาพแวดล้อม	ชั้นปีที่ 1 (N = 217)		ชั้นปีที่ 2 (N = 196)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
10. การประชาสัมพันธ์ของวิทยาลัย โดยทั่วไปเหมาะสม	2.87	0.98	2.52	1.02	3.54**
ค่าเฉลี่ยรวม	3.35	0.66	2.88	0.75	6.62**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 18 พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัย
พยาบาลและองค์กรทั้ง ด้านการบริหาร โดยภาพรวมและรายข้อทุกข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 19 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อสภาพแวดล้อม
วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ด้านการเรียนการสอน

สภาพแวดล้อม	ชั้นปีที่ 1 (N = 217)		ชั้นปีที่ 2 (N =196)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการเรียนการสอน					
11. การเรียนการสอนมีความเหมาะสม กับสภาพสังคมปัจจุบัน	3.42	0.92	3.12	0.99	3.13**
12. อาจารย์ให้ความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับ เรื่องที่สอนอยู่เสมอ	3.73	0.83	3.39	0.94	3.80**
13. อาจารย์สามารถนำวิธีการสอนแบบ ต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม	3.68	0.85	3.21	0.93	5.32**
14. อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดง ความคิดเห็นและซักถาม	4.03	0.81	3.50	0.95	6.09**
15. อาจารย์สามารถเชื่อมโยงเนื้อหา วิชาที่สอนกับการนำไปใช้	3.85	0.78	3.47	0.85	4.74**
16. อาจารย์สามารถเลือกใช้สื่อการสอน ได้เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน	3.72	0.77	3.29	0.86	5.35**
17. อาจารย์ให้คำแนะนำปรึกษาด้าน การเรียนการสอนเมื่อมีโอกาส	3.77	0.86	3.34	0.88	5.04**
18. อาจารย์มีหลักเกณฑ์ในการประเมินผล ชัดเจน เพียงตรง และยุติธรรม	3.75	0.83	3.25	0.90	5.86**
19. อาจารย์ให้โอกาสนักศึกษาได้ ประเมินผลการสอนของอาจารย์	3.25	1.06	3.24	1.02	0.12

ตาราง 19 (ต่อ)

สภาพแวดล้อม	ชั้นปีที่ 1 (N = 217)		ชั้นปีที่ 2 (N = 196)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
20. อาจารย์เป็นตัวอย่างที่ดีเกี่ยวกับ วิชาชีพและบุคลิกภาพ	3.94	0.89	3.40	0.98	5.80**
21. อาจารย์มีความสัมพันธ์อันดีกับนักศึกษา	3.81	1.02	3.18	1.07	6.08**
ค่าเฉลี่ยรวม	3.75	0.64	3.31	0.67	6.30**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 19 พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและพดุงครรภ์ ด้านการเรียนการสอนโดยรวม และรายชื่อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นข้อ 19 คือ อาจารย์ให้โอกาสนักศึกษาได้ประเมินผลการสอนของอาจารย์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 20 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อสภาพแวดล้อม
วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา

สภาพแวดล้อม	ชั้นปีที่ 1 (N = 216)		ชั้นปีที่ 2 (N = 196)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา					
22. นักศึกษาได้รับบริการด้านหอพัก อย่างเหมาะสม	3.29	1.15	2.84	1.16	3.95**
23. วิทยาลัยจัดบริการด้านอาหาร โดยคำนึงถึงด้านปริมาณและคุณภาพ	3.20	1.15	2.65	1.25	4.61**
24. วิทยาลัยจัดบริการและอำนวยความสะดวกด้านการไปรษณีย์ โทรเลข และธนาณัติ	3.28	1.15	3.02	1.06	2.43**
25. การบริการด้านสุขภาพแก่นักศึกษาเหมาะสม	3.51	1.03	3.05	1.03	4.57**
26. การจัดบริการน้ำดื่มและน้ำใช้ อย่างเหมาะสม	3.34	1.01	3.04	1.05	2.98**
27. จัดบริการให้คำปรึกษาแนะแนวแก่นักศึกษาตามเวลาที่กำหนด	3.32	0.88	2.78	0.92	6.05**
28. มีห้องบริการแนะแนวสำหรับนักศึกษาอย่างเหมาะสม	3.11	1.01	2.53	1.05	5.62**
29. บุคลากรแก่นักศึกษาเข้าใหม่เรื่องเกี่ยวกับระเบียบและการวางตัวในวิทยาลัยอย่างเหมาะสม	3.81	0.99	3.58	1.01	2.32*

ตาราง 20 (ต่อ)

สภาพแวดล้อม	ชั้นปีที่ 1 (N = 216)		ชั้นปีที่ 2 (N = 196)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
30. วิทยาลัยจัดการเรียนการสอน การศึกษาแก่นักศึกษาที่มีปัญหา	3.26	1.21	2.67	1.16	4.99**
31. วิทยาลัยมีหลักเกณฑ์การคัดเลือก นักศึกษาเข้ารับทุนอุดหนุนการ ศึกษาไว้อย่างชัดเจน	3.55	1.09	3.03	1.18	4.65**
32. มีสถานที่จำหน่ายเครื่องใช้และ อุปกรณ์การเรียนในวิทยาลัย	2.89	1.21	2.51	1.22	3.14**
33. มีตำรา เอกสาร และวารสาร เพื่อการศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอ	3.08	1.12	2.75	1.05	3.05**
34. มีการอำนวยความสะดวกในการ ใช้ห้องสมุด	3.39	1.07	3.01	1.06	3.59**
ค่าเฉลี่ยรวม	3.31	0.75	2.88	0.76	5.72**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 20 พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อม วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ด้านการให้บริการนักศึกษา โดยภาพรวมและเป็นรายข้อแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นข้อ 29 คือ ปฐมนิเทศแก่นักศึกษาเข้าใหม่ในเรื่อง เกี่ยวกับระเบียบและการวางตัวในวิทยาลัยอย่างเหมาะสม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

ตาราง 21 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อสภาพแวดล้อม
วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน

สภาพแวดล้อม	ชั้นปีที่ 1 (N = 217)		ชั้นปีที่ 2 (N = 196)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน					
35. นักศึกษารุ่นพี่และรุ่นน้องมีความสัมพันธ์กันดี	3.21	1.01	2.89	1.06	3.10**
36. นักศึกษาให้ความไว้วางใจในการปรึกษาปัญหาต่าง ๆ กับเพื่อน	3.47	0.97	3.50	0.87	0.27
37. นักศึกษาที่เรียนดีให้ความช่วยเหลือแนะนำนักศึกษาที่เรียนอ่อน	3.09	1.00	3.10	0.99	0.82
38. นักศึกษารุ่นพี่รวมกลุ่มกับเพื่อนให้คำแนะนำด้านการเรียนแก่รุ่นน้อง	2.83	1.07	2.63	1.07	1.95
39. มีการช่วยแนะนำทางการเรียนระหว่างนักศึกษาร่วมชั้น	3.22	0.97	2.97	0.93	2.61**
40. นักศึกษาใช้เวลาว่างสังสรรค์กับเพื่อนและรุ่นพี่	3.06	1.07	3.12	1.09	0.54
ค่าเฉลี่ยรวม	3.65	0.81	3.02	0.74	1.66

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 21 พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อม วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

ข้อที่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ข้อ 35 คือ นักศึกษารุ่นพี่และรุ่นน้องมีความสัมพันธ์กันดี และข้อ 39 คือ มีการช่วยแนะนำด้านการเรียนระหว่างนักศึกษาร่วมชั้น ส่วนข้ออื่น ๆ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มีทัศนะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 22 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อสภาพแวดล้อม
วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ด้านกิจกรรมนักศึกษา

สภาพแวดล้อม	ชั้นปีที่ 1 (N = 217)		ชั้นปีที่ 2 (N = 196)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านกิจกรรมนักศึกษา					
41. นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสถาบันเสมอ	3.77	0.88	3.47	1.02	3.16**
42. วิทยาลัยเปิดโอกาสให้นักศึกษาจัดกิจกรรมได้ตามความเหมาะสม	3.29	1.03	2.93	1.09	3.47**
43. วิทยาลัยสนับสนุนและอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษาในการจัดกิจกรรม	3.20	1.04	2.64	1.13	5.17**
44. มีห้องทำงานสำหรับชมรมนักศึกษาเป็นสัดส่วนและมีอุปกรณ์เครื่องใช้เหมาะสม	2.59	1.02	2.09	1.04	4.92**
45. อาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือเป็นที่ปรึกษาชมรม	3.39	0.98	2.52	1.09	8.48**
46. ผู้บริหารและอาจารย์เข้าร่วมกิจกรรมที่นักศึกษาจัดขึ้นเสมอ	3.41	0.94	2.82	1.10	5.80**
47. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษานในวิทยาลัยอย่างทั่วถึง	3.29	1.03	2.75	1.01	5.20**

ตาราง 22 (ต่อ)

สภาพแวดล้อม	ชั้นปีที่ 1 (N = 217)		ชั้นปีที่ 2 (N = 196)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
48. นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาเสมอ	3.62	1.06	3.12	1.11	4.62**
49. นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ เช่น ฟังการบรรยาย การจัดนิทรรศการ ฯลฯ	3.49	0.97	3.13	1.07	3.55**
50. นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมไทย เช่น เล่นดนตรี นาฏศิลป์	3.29	1.02	2.65	1.07	6.09**
51. นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์	3.64	0.90	3.12	1.05	5.43**
52. นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา	3.62	0.92	3.15	0.98	5.00**
53. นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับวิชาชีพและการสาธารณสุข	3.80	0.92	3.36	1.10	4.56**
ค่าเฉลี่ยรวม	3.42	0.69	2.90	0.76	7.11**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 22 แสดงว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ด้านกิจกรรมนักศึกษาโดยรวม และรายชื่อทุกข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 23 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อสภาพแวดล้อม
วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ด้านอาคารสถานที่

สภาพแวดล้อม	ชั้นปีที่ 1 (N = 217)		ชั้นปีที่ 2 (N = 196)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านอาคารสถานที่					
54. สภาพอาคารต่าง ๆ ในวิทยาลัย มีความสะอาดเรียบร้อย	3.41	0.86	3.00	0.98	4.42**
55. ห้องเรียนมีจำนวนเพียงพอกับ จำนวนนักศึกษา	2.82	1.13	2.41	1.02	3.87**
56. สภาพห้องเรียนเมื่ออากาศถ่ายเท ได้ดี และมีแสงสว่างพอเหมาะ	3.12	1.03	2.83	1.12	2.74**
57. มีห้องปฏิบัติการสำหรับการเรียน ในวิชาที่ต้องปฏิบัติเพียงพอกับ จำนวนนักศึกษา	2.53	1.06	2.27	1.03	2.46*
58. ในห้องปฏิบัติการมีเครื่องมือเครื่องใช้ ที่จำเป็นเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา	2.47	1.06	2.26	0.95	2.15*
59. มีที่นั่งสำหรับนักศึกษาคันคว้า ในห้องสมุดอย่างเพียงพอ	2.40	1.06	2.37	1.05	0.22
60. สถานที่รับแขกมีเพียงพอกับ จำนวนผู้มาเยี่ยมเยียนนักศึกษา	2.86	1.13	2.55	1.09	2.77**

ตาราง 23 (ต่อ)

สภาพแวดล้อม	ชั้นปีที่ 1 (N = 217)		ชั้นปีที่ 2 (N = 196)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
61. ห้องน้ำ ห้องสุขา มีจำนวน เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา	2.75	1.18	2.65	1.18	0.84
62. มีสถานที่เล่นกีฬาเพียงพอกับ จำนวนนักศึกษา	2.23	1.05	2.06	1.03	1.68
63. มีที่นั่งพักผ่อนและสังสรรค์ในหมู่ นักศึกษาอย่างเพียงพอ	2.28	1.05	2.07	0.98	2.14*
64. โรงอาหารมีจำนวนที่นั่งสำหรับ นักศึกษาอย่างเพียงพอ	2.53	1.10	2.43	1.08	0.98
65. มีสถานที่ซักผ้าเสื้อผ้าเพียงพอ กับจำนวนนักศึกษา	2.59	1.06	2.50	1.08	0.84
66. หอพักนักศึกษามีจำนวนเพียงพอ กับความต้องการของนักศึกษา	2.72	1.21	2.46	1.09	2.28*
67. การจัดตกแต่งบริเวณวิทยาลัยสวยงาม	3.15	0.95	2.81	1.07	3.35**
68. ทางเดินเพื่อติดต่อระหว่าง อาคารต่าง ๆ ภายในบริเวณ สถาบันสะดวกและปลอดภัย	3.41	1.07	3.20	1.16	1.89
ค่าเฉลี่ยรวม	2.75	0.78	2.52	0.75	2.98**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 23 พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัย พยาบาลและผดุงครรภ์ ด้านอาคารสถานที่โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

ข้อที่นักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีเพียงข้อเดียวที่จำนวนเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ข้อ 56 คือ สภาพห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทได้ดีและมีแสงสว่างพอเหมาะ ข้อ 60 คือ สถานที่รับแขกมีเพียงพอกับจำนวนผู้มาเยี่ยมเยียนนักศึกษา และข้อ 67 คือ การจัดตกแต่งบริเวณวิทยาลัยสวยงาม สำหรับข้อที่นักศึกษามีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ข้อ 57 คือ ห้องปฏิบัติการเรียนวิชาที่ต้องปฏิบัติเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ข้อ 58 คือ ในห้องปฏิบัติการมีเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ข้อ 63 คือ มีที่นั่งพักผ่อนและสังสรรค์ในหมู่นักศึกษาอย่างเพียงพอ และข้อ 66 คือ ที่พักนักศึกษามีจำนวนเพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา ส่วนข้ออื่น ๆ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ผู้วิจัยสรุปวิธีการศึกษาค้นคว้า และผลการศึกษาค้นคว้า ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. วิธีการดำเนินการวิจัย
3. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล
4. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและ เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุขหกด้าน คือ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา ด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา และด้านอาคารสถานที่

วิธีการในการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาพยาบาลและผดุงครรภ์ วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ปีการศึกษา 2536 กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้บริหารจำนวน 23 คน อาจารย์ 90 คน และ นักศึกษา 413 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 526 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์กระทรวงสาธารณสุข จำนวน 68 ข้อ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ด้านการบริหารด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา ด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา และ ด้านอาคารสถานที่ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

3. วิธีการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 526 ชุด โดยขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ทั้ง 7 แห่ง ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้รับแบบสอบถามคืนมาและเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 513 ชุด คิดเป็นร้อยละ 97.52 ของแบบสอบถามทั้งหมด ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนนี้ จำแนกเป็นผู้บริหาร 19 คน อาจารย์ 81 คน และนักศึกษา 413 คน

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด มาตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบแล้วให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เสร็จแล้วจึงนำคะแนนที่ได้ มาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้สถิติร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหา ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อศึกษาทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาล และผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข (ตามความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า ข้อที่ 1) และ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ t - test เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารกับอาจารย์และนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข (ตามความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า ข้อ 2 และข้อ 3)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ว่า

1. ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา ด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อนและด้านอาคารสถานที่ โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา ด้านการบริหาร ด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน และด้านอาคารสถานที่ รายละเอียดปรากฏตามตาราง 3 - 9 หน้า 75 - 93

2. เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข โดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านการบริหาร และด้านที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน รายละเอียดปรากฏตามตาราง 10-16 หน้า 94 - 109

การเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัย ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา ด้านกิจกรรมนักศึกษา และด้านอาคารสถานที่ และโดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน รายละเอียดปรากฏตามตาราง 17 - 23 หน้า 110 - 122

อภิปรายผล

การศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษารังนี้ สามารถสรุปประเด็นสำคัญ ที่ควรนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เห็นว่า สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลางซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดุษฎี สรรประดิษฐ์ (2529 : 114) และวิไล ดังทัตสวัสดิ์ (2535 : 88) ที่พบว่าทัศนะของนักศึกษาและอาจารย์พยาบาลที่มีต่อสภาพแวดล้อมสถาบันการศึกษายาบาลในกรุงเทพมหานคร และวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ โดยรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวรรณ สุขสมภักดิ์ (2530 : 74) ที่ได้ทำการศึกษาทัศนะของนักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหารที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยเทคโนโลยีอาชีวศึกษา วิทยาเขตนครศรีธรรมราช และ สันต์ อนุภูม (2531 : 92) ได้ทำการศึกษาเรื่องเดียวกันที่วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ปรากฏผลว่าทัศนะของบุคคลทั้งสามกลุ่มต่อสภาพแวดล้อมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

การที่ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เห็นว่า สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะ วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์เป็นสถาบันการศึกษายาบาลขนาดเล็ก มีหน้าที่จัดการศึกษา 3 หลักสูตร คือ หลักสูตรประกาศนียบัตรการพยาบาลและผดุงครรภ์ (ระดับต้น) ซึ่งรับนักศึกษาปีละ 2 รุ่น หลักสูตรการอบรมพยาบาล 10 หน่วยกิต สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรการสาธารณสุขชุมชน(ผดุงครรภ์อนามัย) และหลักสูตรสาธารณสุขศาสตร์บัณฑิต กลุ่มวิชาเสริมพื้นฐานอย่างเข้ม (พื้นฐานผดุงครรภ์อนามัย) วิทยาลัยแต่ละแห่งมีบุคลากรทั้งผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา และเจ้าหน้าที่ประมาณ 300 คน จึงทำให้สมาชิกในวิทยาลัยสามารถติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูล และรับทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ได้อย่างทั่วถึง โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมด้านที่สังเกตเห็นได้ง่าย เช่น สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ซึ่งทั้งผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีความเห็นสอดคล้องกันอยู่ในเกณฑ์ปานกลางที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่า

ทุกด้าน ทั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วูร์น (Voorn. 1990 : 220) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิทยาลัยด้านศิลปะขนาดเล็กกับสภาพแวดล้อมในวิทยาลัย เขตตะวันตกของประเทศอเมริกา พบว่า วิทยาลัยขนาดเล็ก บุคลากรจะสามารถเชื่อมโยงสิ่งต่าง ๆ เข้าด้วยกัน และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมจะมีอิทธิพลต่อบุคคล และการปรับตัวตามธรรมชาติ นอกจากนี้อาจเป็นเพราะการประชาสัมพันธ์ภายในวิทยาลัยโดยทั่วไปไม่เหมาะสม จะเห็นได้จากคำเฉลี่ยข้อนี้น้อยกว่าข้ออื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สวิง สุวรรณ และเพิงาจ สัตยุมภ์ (2534 : 84) ที่พบว่า การประชาสัมพันธ์ รวมทั้งการจัดระบบการส่งข้อมูลข่าวสารของวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ควรจะได้ปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพของการ เพื่อให้บุคลากรในหน่วยงานได้มีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับองค์การ มีการรับรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับภาพพจน์ของผู้บริหาร และขององค์การโดยรวม เป็นที่ทราบกันดีว่าองค์ประกอบในการเรียนการสอนที่จะช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษาได้ประกอบด้วย ผู้เรียนผู้สอนและสภาพแวดล้อมของสถาบันการศึกษา ทั้งสามมีความสัมพันธ์และสำคัญไม่น้อยไปกว่ากันและกัน แต่ในสภาพความเป็นจริงของสถาบันการศึกษาโดยเฉพาะของรัฐ ในเรื่องสภาพแวดล้อมมักจะถูกมองข้ามหรือได้รับการดูแลเอาใจใส่ค่อนข้างน้อยส่วนใหญ่มุ่งเน้นให้ความสำคัญในการเลือกผู้สอนที่มีคุณวุฒิและมีประสบการณ์ กับการคัดเลือกผู้เก่งฉลาดเข้ามาเรียน (สุชาติ รัชชกุล. 2537 : 31) สภาพแวดล้อมของสถาบันการศึกษาเป็นสิ่งที่สถาบันการศึกษาจะต้องสนับสนุนให้มีขึ้น เพื่อสร้างเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน ความรัก และศรัทธาต่อสถาบัน สภาพแวดล้อมที่ไม่ดีไม่ว่าด้านหนึ่งด้านใด จะส่งผลกระทบต่อเป้าหมายการศึกษาของสถาบันโดยตรง สภาพแวดล้อมวิทยาลัยมีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ของนักศึกษาเป็นอย่างมาก เป็นตัวกล่อมเกลานุคลิกภาพ คุณลักษณะ ตลอดจนพัฒนาการด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตใจดังนั้นการจัดการศึกษาในวิทยาลัยจะต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมวิทยาลัยที่มีคุณภาพ เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักศึกษา เพื่อเตรียมชีวิตของนักศึกษาให้มีความพร้อม มีคุณภาพ เป็นที่ต้องการของสังคมต่อไป

2. ด้านการบริหาร จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษามีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ด้านการบริหารอยู่ในระดับปานกลางซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดุษฎี สรรประดิษฐ์ (2529 : 114) และ วิไล ตังหัตตสวัสดิ์ (2535 : 88) ที่พบว่า สภาพแวดล้อมด้านการบริหารของสถาบันการศึกษาพยาบาลในกรุงเทพมหานคร และวิทยาลัยพยาบาลตำรวจอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวรรณ สุขสมภักดิ์

(2530 : 74) และของ นางลักษณ์ สันติวณิชย์ (2535 : 89) ที่พบว่าสภาพแวดล้อมวิทยาลัย เทคโนโลยีอาชีวศึกษา วิทยาเขตเกษตรนครศรีธรรมราช และสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดชุมพร ด้านการบริหารอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

การที่ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เห็นว่า สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและ พตุงครรภ์ ด้านการบริหาร อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบุคคลทั้งสามกลุ่มมีความ ากลัษิต และปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันเสมอ จึงได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารและมีความเข้าใจ ากลัษิตเดียวกัน แต่บุคคลทั้งสามกลุ่มก็ยังคาดหวังและต้องการให้การบริหารวิทยาลัยมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ และมีความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน แต่การที่อาจารย์ และนักศึกษาคำจะแนแนเจลี่ยตำกว่าผู้บริหาร อาจเป็นเพราะอาจารย์และนักศึกษาต้องปฏิบัติตาม กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และตามขั้นตอนในระบบราชการซึ่งอาจเป็นการกำหนดให้อาจารย์ และ นักศึกษาอยู่ในกรอบระเบียบวินัยมากเกินไป นอกจากนี้ อาจเนื่องมาจากการประชาสัมพันธ์ และการส่งข้อมูลข่าวสารไม่ครอบคลุมทั่วถึง ดังจะเห็นได้จาก ข้อที่อาจารย์และนักศึกษาคำจะแนแน อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ ได้แก่ วิทยาลัยเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดกฎ ระเบียบ กฎระเบียบของวิทยาลัยที่ใช้กับนักศึกษาเหมาะสม นักศึกษามีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นต่อการบริหารงานในวิทยาลัย และการประชาสัมพันธ์ของวิทยาลัยโดยทั่วไปเหมาะสม ซึ่ง ระบบบริหารที่ดีจะต้องให้สถาบันมีอิสระในการดำเนินงาน เปิดโอกาสให้อาจารย์และนักศึกษามี เสรีภาพทางวิชาการ ผู้บริหารให้ความสำคัญแก่ทุกฝ่าย และสนับสนุนให้บุคลากรของสถาบันได้รับความก้าวหน้าโดยทั่วกัน (วิจิตร ศรีสะอาน. 2518 : 40) นอกจากนี้สถาบันควรได้พัฒนา ด้านการประชาสัมพันธ์รวมทั้งการจัดระบบการส่งข้อมูลข่าวสารให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้บุคลากร านหน่วยงานได้ มีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับองค์การ มีการรับรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับภาพพจน์ของ ผู้บริหาร และขององค์การโดยรวม อันจะเป็นแนวทางหนึ่งในการสร้างความเข้าใจที่ดีและ ถูกต้อง ซึ่งจะมีผลต่อระบบการบริหารงานของสถาบัน (สวิง สุวรรณ และเพียงใจ สัตตยุดม. 2534 : 84)

3. ด้านการเรียนการสอน จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหารอาจารย์และนักศึกษามีทัศนะ ต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดุษฎี สรรประดิษฐ์ (2529 : 114) และ สุวรรณ สุขสมภักดิ์ (2530 : 74) ที่พบว่า สภาพแวดล้อม ด้านการเรียนการสอน ของสถาบันการศึกษาพยาบาล ในกรุงเทพมหานคร

และวิทยาลัยเทคโนโลยีอาชีวศึกษา วิทยาเขตนครศรีธรรมราชอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับสภาพแวดล้อม ด้านการเรียนการสอน ของวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ เมื่อพิจารณาทัศนะของแต่ละกลุ่มตัวอย่าง และวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่าทัศนะของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก ได้แก่ อาจารย์มีความสัมพันธ์อันดีกับนักศึกษา อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นและซักถามอาจารย์สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาวิชาที่สอนกับการนำไปใช้สามารถเลือกใช้สื่อการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน อาจารย์ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการเรียนการสอนเมื่อมีโอกาส มีหลักเกณฑ์ในการประเมินผล ชัดเจนเที่ยงตรง และยุติธรรม และอาจารย์เป็นตัวอย่างที่ดีที่เกี่ยวกับวิชาชีพและบุคลิกภาพ โดยเฉพาะข้อที่อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นและซักถาม ทั้งผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา มีความเห็นตรงกันในระดับมาก

การที่ผู้บริหาร เห็นว่า สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารบางส่วนไม่ได้สอนนักศึกษาหรือสอนเพียงเล็กน้อย มีโอกาสได้สังเกต หรือประเมินผล เพียงบางช่วงเวลาและบางสถานการณ์เท่านั้น จึงได้รับข้อมูลด้านการจัดการเรียนการสอนไม่เพียงพอ ประกอบกับผู้บริหารเห็นว่าอาจารย์ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาทางด้านวิชาชีพพยาบาล มีประสบการณ์ มีความรู้ ความสามารถ และมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ ส่วนนักศึกษาเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนในระดับปานกลาง รองลงมาจากผู้บริหาร อาจเป็นเพราะนักศึกษาเพิ่งจะได้รับประสบการณ์ด้านการเรียนการสอนเกี่ยวกับวิชาชีพพยาบาลและผดุงครรภ์ ที่แปลกใหม่และแตกต่างกว่าการเรียนในระดับมัธยมมาก จึงยินดีรับความรู้ที่อาจารย์ถ่ายทอดให้ และด้วยพื้นฐานของวัฒนธรรมไทยที่ศิษย์จะต้องให้ความเคารพเชื่อฟังครูอาจารย์ ประกอบกับอาจารย์มีความสัมพันธ์อันดีกับนักศึกษา จึงช่วยส่งเสริมให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของมาร์แชล (ระเบียบ สันประภานานนท์, 2531 : 28 ; อ้างอิงมาจาก Marshall, 1974 : 773-775) ที่พบว่า สภาพแวดล้อมที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการพยาบาล คือ อาจารย์จะต้องเข้าถึงนักศึกษาและยอมรับว่าสัมพันธ์ภาพเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ของนักศึกษา ส่วนอาจารย์มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับกลุ่มผู้บริหารและนักศึกษา อาจเนื่องจากอาจารย์เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน

โดยตรงทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ย่อมต้องรู้และเข้าใจถึงปัญหาและอุปสรรคบางประการ ในการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยได้ชัดเจนกว่าผู้บริหาร และนักศึกษา จึงเห็นว่าสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนยังไม่บรรลุผลเท่าที่ตนคาดหวัง ควรได้รับการพัฒนาให้เหมาะสมในเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ จำนวนและขนาดของห้องเรียนควรให้เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา ควรจัดหาหนังสือ ตำรา เอกสาร วารสาร อุปกรณ์การเรียนการสอนเพื่อการศึกษาค้นคว้าให้เพียงพอการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนที่ดี จะมีผลต่อประสิทธิภาพการเรียนของนักศึกษาและการสอนของอาจารย์ดังผลการศึกษาของ สุชาติ รัชชกุล (2537 : 34 - 35) ที่พบว่า สภาพแวดล้อมการศึกษาที่ช่วยสนับสนุนความพึงพอใจในงานของอาจารย์พยาบาล ได้แก่ ห้องเรียนควรติดเครื่องปรับอากาศ จำนวนนักศึกษในห้องเรียนแต่ละชั้นปี ควรมีไม่เกิน 50 คน เพื่ออาจารย์จะได้ดูแลนักศึกษาได้ทั่วถึง เครื่องมือเครื่องใช้และวัสดุทัศนูปกรณ์ในห้องเรียน ควรมีจำนวนมากเพียงพอและอยู่ในสภาพดี ควรแยกห้องพักอาจารย์เป็นสัดส่วนและมีสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้อาจารย์ได้พักผ่อนหรือคอยเวลาก่อนเข้าสอน และควรมีหนังสือ ตำรา ที่รับประกอบการศึกษาค้นคว้าที่จำเป็นให้เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษาและอาจารย์

4. ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา จากการวิจัย พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษามีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นงลักษณ์ สันติวิชัย (2535 : 89) ที่พบว่าสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชุมพร ด้านการให้บริการนักศึกษายู่ในระดับปานกลาง

การที่ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ เห็นว่าสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักศึกษายู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ เป็นสถาบันการศึกษาขนาดเล็ก มีงบประมาณค่อนข้างจำกัด และอาจารย์มีจำนวนน้อยไม่ได้มาตรฐานตามที่ทบวงมหาวิทยาลัย และสภาการพยาบาลกำหนด การให้บริการนักศึกษานานเรื่องต่าง ๆ จึงมีเพียงพอเท่าที่ทรัพยากรอำนวยให้ และการจัดบริการให้ก็มีมากพอประมาณจะเห็นได้จากความคิดเห็นของผู้บริหาร และอาจารย์ที่สอดคล้องกันอยู่มากในระดับมาก และความคิดเห็นของนักศึกษายู่ในระดับปานกลางค่อนข้างมาก ได้แก่ ด้านการบรมนิเทศแก่นักศึกษาเข้าใหม่ในเรื่องเกี่ยวกับระเบียบ และการวางตัวในวิทยาลัยอย่างเหมาะสม การบริการด้านสุขภาพแก่นักศึกษา การบริการนำดื่มและน้ำใช้ การอำนวยความสะดวกด้านการไปรษณีย์ โทรเลข และ

ธนาณัติ และวิทยาลัยมีหลักเกณฑ์การคัดเลือกนักศึกษาเข้ารับทุนอุดหนุนการศึกษาไว้อย่างชัดเจน สำหรับการบริการที่นักศึกษาเห็นด้วยในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ ได้แก่ มีสถานที่จำหน่ายเครื่องใช้ และอุปกรณ์การเรียนในวิทยาลัย มีห้องบริการแนะแนวสำหรับนักศึกษาอย่างเหมาะสม มีตำราเอกสาร และวารสารเพื่อการศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอ วิทยาลัยจัดบริการด้านอาหารโดยคำนึงถึงปริมาณและคุณภาพ และวิทยาลัยจัดบริการเรื่องทุนอุดหนุนแก่นักศึกษาที่มีปัญหาเหมาะสม การมีสถานที่จำหน่ายเครื่องใช้และอุปกรณ์การเรียนสำหรับนักศึกษา จัดเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับนักศึกษาพยาบาลและผดุงครรภ์ เนื่องจากนักศึกษาเหล่านี้เป็นนักศึกษาประจำและมาจากจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศจึงเป็นการไม่สะดวกที่จะไปซื้อเครื่องใช้ และอุปกรณ์การเรียนนอกวิทยาลัยในระยะแรก ๆ ที่เริ่มเข้าศึกษาสำหรับการมีห้องบริการแนะแนวก็มีความจำเป็นเช่นเดียวกัน เพราะการแนะแนวต้องการบรรยากาศที่เป็นส่วนตัวไม่มีสิ่งรบกวน จากผลการวิจัยของ ศิริยุพา ฅนอมานเมือง (2521 : 26) ได้สำรวจความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และอรพรรณ ลือบุญวัชรชัย (2523 : 30) ได้ศึกษาเรื่องเดียวกันในวิทยาลัยสงฆ์ภาคไทย ปรากฏผลการวิจัยสอดคล้องกันคือ นักศึกษาพยาบาลต้องการบริการแนะแนวในระดับสูง ซึ่งการแนะแนวในวิทยาลัยพยาบาลจะประสบความสำเร็จได้จะต้องประกอบด้วย อาจารย์พยาบาลผู้รับผิดชอบงานแนะแนวมีความรู้สําคัญและผู้บริหารให้ความสำคัญกับการแนะแนว และพร้อมที่จะให้การสนับสนุน เพื่อให้งานแนะแนวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ สามารถช่วยให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในการปรับตัวได้เป็นอย่างดี ทั้งในด้านการเรียนและการปฏิบัติงาน (อุทัยวรรณ หวังชูขอบ. 2536 : 49)

สภาพแวดล้อมด้านการบริการแก่นักศึกษา ข้อที่นำมาพิจารณา ได้แก่ วิทยาลัยจัดบริการด้านอาหารโดยคำนึงถึงด้านปริมาณ และคุณภาพ และการจัดบริการเรื่องทุนอุดหนุนแก่นักศึกษาที่มีปัญหา ซึ่งผู้บริหารและนักศึกษามีความเห็นไม่สอดคล้องกัน ผู้บริหารให้ความเห็นในระดับมาก แต่นักศึกษาแสดงความคิดเห็นในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ อาจเป็นเพราะผู้บริหารรับผิดชอบในระดับนโยบาย ไม่ได้ไปสัมผัสโดยตรงเหมือนนักศึกษา ไม่ได้ติดตามประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ และประการสำคัญการจัดบริการด้านอาหารของวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ วิทยาลัยไม่ได้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงขึ้นกับแผนกโภชนาการของศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต วิทยาลัยจึงไม่สามารถ

ตรวจตรา และควบคุมการบริการได้เต็มที่ แต่อาหารก็เป็นปัจจัยสำคัญของนักศึกษา อาหารที่มีคุณภาพ และจำนวนเพียงพอ จะช่วยสร้างเสริมให้นักศึกษามีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ ซึ่งมีผลต่อความสำเร็จในการศึกษาและการฝึกภาคปฏิบัติ ส่วนการจัดบริการเรื่องทุนอุดหนุนแก่นักศึกษา ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ อาจเห็นว่า นักศึกษาพยาบาลและผดุงครรภ์เป็นนักเรียนทุนของกระทรวงสาธารณสุขทุกคนอยู่แล้ว จะมีเพียงนักศึกษาส่วนน้อยเท่านั้น ที่อาจมีปัญหาเรื่องทุนการศึกษา ผู้บริหารอาจให้ความช่วยเหลือในรูปแบบอื่นอยู่แล้วที่มาจากทุนอุดหนุนการศึกษา

5. ด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อนอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดุษฎี สรรประดิษฐ์ (2529 : 114) ที่พบว่าสภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน ตามทัศนะของนักศึกษา และอาจารย์ สถาบันการศึกษาพยาบาลในกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วัชรินทร์ แก้วลา (2531 : 95) ที่พบว่า สภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนในทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยครุครราชสีมา อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

การที่ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยในระดับปานกลาง กับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน อาจเป็นเพราะนักศึกษาพยาบาลและผดุงครรภ์เป็นนักศึกษาประจำตลอดหลักสูตรการศึกษา ทั้งรุ่นพี่รุ่นน้องอยู่หอพักเดียวกันหรือติดกัน เรียนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติร่วมกัน ทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน จึงมีความใกล้ชิดไว้วางใจกันในการปรึกษาปัญหาต่าง ๆ รักษาและผูกพันกัน ให้ความเคารพและเชื่อฟังในระบบอาวุโส แต่สภาพสังคมในกลุ่มเพื่อนของนักศึกษายังมีลักษณะบางประการที่ไม่เป็นไปตามความคาดหวังของบุคคลทั้งสามกลุ่ม ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษารุ่นพี่และรุ่นน้อง การให้คำแนะนำช่วยเหลือด้านการเรียนระหว่างนักศึกษารุ่นเดียวกัน หรือรุ่นพี่ให้กับรุ่นน้อง นักศึกษาที่เรียนดีให้คำแนะนำนักศึกษาที่เรียนอ่อน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะลักษณะการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรประกาศนียบัตรการพยาบาลและการผดุงครรภ์มีทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ โดยเฉพาะนักศึกษารุ่นพี่ (ชั้นปีที่ 2) จะต้องแบ่งเป็นกลุ่มย่อยออกฝึกปฏิบัติและฝึกภาคสนามตามโรงพยาบาลและสถานอนามัยในจังหวัดต่าง ๆ เกือบตลอดปี โดยนักศึกษาต้องไปพักตามสถานที่ฝึกนั้น ๆ ทำให้โอกาสในการสร้างความสัมพันธ์ และให้คำแนะนำช่วยเหลือด้านการเรียนแก่รุ่นน้อง และในรุ่นเดียวกัน ไม่เป็นไปอย่างต่อเนื่องอย่างสม่ำเสมอ จึง

ทำให้บุคคลทั้งสามกลุ่มเห็นว่าสภาพแวดล้อมด้านสังคมในกลุ่มเพื่อนมีอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งความสัมพันธ์ที่ด้านกลุ่มเพื่อน จะมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา (จินตนา ยูนิพันธ์. 2527 : 61)

6. ด้านกิจกรรมนักศึกษา จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและพหุศรธรณ์ ด้านกิจกรรมนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลางซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวรรณ สุขสมภักดิ์ (2530 : 74) และของ นางลักขณ์ สันติวิชัย (2535 : 89) ที่พบว่า สภาพแวดล้อมด้านกิจกรรมนักศึกษาของวิทยาลัยเทคโนโลยีอาชีวศึกษา วิทยาเขตนครศรีธรรมราช และวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชุมพร อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

การที่ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เห็นด้วยปานกลางกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัย ด้านกิจกรรมนักศึกษา อาจเนื่องจากบุคคลทั้งสามกลุ่มได้ทำกิจกรรมร่วมกันเสมอทั้งภายในและภายนอกสถาบันได้แก่ กิจกรรมเกี่ยวกับวิชาชีพ และการสาธารณสุข กิจกรรมทางศาสนา กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมกีฬา กิจกรรมทางวิชาการและกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมไทย แต่บุคคลทั้งสามกลุ่มยังต้องการให้สภาพแวดล้อมด้านกิจกรรมนักศึกษามีคุณภาพดีมากกว่าที่เป็นอยู่ เพราะเห็นว่าการจัดกิจกรรมที่ผ่านมาประสบความสำเร็จมากไม่เท่าที่ควร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะลักษณะการเรียนการสอนของนักศึกษาพยาบาลและพหุศรธรณ์ ไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมของนักศึกษา นักศึกษาต้องเรียนทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติควบคู่กันไป โดยเฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ซึ่งเป็นรุ่นพี่อาวุโสควรจะได้เป็นผู้นำ และริเริ่มการจัดกิจกรรมต่าง ๆ แต่ต้องออกฝึกปฏิบัติงาน นอกเวลาราชการและนอกสถานที่ตามจังหวัดต่าง ๆ เป็นส่วนใหญ่ ประกอบกับสภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวย ไม่มีห้องทำงานสำหรับชมรมนักศึกษาเป็นสัดส่วน และการอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษาในการจัดกิจกรรมไม่มากเท่าที่ควร อาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือเป็นที่ปรึกษาชมรมค่อนข้างน้อย การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยยังไม่ทั่วถึงเท่าที่ควร การจัดกิจกรรมส่วนใหญ่ปฏิบัติตามแผนปฏิบัติงานประจำปีที่กำหนดไว้เหมือน ๆ กันทุกปี นักศึกษามีโอกาสเลือกหรือจัดกิจกรรมเองค่อนข้างน้อย การเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาเป็นเพราะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของวิทยาลัย จึงทำให้บุคคลทั้งสามกลุ่มเห็นด้วยปานกลาง และมีข้อที่นำมาพิจารณา คือ วิทยาลัยสนับสนุนและอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษาในการจัดกิจกรรม ผู้บริหารและนักศึกษามีความเห็นไม่สอดคล้องกัน โดยที่ผู้บริหารเห็นด้วยในระดับมาก แต่นักศึกษาเห็นด้วยในระดับปานกลาง

ค่อนข้างต่ำ อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในระดับนโยบาย ส่วนชั้นปฏิบัติจริง ผู้รับผิดชอบอาจไม่ได้ปฏิบัติตามนโยบาย จึงทำให้กิจกรรมนักศึกษาไม่เป็นไปตามความคาดหวังของนักศึกษา ดังนั้นผู้บริหารจึงควรมีนโยบายสนับสนุนกิจกรรมนักศึกษาที่ชัดเจน มีการทำความเข้าใจถึงแนวทางการทำกิจกรรมที่ถูกต้องให้นักศึกษาเข้าใจ และเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ใช้ความรู้ความสามารถของนักศึกษาจัดกิจกรรมเองบ้าง ควรมีการปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมนักศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอน จัดให้มีทีมงานสำหรับชมรมนักศึกษา ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณอย่างเพียงพอ ควรส่งเสริมให้อาจารย์ที่ปรึกษาชมรมกิจกรรมนักศึกษาได้รับการพัฒนาฝึกอบรมในด้านความรู้ และทักษะที่เอื้อต่อการดำเนินงานด้านกิจกรรมนักศึกษา ควรลดช่องว่างระหว่างอาจารย์และนักศึกษา และส่งเสริมความเข้าใจซึ่งกันและกันให้มากขึ้น เพราะกิจกรรมนักศึกษามีคุณค่าและมีประโยชน์มาก เป็นการสร้างเสริมให้นักศึกษามีประสบการณ์ตรงและประสบการณ์ชีวิต โดยได้เรียนรู้การทำงานจริง ๆ ได้รู้จักคนมากขึ้น เข้าใจคนมากขึ้น มีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น เป็นการฝึกและสร้างบุคลิกการเป็นผู้นำ (พัน ทองชุมนุม, 2532 : 85 - 90)

7. สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษามีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ด้านอาคารสถานที่อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดุษฎี สรรประดิษฐ์ (2529 : 114) และวิไล ตั้งทัตสวัสดิ์ (2535 : 88) ที่พบว่าสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ของสถาบันการศึกษาพยาบาลในกรุงเทพมหานคร และวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข มีบริเวณอาคารสถานที่จำกัดคับแคบ ดังจะเห็นได้จากข้อที่บุคคลทั้งสามกลุ่ม มีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีขนาดยังไม่เหมาะสม และมีจำนวนไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ได้แก่ สถานที่เล่นกีฬา ที่นั่งพักผ่อนและสังสรรค์ ห้องปฏิบัติการ ห้องเรียน ที่นั่งสำหรับนักศึกษาค้นคว้าในห้องสมุด ที่นั่งในโรงอาหาร หอพักและสถานที่ซักผ้า ซึ่งสอดคล้องกับ เฟื่องใจ สัตยุตม์ (2535 : 20) ที่ได้รวบรวมผลการประเมินวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ของสภาการศึกษา ปีการศึกษา 2535 เพื่อรับรองมาตรฐานของสถาบันพบว่า ด้านอาคารสถานที่ ยังไม่ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน และมีจำนวนไม่เพียงพอ นอกจากนี้อาจมีข้อจำกัดด้านงบประมาณ และการที่วิทยาลัย ต้องรับนักศึกษาจำนวนมากขึ้น ในแต่ละปีงบประมาณของวิทยาลัย ส่วนใหญ่จะใช้เป็นค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ ค่าครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง เป็น

อันดับรอง ค่าสาธารณูปโภคน้อยที่สุด ส่วนการที่วิทยาลัยต้องรับนักศึกษาเพิ่มขึ้นนั้น เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนากระทรวงสาธารณสุข ดังจะเห็นได้จากแผนการรับนักศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ราชบุรี ปี 2535 รับนักศึกษา จำนวน 234 คน ปี 2536 จำนวน 195 คน (จำนวนลดลงเพราะมีการปรับเปลี่ยนเป็นรับนักศึกษาปีละรุ่น เดิมรับปีละ 2 รุ่น เพื่อเตรียมการสำหรับรับนักศึกษาหลักสูตรใหม่ที่จะเพิ่มขึ้นในปีต่อไป) ปี 2537 จำนวน 258 คน และปี 2538 จำนวน 340 คน (วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ราชบุรี. 2537 : 13) จากเหตุผลดังกล่าว อาจทำให้ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เห็นว่าสภาพแวดล้อมวิทยาลัยด้านอาคารสถานที่ อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำเกือบทุกข้อ อย่างไรก็ตามวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์แต่ละแห่ง ได้พยายามจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ให้มีความเหมาะสม และเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา อยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ได้มาตรฐานเป็นไปตามเกณฑ์ หรือใกล้เคียงกับเกณฑ์ของทบวงมหาวิทยาลัย และสภาการพยาบาล สภาพแวดล้อมวิทยาลัยด้านกายภาพหรือด้านอาคารสถานที่ดีช่วยให้เกิดความ สุข ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจต่อนักศึกษาและอาจารย์ ช่วยสนับสนุนให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนรู้ เกิดความรักความพอใจต่อสถาบัน อันจะส่งผลให้เกิดความรัก ความสามัคคีในสถาบัน และมีความพยายามสร้างชื่อเสียงเกียรติยศให้กับตนเอง และสถาบัน (สุชาดา รัชชกุล. 2537 : 32 ; อ้างอิงมาจาก สุนัน อมรวิวัฒน์. 2528 : 79)

8. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์

8.1 การที่ผู้บริหารและอาจารย์ มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน และโดยรวมทุกด้านแตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวรรณ สุขสมภักดิ์ (2530 : 79) ที่พบว่า อาจารย์กับผู้บริหาร มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยเทคโนโลยีอาชีวศึกษา วิทยาเขตนครศรีธรรมราช รวมทุกด้านแตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมบัติ วัจนะสาริกากุล. (2524 : 107) ได้ศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติระหว่างอาจารย์ และผู้บริหาร ที่มีต่อสภาพแวดล้อมของสถาบันอุดมศึกษา เอกชน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน การที่ผู้บริหารและอาจารย์ของวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอนแตกต่างกัน อาจเนื่องจากผู้บริหารและอาจารย์มีบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบ แตกต่างกัน จึงมีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทั้งสี่ด้านดังกล่าว แตกต่างกัน

8.2 การที่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ในแต่ละด้าน และรวมทุกด้านแตกต่างกัน ยกเว้นด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน ผลการศึกษานี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวรรณ สุขสมภักดิ์ (2530 : 75) ที่พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเทคโนโลยีอาชีวศึกษา วิทยาเขตเกษตรนครศรีธรรมราช มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัย ในแต่ละด้านและโดยรวมทุกด้านแตกต่างกัน และสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ เบนน์ (Benn. 1976 : 7228 A - 7229 A) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตใหม่ที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยแห่งรัฐโอคลาโฮมา ประเทศอเมริกาพบว่า นิสิตใหม่มีความคาดหวังต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยสูง และความคาดหวังนี้จะลดลงเมื่อนักศึกษา เรียนครบ 1 เทอมดังจะเห็นได้จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ค่าเฉลี่ยทัศนคติของนักศึกษาวิทยาลัย พยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัย ชั้นปีที่ 1 (3.27) สูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 (2.90) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีประสบการณ์ ได้พบเห็น ได้สัมผัสกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 จึงเห็นว่าสภาพแวดล้อม บางด้านไม่เป็นไปตามความต้องการและตามความคาดหวังของนักศึกษา นอกจากนี้นักศึกษาอาจ ได้รับรู้ความคิดเห็นและอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนรุ่นเดียวกัน และเพื่อนรุ่นพี่ จึงทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและค่านิยม ตามที่ แคนเทล (Cantell. 1976 : 4912-A) พบว่า การเปลี่ยนแปลงทัศนคติและค่านิยมของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยได้รับอิทธิพลจากเพื่อน

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัย พบว่า สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลางเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการแก่นักศึกษาด้านกิจกรรม นักศึกษา ด้านการบริหาร ด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน และด้านอาคารสถานที่ จึงเห็นสมควรให้ ข้อเสนอแนะสำหรับนำไปปรับปรุงสภาพแวดล้อมวิทยาลัยให้เหมาะสมเป็นรายด้าน ดังต่อไปนี้

1. สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน

1.1 ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ควรส่งเสริม สนับสนุนให้อาจารย์ ได้พัฒนาความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ทางการสอน โดยเปิดโอกาสให้ศึกษาต่อฝึกอบรม และดูงาน เกี่ยวกับการเรียนการสอนของสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ การใช้สื่อการสอนที่ทันสมัย เพื่อนำความรู้และประสบการณ์ใหม่ ๆ มาถ่ายทอดให้กับนักศึกษาให้ สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน

1.2 ผู้บริหารและอาจารย์ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ประเมินผลการสอน ของ อาจารย์ เพราะผลการประเมินสามารถนำมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักศึกษา

2.1 วิทยาลัยควรมีสถานที่จำหน่ายเครื่องใช้และอุปกรณ์การเรียน อาจจัดในรูปแบบ สหกรณ์ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักศึกษา และเป็นการเสริมสร้างประสบการณ์ด้านการ บริหารสหกรณ์ ซึ่งนักศึกษาสามารถนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้เมื่อสำเร็จการศึกษาออกไปปฏิบัติงาน

2.2 วิทยาลัยควรมีห้องแนะแนว จัดเวลาและมีอาจารย์แนะแนวคอยให้คำปรึกษา แก่นักศึกษาที่มีปัญหาทั้งในด้านการเรียน การฝึกปฏิบัติงานและด้านอื่น ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อ การเรียนของนักศึกษา

2.3 วิทยาลัยควรจัดหา ตำรา เอกสาร และวารสาร ให้พร้อมทุกสาขาวิชา มีจำนวนเพียงพอ และมีความทันสมัย ควรจัดหาที่นั่งเพื่อการศึกษาค้นคว้าให้พอเพียงกับจำนวนนักศึกษา

3. สภาพแวดล้อมด้านกิจกรรมนักศึกษา

3.1 ผู้บริหารควรวางแผนกำหนดรูปแบบการจัดกิจกรรมนักศึกษา โดยมีคณะกรรมการ ร่วม โดยผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันแต่ละปี และพัฒนาการจัดกิจกรรมนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพ โดยสนับสนุนให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้ไปอบรม และศึกษาดูงานด้านกิจกรรมนักศึกษาของสถาบัน การศึกษาอื่น ๆ

3.2 ผู้บริหารและอาจารย์ควรส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา ในการจัดกิจกรรม โดยจัดหาห้องทำงานและอุปกรณ์เครื่องใช้สำหรับชมรมต่าง ๆ ให้ตามความ เหมาะสม และควบคุมดูแลความเรียบร้อย

3.3 วิทยาลัยควรประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และส่งเสริมกิจกรรมที่นักศึกษาให้ความสนใจน้อย ได้แก่ กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม และกิจกรรมทางวิชาการ ให้นักศึกษาและผู้เกี่ยวข้องเห็นคุณค่า และประโยชน์ในการจัดทำการจัดกิจกรรมดังกล่าว

4. สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร

4.1 ผู้บริหารควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ อย่างทั่วถึง เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีของบุคลากรทุกฝ่ายภายในหน่วยงานเกี่ยวกับเรื่องการบริหารงาน จะช่วยให้ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย และช่วยให้การบริหารงานประสบความสำเร็จ

4.2 ควรปรับปรุงกฎระเบียบของวิทยาลัยให้เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน โดยจัดทำมีคณะกรรมการร่วม ประกอบด้วยผู้แทนนักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหารที่รับผิดชอบด้านนี้ ร่วมแสดงความคิดเห็นในการกำหนด กฎ ระเบียบ และประชาสัมพันธ์ให้ทุกคนได้รับรู้ และนำไปปฏิบัติได้ด้วยความเต็มใจ

5. สภาพแวดล้อมด้านการสังคมนักเรียน

5.1 ผู้บริหารและอาจารย์ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษารุ่นพี่ และรุ่นน้อง ได้จัดกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน โดยใช้กิจกรรมนักศึกษาเป็นสื่อในการพัฒนาสภาพแวดล้อมด้านสังคมนักเรียนรุ่นพี่ให้มีคุณภาพ และช่วยพัฒนานักศึกษาทั้งด้านสังคม อารมณ์บุคลิกภาพ และสติปัญญา

5.2 อาจารย์ช่วยให้ความแนะนำปรึกษา แก่นักศึกษาที่มีพฤติกรรมคบเพื่อนที่ไม่เหมาะสม และสามารถปรับตัวเข้าสังคมนักเรียนรุ่นพี่ได้ทั้งในรุ่นเดียวกันและรุ่นพี่รุ่นน้อง เพื่อให้ นักศึกษาสามารถดำเนินชีวิตในวิทยาลัยได้อย่างเป็นสุข

6. สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่

6.1 วิทยาลัยควรเพิ่มจำนวนห้องเรียน ปรับปรุงขนาดของห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ตลอดจนเครื่องใช้ในห้องปฏิบัติการ ให้เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษาที่เพิ่มขึ้นและสอดคล้องกับสภาพการเรียนการสอนในปัจจุบัน เพื่อให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ของทบวงมหาวิทยาลัย และสภาพพยาบาล

6.2 วิทยาลัยควรจัดหาที่พักผ่อน และสถานที่พักผ่อน สวรรค์ของนักศึกษาให้เพียงพอ เพราะเป็นสิ่งที่นักศึกษาให้ความสนใจ และต้องการมาก

6.3 วิทยาลัยควรจัดหาที่ซักครีเสื้อผ้า ให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา และดูแลให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้สะดวก ปลอดภัย และประหยัด

6.4 วิทยาลัยควรจัดงบประมาณ เพื่อสร้างหอพักให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาที่เพิ่มขึ้น เพราะหอพักถือเป็นห้องทดลองที่นักศึกษาจะได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่น การสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น และการเข้าสังคม เป็นต้น

7. จากการวิจัยพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ในแต่ละด้าน และรวมทุกด้านแตกต่างกัน ผู้วิจัยเสนอแนะว่าผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ควรส่งเสริมให้นักศึกษามีความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัย และการพัฒนาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยวิธีการต่อไปนี้

7.1 ศึกษาองค์ประกอบหรือปัจจัยที่ก่อให้เกิดผลดี และปัจจัยที่เป็นปัญหา และอุปสรรคต่อการจัดและพัฒนาสภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ ในวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์กระทรวงสาธารณสุข สำหรับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาทุกชั้นปี

7.2 ประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาทุกคนได้ทราบและเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับการจัดและการพัฒนาสภาพแวดล้อมวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. ควรศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยเจาะลึกเฉพาะด้าน ที่พบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยปานกลางค่อนข้างต่ำ ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน และด้านการบริหาร

2. ควรศึกษาเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข กับสถาบันการศึกษายาบาลที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย หรือสังกัดกระทรวงอื่น ๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กาญจนา ภาสุรพันธ์. ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยอาชีวศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 8. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- การคลัง, กระทรวง. หนังสือ กค.ที่ 0514/7323 เรื่องการเพิ่มอัตราค่าอาหารนักศึกษาพยาบาลและนักเรียนผู้ช่วยพยาบาล. ลงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2534.
- กฤษยา ตันติผลาชีวะ และคนอื่น ๆ. "รายงานการวิจัยเรื่องการออกจากวิทยาลัยพยาบาลกลางคั้นของนักศึกษาพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข," วารสารการศึกษาพยาบาล. 4 : 1 มกราคม 2536.
- กรวิฑ วรพัฒน์. "การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีในโรงเรียน," เอกสารวิชาการ 2536.
- ไขแสง ชวศิริ. รายงานการวิจัย เรื่องแรงจูงใจในการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการบริหารการศึกษาพยาบาลและบริการพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 2526.
- คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ.สำนักงาน. บทวิเคราะห์กิจกรรมนักเรียน นิสิต และนักศึกษาในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : กองนโยบายและแผนเยาวชนสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ. 2525.
- / จรูญ ถาวรจักร. การศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูในภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2523. อัดสำเนา.
- จารุบุตร พ้ามขาว. การจัดกิจกรรมนักศึกษาของวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.
- จารีต นองมาก. องค์ประกอบด้านการสอนที่ส่งผลต่อนักเรียน. วารสารวิธีวิทยาการวิจัย 4 : 1 มกราคม - เมษายน 2536.
- จินตนา ยูนิพันธ์. การเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2527. อัดสำเนา.

- จุไร ชุมชุม. สภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร.
 ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2526.
 อัดสำเนา.
- ชวลิต พุททวงศ์. การบริหารโครงการสุขภาพในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : รโอสพพรินตังเฮาส์.
 2528.
- ชาญชัย ศรีไสยเพชร. ทักษะและเทคนิคการสอน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พิทักษ์อักษร. 2525.
- ✓ ชูพันธ์ สมเกื้อ. การศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูในภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ
 : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2523. อัดสำเนา.
- ดุยณี สรรประดิษฐ์. สภาพแวดล้อมสถาบันการศึกษาพยาบาลในทัศนะของนักศึกษา และอาจารย์
พยาบาล. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
 2529. อัดสำเนา.
- ทองเรียน อมรัชกุล. การบริหารกิจการนิสิต : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : จงเจริญ
 การพิมพ์, 2525.
- ชนิด ผิวนิม. "เทคนิคการสอนในระดับอุดมศึกษา," ดรุปริทัศน์. 9(5) : 46-54 ; พฤษภาคม
 2572.
- ธีระ นทีวุฒิกุล. การศึกษาความต้องการเข้าร่วมกิจกรรม ของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
 ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2521.
 อัดสำเนา.
- ✓ นางลักขณ์ สันติวณิชย์. สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชุมพรในทัศนะของผู้บริหารอาจารย์
และนักศึกษา ปรินญาณิพนธ์กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
 2535
- นัยนา อ่างสันติกุล. การวิเคราะห์องค์ประกอบสภาพแวดล้อม มหาวิทยาลัยไทย. วิทยานิพนธ์ค.ม.
 กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2522. อัดสำเนา.
- นิภา พุทธสุวรรณ. สภาพแวดล้อมหอพักมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานครในทัศนะของผู้บริหารและ
นิสิตนักศึกษาหอพัก. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร. 2530. อัดสำเนา.

- บุญนาค คุ่มภัย. การศึกษาเปรียบเทียบความต้องการทางสังคมของวัยรุ่นในวิทยาลัยครูวิทยาลัยอาชีวศึกษา และโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดนครราชสีมา. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.
- บุญเลิศ กลางใจ. การศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูภาคเหนือ วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2523, อัดสำเนา.
- บุบผา การีเวท. สภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนในทัศนะของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- ประกอบ อุประรัตน์. "นิสิต นักศึกษาและกระบวนการกลุ่มในสถาบันอุดมศึกษา," ใน นิสิตนักศึกษา: หลักการ แนวปฏิบัติและปัญหา. กรุงเทพฯ : พีระพรีนา, 2525.
- ประดับ นิลพั่งงา. ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยครูภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523. อัดสำเนา.
- ประนอม แสงจันทร์. ความพึงพอใจในการศึกษาวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.
- ประพัฒน์ จาปาไทย. ความพึงพอใจของนิสิตต่อกระบวนการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา. ปรินทิพนิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา.
- ประภาศรี สุจินตบุตร. สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยรามคำแหงในทัศนะของนักศึกษา. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.
- ประสพ แสงคำเครือ. "การบริหารโรงเรียนเพื่อพัฒนาสังคม," บริหารสัมพันธ์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2535.
- ประอรนุช ตูลยาพร. สภาพแวดล้อมทางการศึกษาภาคปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาลในทัศนะของอาจารย์และนักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, สำนักงาน. สรุปโครงการส่งเสริมกิจกรรมนิสิตนักศึกษา. กรุงเทพฯ : กองบริการการศึกษา สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, 2530.

- ผกาทิพย์ เกษรากุล. สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในทัศนะของนิสิต. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.
- ผ่องศรี เกียรติเลิศณา. ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้อิทธิพลของสภาพแวดล้อมจัดสรรในคลินิก กับความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาลของนักเรียนพยาบาล. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526. อัดสำเนา.
- พรชูลี อาชวาวารุณ. นิสิตนักศึกษา : หลักการ แนวปฏิบัติและปัญหา. กรุงเทพฯ : พีระพัธนา, 2526"
- พล แสงสว่าง. "กิจการนักศึกษา : แขนงของความรับผิดชอบ," ศึกษาศาสตร์. 3(9):1-4; มิถุนายน-กันยายน 2530.
- พัน ทองขุนมู. "กิจกรรมกับการพัฒนานักศึกษา," วารสารศึกษาศาสตร์. 5 : 13 ตุลาคม 2531- มกราคม 2532.
- พันทิพา อุทัยสุข. ปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน : ขุดวิชาพื้นฐานการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2525.
- เพ็ญศรี เด่สกุล. การใช้ประโยชน์อาคารสถานที่ของวิทยาลัยครูภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. อัดสำเนา.
- เพียงใจ สัตยุดม. สรุปผลการประเมินสถาบันการศึกษาวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ สถาบันพัฒนากาลังคนด้านสาธารณสุข. กรุงเทพฯ : กระทรวงสาธารณสุข, 2535.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. การพัฒนาการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- มหาวิทยาลัย, ทบวง. "เกณฑ์การจัดตั้งและการบริหารสถาบันการศึกษา สาขาพยาบาลศาสตร์." ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย. 2527.
- มันเกียรติ รกศลนรีตีวงศ์. สภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตกในทัศนะของผู้บริหารอาจารย์ และนักศึกษา. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.

- ✓ เยาวนารถ อุทัยมกุล. สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในทัศนะของอาจารย์และนักศึกษา. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา. 2528. อัดสำเนา.
- ระเปียบ สิบประภานานนท์. ความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการเรียนและการบริการนักศึกษาในวิทยาลัยพยาบาลของรัฐ. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. 2531. อัดสำเนา
- ✓ รังสรรค์ หันสันเทียะ. สภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมาในทัศนะของผู้บริหารอาจารย์และนักศึกษา. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- รัชนี อมรพันธ์. การศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523. อัดสำเนา
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์วิจิตรการพิมพ์, 2536.
- ลัดดา สุขปรีดี. หลักการบริหารกิจการนักเรียน นิสิต นักศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2533.
- วัชรินทร์ แก้วลา. สภาพแวดล้อมสังคมกลุ่มเพื่อนในทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยครูนครราชสีมา. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2531. อัดสำเนา.
- วัลลภา เทพหัสดินฯ. "งานสวัสดิการและบริการนิสิตนักศึกษา." ใน นิสิต นักศึกษา : หลักการแนวปฏิบัติและปัญหา. กรุงเทพฯ : พีระพัฒนา, 2525.
- วาสนา ขาวหา. สื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2533.
- วิจิตร วรุตบางกูร. การวางแผนผังและพัฒนาสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : ขนิษฐาการพิมพ์และโฆษณา, 2524.
- วิจิตร ศรีสะอ้าน. "อุดมการณ์ของมหาวิทยาลัย." อนุสารอุดมศึกษา 16:167 มกราคม 2534 _____ . "การพัฒนาการเรียนการสอน," รายงานสรุปการสัมมนาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน. ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน 3 - 6 มิถุนายน 2519.

- วินัย วีระพัฒนานนท์. "สิ่งแวดล้อมการศึกษา," กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2530.
- ✓ วิไล ตังหัดสวัสดิ์, พ.ต.อ. สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลตำรวจในทัศนะของอาจารย์และ
นักศึกษาพยาบาล. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา
- วิไลวรรณ พิริยานูวัฒน์ และสมหวัง พิริยานูวัฒน์. "วิธีประเมินสภาพแวดล้อมวิทยาลัย." วารสาร
ครุศาสตร์. 6 : 20 - 24 ; พฤศจิกายน - ธันวาคม 2519.
- ศิริบุผา ฅนอมานเมือง. ความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาพยาบาลคณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล ปีการศึกษา 2520. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- สภาการพยาบาล. การรับรองสถาบันการศึกษาวิชาการพยาบาลและการผดุงครรภ์. กรุงเทพฯ:
สภาการพยาบาล, 2529. อัดสำเนา.
- สมบัติ คำนว่ง. รูปแบบการจัดกิจกรรมนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. ปริชญานิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- สมบัติ วิจนะสาริกากุล. สภาพแวดล้อมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ตามทัศนะของนักศึกษา
อาจารย์ และผู้บริหาร. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.
- สรวง สุวรรณ และเพียงใจ สัตยุตม์. "ความคิดเห็นต่องาน แรงจูงใจในงานและความพึงพอ
ใจในงาน ของวิทยากร วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กรมอนามัย กระทรวง
สาธารณสุข." วารสารสุขศึกษา. 14 : 56 ; ตุลาคม - ธันวาคม 2534.
- ✓ สันต์ อยู่อรุณ. สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรีในทัศนะของผู้บริหารอาจารย์และ
นักศึกษา. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2530. อัดสำเนา.
- สายพิน ธรรมบำรุง. การจัดบริการนักศึกษาของวิทยาลัยครูในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

- สุชาติ ธัญธรรมรัตน์. ความคิดเห็นของผู้บริหาร คณาจารย์ และนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับลักษณะครู. วิทยานิพนธ์ ค.ม.กรุงเทพฯ:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523. อัดสำเนา.
- สุชาติ รัชชกุล. "สภาพแวดล้อมของสถาบันการศึกษา : ปัจจัยสนับสนุนความพึงพอใจในงานของอาจารย์พยาบาล." วารสารการศึกษาพยาบาล 6:1 มกราคม 2537
- สุณีย์ ชีรดากร. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 โรงพิมพ์สถานสงเคราะห์หญิงปากเกร็ด, 2525.
- สุณีย์ วิวัฒน์กรณ์. ความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของคณะพยาบาลศาสตร์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.อัดสำเนา.
- ✓สุวรรณ สุขสมภักดิ์. สภาพแวดล้อมวิทยาลัยเทคโนโลยีอาชีวศึกษาวิทยาเขตเกษตรนครศรีธรรมราชในทัศนะของนักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหาร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- ✓โรส พัฒนสระภู. สภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือในทัศนะของนักศึกษา และอาจารย์.ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2529. อัดสำเนา.
- เสริมวิทย์ สุภเมธี. การบริหารกิจการนักเรียน. ม.ป.ท., 2531.
- อนามัยครอบครวั, กอง. หลักสูตรประกาศนียบัตรการพยาบาลและการผดุงครรภ์. กรมอนามัยกระทรวงสาธารณสุข 2530.
- อรพรรณ ลีอนุชวัชชัย. ความต้องการด้านบริการแนะแนวของนักศึกษาพยาบาลในวิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย. วิทยานิพนธ์ ค.ม.กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2523.
- อรณพ คุณพันธ์. การสร้างแบบสำรวจจำแนกตามสภาพแวดล้อม มหาวิทยาลัยไทย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2521. อัดสำเนา.
- อุทัยวรรณ หวังชูขอบ. "งานแนะแนวในวิทยาลัยพยาบาล," วารสารการศึกษาพยาบาล. 4 : 1 : มกราคม 2536.

- Aldrich, Ella V. Using Book and Libraries. 5th ed. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice - Hall, 1967.
- Astin, Alexander W. The College Environment. Washington DC. American Council on Education, 1968.
- Atwood, Alvin R. "A Study of Student Personal Services Available in College of Church of Nazarene in United States with Recommendation for Improvement," Dissertation Abstracts International. 34 : January, 1973.
- Ayres, Q. Whitefield and Bennett, Ronald W. "University Characteristics and Student Achievement," Journal of Higher Education. 54(5) : September - October, 1983.
- Benn. Gerald Chester. "A Comparison of the Ideal and Real College Environment as Perceived by Entering Freshmen in an Oklahoma State University." Dissertation Abstracts International. 36 (11) May, 1976.
- Bowman Paul H. "Family Role in the Mental Health of School," In Mental Health and Achievement. New York : John Wiley and Sons, 1965.
- Cantell, Douglass David. "Impact of University Department on Student Values," Dissertation Abstracts. 36: May, 1976.
- David Arthur Decoster. "Some Effects of Different Classroom Condition Upon Interpersonal Relationships, Personal Adjustment and Achievement for College Freshmen," Dissertation Abstracts International. 31 : May, 1971.
- Feldman, K.A. "Assessing the Influences of Different College Environment," in College and Student. Leonard Krassner, New York : Pergamon Press. 1972.

- Finkenstein, Jason Albert. "Student Service for Adults at the City University of New York, " Dissertation Abstracts International. 44 ; December, 1983.
- Harold, Webster. "Personality Change in College Students," College and Character. New York : Nevitt Stanford. 1964.
- Hills, George Wayne. "A Study of Faculty and Student Perceptions of the Campus Environment at Florida Atlantic University, " Dissertation Abstracts. 38(10) : April, 1978.
- Hopke, William E. Dictionary of Personnel and Guidance Term. Chicago: J.G. Perguson, 1968.
- Hornbeak, Joe Nathan, Jr. "Ethnic Variation of Perceived Satisfaction with The Environment at A Comprehensive University," Dissertation Abstracts International. 50 : 1988.
- Isaksen, L.H. "For More Effective Pupil Personnel Services," School Executive's Guide. New York : Prentice-Hall, Inc., 1967.
- Krejcie, Robert V. and Daryle W.Morgan "Determining Sample Size for Research Activities," Journal of Education and Psychological Measurement. 30 : 1970.
- Locklin, Palph Howard. "Institutional Tensions : A Multiple Case Study of Four Composers Using the Transactional Analysis of Personality and Environment (Tape)," Dissertation Abstracts. 37 : July, 1976.
- Pace, C.R. and G.G.Stern. "An Approach to the Measurement of Psychological Characteristics of College Enviornment," Journal of Educational Psyschology. 49 : 1965.

- Rice, Janet Carol. "Relationship Among Major Educational Goals Perception of Campus Environment and Personality For Junior College." Dissertation Abstracts. 36(2) : August, 1975.
- Sanford, Nevitt. "Implications of Personality Studies for Curriculum and Personnel Planning, " Personality Factors on the College Campus. The University of Texas, 1972.
- Seagers, Paul W. Purposed School Building Code for Thailand. Indiana University, 1961.
- Voorn, Randall Jay. "Environmental Fit : The Relationship Between Small Liberal Arts Colleges And Their Environments (College Environment)," Dussertation Abstract International. 52 : 1990.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- ระเบียบกรมอนามัย ว่าด้วยงานวิทยาลัยพยาบาลและ
ผดุงครรภ์ พ.ศ. 2533
- ข้อบังคับกองอนามัยครอครัว

ระเบียบกรมอนามัย
ว่าด้วยงานวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์

พ.ศ. 2533

ด้วยกรมอนามัย ได้พิจารณาเห็นสมควรปรับปรุงระเบียบกรมอนามัยว่าด้วยงานวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ พ.ศ. 2531 ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น กรมอนามัยจึงได้วางระเบียบว่าดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกรมอนามัย" ว่าด้วยงานวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ พ.ศ. 2533"

ข้อ 2 ให้ยกเลิกระเบียบกรมอนามัย ว่าด้วยงานวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ พ.ศ. 2531 บรรดาระเบียบ กฎ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งอื่นใดที่ขัดแย้งหรือมีกำหนดใช้แล้วในระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 3 ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันประกาศระเบียบนี้เป็นต้นไป

ข้อ 4 ให้วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์แต่ละแห่งมีคณะกรรมการอำนวยการและคณะกรรมการวิชาการวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ โดยกำหนดองค์ประกอบและหน้าที่ของคณะกรรมการดังนี้

4.1 คณะกรรมการอำนวยการวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ประกอบด้วย

- 1) ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต ประธานกรรมการ
- 2) ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ รองประธานกรรมการ
- 3) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลแม่และเด็ก กรรมการ
- 4) หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล กรรมการ
โรงพยาบาลแม่และเด็ก
- 5) หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมอนามัยแม่และเด็ก กรรมการ
โรงพยาบาลแม่และเด็ก
- 6) หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมวิชาการ กรรมการ
ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต

7) หัวหน้าฝ่ายวางแผนครอบครัว	กรรมการ
ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต	
8) หัวหน้าฝ่ายโภชนาการ	กรรมการ
ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต	
9) หัวหน้าฝ่ายอนามัยโรงเรียน	กรรมการ
ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต	
10) หัวหน้าฝ่ายทันตสาธารณสุข	กรรมการ
ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต	
11) หัวหน้าฝ่ายอบรมและเผยแพร่	กรรมการ
ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต	
12) หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป	กรรมการ
ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต	
13) หัวหน้าฝ่ายพัฒนาบุคลากร	กรรมการ
วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์	
14) หัวหน้าฝ่ายวิชาการ	กรรมการและ
วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์	เลขานุการ
15) หัวหน้าฝ่ายบริการการศึกษา	กรรมการและ
วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์	ผู้ช่วยเลขานุการ

สำหรับบุคคลอื่นซึ่งคณะกรรมการฯ เห็นสมควรให้เสนออธิบดีกรมอนามัย แต่งตั้ง
เป็นกรรมการเพิ่มได้อีก 2 คน

4.1.1 หน้าที่ของคณะกรรมการอำนวยการวิทยาลัยพยาบาลและ ผดุงครรภ์

- 1) พิจารณาแผนการฝึกอบรมนักศึกษาให้เป็นไปตามหลักสูตร
- 2) พิจารณาตัดสินผลการศึกษาตลอดหลักสูตร
- 3) พิจารณาโทษการกระทำผิดของนักศึกษาตามกฎหมายเกณฑ์ที่
กำหนดไว้
- 4) พิจารณาวางระเบียบภายในวิทยาลัยฯ เพื่อให้นักศึกษา
ถือปฏิบัติ

5) พิจารณาดำเนินการในด้านอื่น ๆ ของวิทยาลัยฯ ตามที่เห็นสมควร

4.1.2 ให้คณะกรรมการอำนวยการของวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ มีที่ปรึกษาประกอบด้วย

- 1) นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดที่วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ตั้งอยู่เป็นที่ปรึกษาโดยตำแหน่ง
- 2) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลที่เกี่ยวข้อง เป็นที่ปรึกษาโดยตำแหน่ง
- 3) บุคคลอื่นซึ่งคณะกรรมการอำนวยการวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ พิจารณาเสนออธิบดีกรมอนามัยแต่งตั้ง

4.2 คณะกรรมการวิชาการวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ประกอบด้วย

หัวหน้าฝ่าย หัวหน้างานของวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ และบุคคลอื่นอีก 2 คน ซึ่งวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ เห็นสมควรเสนอผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต แต่งตั้งเป็นกรรมการ

หน้าที่คณะกรรมการวิชาการ

- 1) วางแผนการศึกษาและฝึกอบรมโดยดำเนินการตามหลักสูตร
- 2) สอนและควบคุมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามแผนการศึกษาและฝึกอบรม
- 3) วัดและประเมินผลการศึกษา และพิจารณาแก้ไขปัญหา หรืออุปสรรคในการศึกษาและฝึกอบรม
- 4) พิจารณาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร
- 5) พิจารณาจัดหา/จัดทำตำราเอกสาร คู่มือ และอุปกรณ์การศึกษา

4.3 การประชุมของคณะกรรมการทั้ง 2 คณะ ต้องมีกรรมการมาประชุม

สามในสี่ จึงจะถือว่าครบองค์ประชุม และการลงมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมากขององค์ประชุม ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด ยกเว้น การลงมติของคณะกรรมการอำนวยการในเรื่องการพิจารณาลงทะเบียนการกระทำผิดของนักศึกษาตามกฎหมายที่ได้วางไว้ให้ใช้เสียงสามในสี่ขององค์ประชุม รวมทั้งประธานด้วย

ข้อ 5 การรับนักศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการรับสมัครบุคคลเข้าศึกษาในหลักสูตรวิชาต่าง ๆ ในสถานศึกษาของกระทรวงสาธารณสุข

ข้อ 6 การดำเนินงานการศึกษาทั้งด้านวิชาการ การวัดผลและประเมินผลการศึกษา ตลอดจนการเสนอให้ประกาศนียบัตร ให้ถือปฏิบัติตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรประกาศนียบัตรการพยาบาลและการผดุงครรภ์ (ระดับต้น) ของกรมอนามัย

ข้อ 7 การแต่งกายของนักศึกษา ให้กำหนดเครื่องแบบขึ้น 5 แบบ เพื่อใช้ในโอกาสต่างกัน คือ

- 1) เครื่องแบบสำหรับเรียนในวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กรมอนามัย และปฏิบัติงานในโรงพยาบาล
- 2) เครื่องแบบสำหรับฝึกปฏิบัติงานสาธารณสุข
- 3) เครื่องแบบสำหรับการออกนอกสถานที่
- 4) เครื่องแบบกีฬา
- 5) เครื่องแบบสำหรับพิธีรับประกาศนียบัตร

สำหรับการแต่งกายนอกเวลาเรียน แต่อยู่ในบริเวณวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ หรือศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ ให้ใช้เสื้อผ้าที่จัดทำมาเองแบบและสีเสื้อผ้าต้องสุภาพเรียบร้อย

ข้อ 8 การหยุดเรียน ให้หยุดเรียนภาควิชาการในวันหยุดราชการและวันอื่น ๆ ซึ่งจะประกาศให้ทราบเป็นคราวไป สำหรับการปิดภาคเรียนให้ปิดเรียนในวันสิ้นสุดการศึกษาปีที่ 1 เป็นเวลา 2 สัปดาห์

ข้อ 9 การอนุญาตให้นักศึกษาลาป่วยและลากิจ ให้ผู้อนุญาตของผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ เป็นผู้อนุญาต

ข้อ 10 การอนุญาตให้นักศึกษาติดต่อกับบุคคลภายนอก ให้เป็นไปตามระเบียบที่วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กำหนด

ข้อ 11 การอนุญาตให้นักศึกษาออกนอกบริเวณวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ให้นักศึกษาออกได้ในวันหยุดราชการที่ไม่มีการเรียนการสอน และการปฏิบัติงานหรือทางวิทยาลัยมีกิจกรรม โดยได้รับอนุญาตจากผู้มีอำนาจก่อนทุกครั้ง และต้องกลับถึงวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ตามกำหนดที่แจ้งไว้ หากมีการเสียหายเกิดขึ้นในด้านความประพฤติหรือเหตุใดเหตุหนึ่ง อันทำให้นักศึกษาผู้นั้นไม่สามารถศึกษาต่อไปได้ ต้องพ้นจากการเป็น

นักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ จะไม่รับผิดชอบ และต้องมีการขอใช้ตามหนังสือที่
กระทำไว้กับกรมอนามัย หรือกระทรวงสาธารณสุข หรือหน่วยงานเจ้าของทุน

สำหรับระเบียบในการออกนอกบริเวณวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ให้
เป็นไปตามข้อบังคับ กองอนามัยครอบครัว ว่าด้วยงานวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์
กรมอนามัย พ.ศ. 2533

ข้อ 12 วินัยของนักศึกษา

- 1) เป็นผู้มีความประพฤติดีและอยู่ในศีลธรรมอันดี
- 2) เคารพนับถือและเชื่อฟังคำสั่งของอาจารย์ทุกคนโดยเคร่งครัด
- 3) นับถือกันตามลำดับอาวุโส และรักษาความสามัคคีในหมู่คณะ
- 4) ห้ามทำการใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความไม่สงบและวุ่นวายหรือการใด ๆ
ที่เป็นทุจริต หรือก่อให้เกิดการเสื่อมเสียแก่ตนเอง หมู่คณะ สถาน-
ศึกษา หากกระทำจะต้องถูกลงโทษสถานหนักถึงให้ออกจากการเป็น
นักศึกษา

ข้อ 13 การลงโทษนักศึกษา เมื่อนักศึกษาได้กระทำหรือบกพร่องเกี่ยวกับการเรียน
การฝึกหัดปฏิบัติงาน ความประพฤติ และการกระทำผิดอื่น ๆ ขึ้น ให้อาจารย์ผู้ได้รับรายงาน
การกระทำผิดในเรื่องนั้น ๆ ตักเตือนชี้แจง และ/หรือ เสนอผู้มีอำนาจพิจารณาโทษ ตาม
ลำดับความรุนแรงของการลงโทษ คือ

- อันดับที่ 1 ทำทัณฑ์บน
- อันดับที่ 2 ภาคทัณฑ์
- อันดับที่ 3 ตัดวันหยุดและต้องทำงานชดเชย การลงโทษในอันดับนี้อาจจะ
เป็นการตัดวันหยุดปิดภาคและให้ปฏิบัติงานชดเชยได้
- อันดับที่ 4 ตัดคะแนนความประพฤติ
- อันดับที่ 5 เพิ่มเวลาปฏิบัติงาน (Adding) หมายถึง การเพิ่มเวลาอยู่
ปฏิบัติงานภายหลังที่จบการศึกษาภาคปลายตั้งแต่ 7 วัน ถึง
90 วัน ส่วนการจะให้เข้าพิธีรับประกาศนียบัตรหรือไม่นั้น ให้
อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการอำนวยการวิทยาลัยพยาบาล
และผดุงครรภ์ โดยความเห็นชอบของกรมอนามัย
- อันดับที่ 6 เรียนซ้ำชั้น

อันดับที่ 7 พักการเรียน หมายถึง ให้หยุดการเรียนชั่วคราวโดยส่งตัว
กลับหน่วยงานเจ้าของทุน เมื่อครบกำหนดแล้วจึงให้กลับเข้า
มาศึกษาใหม่ในชั้นเดิม

อันดับที่ 8 ให้ออกจากการเป็นนักศึกษา

นักศึกษาที่ถูกลงโทษอันดับ 1 - 4 หากยังไม่ปรับปรุงตัวให้ดีขึ้น ให้
ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลและพดุงครรภ์ เป็นผู้พิจารณาดำเนินการแจ้งให้หน่วยงาน
เจ้าของทุน และผู้ปกครองทราบ

13.1 อำนาจการลงโทษอันดับ 1 - 4 มีดังนี้

ผู้มีอำนาจสั่งการลงโทษ	ลักษณะการลงโทษ (ไม่เกินครั้งละ)		เพิ่มเวลา ปฏิบัติงาน (Adding)	ลักษณะ โทษอื่น ๆ	หมายเหตุ
	ตัดวันหยุด และทำงาน ชดเชย	ตัดคะแนน ความ ประพฤติ			
1. อาจารย์ผู้ควบคุม นักศึกษา	-	-	-	- ทำทัณฑ์บน - ภาคทัณฑ์	
2. หัวหน้าฝ่ายบริการ การศึกษา	-	5 คะแนน	-	-	ตัดได้ไม่เกิน 2 ครั้ง
3. ผู้อำนวยการ วิทยาลัยพยาบาล และพดุงครรภ์	3 วัน	10 คะแนน		-	ตัดได้ไม่เกิน 3 ครั้ง

13.2 ให้คณะกรรมการอำนวยการวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์เป็นผู้พิจารณาการลงทะเบียนอันดับที่ 5 - 8 แล้วเสนอผลการพิจารณาให้กองอนามัยครอบครัวทราบเพื่อนำเสนอกรมอนามัยพิจารณาสั่งการแล้วแจ้งผลการพิจารณาต่าง ๆ ของกรมอนามัยให้หน่วยงานเจ้าของทุนและผู้เกี่ยวข้องทราบ

13.3 การทำผิดในขณะเรียนหรือปฏิบัติงาน ให้นักศึกษาผู้กระทำผิดหรือผู้พบเห็นการกระทำผิดรายงานต่ออาจารย์ผู้สอน หรืออาจารย์ผู้ควบคุมการปฏิบัติงาน ถ้าเป็นความผิดในตึกนอนให้รายงานหัวหน้างานปากคลองทะเลเป็นประวัติ แล้วนำเสนอผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ผ่านหัวหน้าฝ่ายบริการการศึกษา

13.4 เมื่อนักศึกษาทราบผลการตัดสินลงทะเบียนแล้ว ให้ศึกษาลงนามและวันเดือน ปี ในรายงานการกระทำผิดนั้น เพื่อเป็นหลักฐาน

ข้อ 14 การรายงานผลการศึกษาและความประพฤติของนักศึกษาให้วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ส่งผลการศึกษาลงหลักสูตร ให้กองอนามัยครอบครัวทราบ

ข้อ 15 การให้รางวัลนักศึกษาที่มีผลคะแนนรวมของภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ ความประพฤติ และการทำงานร่วมกับผู้อื่นตลอดหลักสูตร เป็นอันดับที่ 1 และ 2 จะได้รับรางวัลเหรียญทองและเหรียญเงินตามลำดับ แบบของเหรียญและหลักเกณฑ์ในการพิจารณาให้เป็นไปตามที่กองอนามัยครอบครัวกำหนด

ข้อ 16 แบบพิมพ์ต่าง ๆ ที่ใช้สำหรับนักศึกษา ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดไว้

แบบพิมพ์ใด ที่มีลักษณะเป็นข้อตกลง ซึ่งได้กระทำขึ้นระหว่างผู้ปกครองกับนักศึกษา กับวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ให้ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์มีอำนาจดำเนินการเสนอเงื่อนไข และรับข้อตกลงกับผู้ปกครองของนักศึกษาแทนกรมอนามัย

ข้อ 17 ให้กองอนามัยครอบครัว กำหนดข้อบังคับสำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรการพยาบาลและการผดุงครรภ์ (ระดับต้น)

ข้อ 18 ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้อธิบดีกรมอนามัย เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

ข้อบังคับกองอนามัยครอบครัว

ว่าด้วยงานวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กรมอนามัย

พ.ศ. 2533

เพื่ออนุวัติตามข้อ 11 และข้อ 15 และอาศัยอำนาจตามความในข้อ 17 แห่งระเบียบกรมอนามัยว่าด้วยงานวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ พ.ศ.2533 กองอนามัยครอบครัว จึงกำหนดข้อบังคับสำหรับนักศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กรมอนามัยไว้ดังนี้

ข้อ 1 ข้อบังคับนี้เรียกว่า ข้อบังคับกองอนามัยครอบครัว ว่าด้วยงานวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กรมอนามัย พ.ศ.2533

ข้อ 2 ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันลงนามในข้อบังคับฉบับนี้

ข้อ 3 ข้อปฏิบัติทั่วไปของนักศึกษา

3.1 มีความประพฤติเรียบร้อย และศีลธรรมอันดีงาม

3.2 มีการเสียสละ

3.3 แต่งกายสะอาด สุภาพเรียบร้อย และไม่สวมใส่เครื่องประดับ

3.4 ปฏิบัติตามระเบียบของวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์

3.5 เชื่อฟังครูอาจารย์ เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องของวิทยาลัยพยาบาลและ

ผดุงครรภ์ ที่ปฏิบัติโดยชอบตามระเบียบแบบแผน

3.6 มีความสามัคคีในหมู่คณะ เคารพ เชื่อฟังหัวหน้าชั้น และนักศึกษาชั้น

สูงกว่า

3.7 สวมเครื่องแบบตามระเบียบที่กรมอนามัยกำหนด

3.8 เมื่อทำสิ่งของเครื่องใช้ของทางราชการเสียหายต้องชดเชยค่าเสียหาย

3.9 ห้ามนำของมีค่า และเครื่องประดับมาใช้ ถ้าเกิดการสูญหาย

วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ จะไม่รับผิดชอบ

3.10 ห้ามนำเครื่องไฟฟ้าทุกชนิดมาใช้ ยกเว้น เตารีด

ข้อ 4 ข้อปฏิบัติภายในวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์

4.1 ในหอพัก

4.1.1 จัดและรักษาห้องพัก บริเวณที่พักให้สะอาดอยู่เสมอ

4.1.2 จัดห้องนอน เติ่งนอน และเครื่องใช้ให้สะอาดและเป็นระเบียบ

4.1.3 เวลา 22.00 น. สวดมนต์ไว้พระ ผู้นับถือศาสนาอื่นให้ประกอบ
ศาสนกิจตามศาสนานั้น ๆ

4.1.4 เวลา 19.00 น. – 20.00 น. ทบทวนความรู้ด้วยตนเองในห้องที่
จัดไว้

4.1.5 รักษา มารยาทที่ดีต่อกัน และไม่ส่งเสียงดัง

4.1.6 แต่งกายสุภาพเรียบร้อย

ข้อห้าม

1. ห้ามใช้เทียนไขหรือตะเกียง
2. ห้ามใช้เครื่องไฟฟ้าทุกชนิดในห้องนอน
3. ห้ามนำอาหารหรือขนมเข้าไปรับประทานในห้องนอน
4. ห้ามแต่งชุดนอนออกนอกห้องนอน ถ้าจำเป็นต้องสวมเสื้อคลุม
5. ห้ามสวมรองเท้าแตะพองน้ำไปตักเรียน และบริเวณที่รับรอง
แขก
6. ห้ามตากเสื้อผ้าในห้องนอนและระเบียบ

4.2 ในห้องอาหาร

4.2.1 แต่งกายสุภาพเรียบร้อย

4.2.2 รับประทานอาหารที่โต๊ะอาหาร ซึ่งทางแผนกอาหารได้จัดไว้

4.2.3 เมื่อลุกจากโต๊ะอาหารต้องเก็บเก้าอี้เข้าที่

4.2.4 เมื่อรับประทานอาหารเสร็จแล้ว นำถาดอาหารไปเก็บไว้ที่ซึ่งจัดให้
ข้อห้าม

1. ห้ามส่งเสียงดังขณะรับประทานอาหาร
2. ห้ามนักศึกษาที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าไปในห้องประกอบอาหาร

เวลารับประทานอาหาร

เช้า 07.00 น. – 09.00 น.

กลางวัน 11.00 น. – 13.00 น.

เย็น 16.00 น. – 18.00 น.

หากจำเป็นต้องปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยเกินเวลาอาหาร ให้แจ้งพยาบาล
หัวหน้าเวรทราบ เพื่อแจ้งหัวหน้าเวรโรงครัว

4.3 ในห้องเรียน

4.3.1 เข้าห้องเรียนก่อนเวลาเรียนอย่างน้อย 5 นาที

4.3.2 แต่งกายตามระเบียบข้อบังคับและสะอาดเรียบร้อย

4.3.3 เข้าห้องเรียนสายเกิน 15 นาที หรือขาดเรียนจะได้รับการ
พิจารณาโทษ

ห้ามนำอาหาร ขนม หนังสืออ่านเล่น และการฝีมือเข้าห้องเรียน

4.4 ในหอผู้ป่วย

4.4.1 ขึ้นรับเวรก่อนเวลาปฏิบัติงานอย่างน้อย 10 นาที

4.4.2 เมื่อจบการเรียน ผู้ที่ปฏิบัติงานต้องกลับปฏิบัติงานตามหน้าที่
ทันที

4.4.3 เมื่อป่วยไม่สามารถปฏิบัติงานได้ ต้องแจ้งพยาบาลหัวหน้าเวร

4.4.4 ปฏิบัติตามระเบียบของโรงพยาบาล

4.4.5 รักษา มารยาทแห่งวิชาชีพโดยเคร่งครัด

ข้อห้าม

1. ห้ามหยิบยืมของของผู้ป่วย หรือนำของจากหอผู้ป่วยมาหอพัก
2. ห้ามรับประทานอาหาร ทาการฝีมือ อ่านนวนิยายหรือ
หนังสือพิมพ์บนหอผู้ป่วย
3. ห้ามนัดพบแขก หรือญาติบนหอผู้ป่วย ถ้ามีความจำเป็นให้
ขออนุญาตจากอาจารย์ผู้ควบคุมบนหอผู้ป่วย
4. ห้ามใช้โทรศัพท์ภายในและภายนอกในเวลาปฏิบัติงานก่อน
ได้รับอนุญาต
5. ห้ามละทิ้งหน้าที่ขณะปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย

6. ห้ามขึ้นหอผู้ป่วยในขณะที่ไม่มีหน้าที่ปฏิบัติงาน

7. ห้ามแลกเปลี่ยนเวรโดยไม่ได้รับอนุญาต

4.5 อื่น ๆ

4.5.1 การใช้ห้องสมุด

นักศึกษาจะต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของห้องสมุด

4.5.2 การพักผ่อน

เลิกเรียนแล้ว พักผ่อน เล่นกีฬาหรือดนตรีตามเวลาที่วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์กำหนดไว้

4.5.3 การใช้ห้องน้ำและห้องส้วม

นักศึกษาต้องรักษาความสะอาด และปฏิบัติตามระเบียบของหอพัก

4.5.4 การซักกรีดและตากเสื้อผ้า

นักศึกษาต้องซักกรีดและตากเสื้อผ้าในสถานที่ที่จัดให้

5.1 รักษาความสะอาดของสถานที่พัก

5.2 แต่งกายตามระเบียบกรมอนามัย และระเบียบภายในวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ให้สะอาดเรียบร้อย

5.3 ปฏิบัติงานตามระเบียบภายในวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ และสถานที่ฝึกงาน

5.4 เมื่อป่วยไม่สามารถปฏิบัติงานได้ ต้องแจ้งครูฝึกภาคสนาม
ข้อห้าม

1. ห้ามออกจากสถานที่พักโดยไม่ได้รับอนุญาตจากครูฝึกภาคสนาม
2. ห้ามพบผู้ปกครอง ญาติ หรือผู้อื่นก่อนได้รับอนุญาต

ข้อ 6 การรับและการเยี่ยมนักศึกษา

6.1 วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ จะออกบัตรให้ผู้ปกครองสำหรับเยี่ยมและรับนักศึกษา

6.2 ผู้ที่มารับนักศึกษาต้องเป็นผู้ที่มีชื่อและรูปถ่ายอยู่บนบัตรของวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์

6.3 นักศึกษาจะได้รับอนุญาตจากอาจารย์ผู้อยู่เวรให้พบผู้มาเยี่ยม ได้ตามสถานที่ และเวลาที่กำหนดไว้ โดยไม่ติดการเรียนและการปฏิบัติงาน

6.3.1 เวรเช้า เวลาเยี่ยม 16.00 น. - 18.00 น.

6.3.2 เวรบ่าย เวลาเยี่ยม 08.30 น. - 12.00 น.

6.3.3 เวรตึก เวลาเยี่ยม 13.00 น. - 18.00 น.

6.3.4 เวรหยุด หรือวันหยุดราชการ

เวลาเยี่ยม 08.30 น. - 18.00 น.

6.4 การอนุญาตให้นักศึกษาออกนอกบริเวณวิทยาลัยพยาบาลและพดุงครรภ์

6.4.1 ให้ออกได้ตั้งแต่เวลา 08.30 น. และกลับเข้าหอพักนักศึกษา ภายในเวลา 18.00 น.

6.4.2 การออกนอกบริเวณวิทยาลัยพยาบาลและพดุงครรภ์จะต้องได้รับอนุญาตจากทางวิทยาลัยพยาบาลและพดุงครรภ์ก่อนทุกครั้ง ถ้านักศึกษา ออกนอกหอพักโดยไม่ได้รับอนุญาตจะได้รับการพิจารณาโทษ

6.4.3 ระหว่างเปิดภาคการศึกษาหรือปิดภาคการศึกษา อนุญาตให้ออกนอก บริเวณวิทยาลัยพยาบาลและพดุงครรภ์ได้ โดยให้การอนุญาตนี้เป็น ไปได้ 2 กรณี ตามความสมัครใจของผู้ปกครอง
คือ

(1) กรณีที่ผู้ปกครองไม่ยินยอมให้นักศึกษาออกนอกบริเวณ วิทยาลัยพยาบาลและพดุงครรภ์ได้เอง ให้ผู้ปกครองมารับนัก- ศึกษาด้วยตนเอง

(2) กรณีที่ผู้ปกครองยินยอมให้นักศึกษาออกนอกบริเวณ วิทยาลัยพยาบาลและพดุงครรภ์ได้เองตามหลักฐานในใบยินยอม ทางวิทยาลัยพยาบาลและพดุงครรภ์ จะอนุญาตให้นักศึกษาออก นอกบริเวณวิทยาลัยพยาบาลและพดุงครรภ์

นักศึกษาที่ได้รับอนุญาตให้ออกนอกบริเวณวิทยาลัยพยาบาลและพดุงครรภ์ทั้ง 2 กรณี ต้องกลับมาถึงสถานศึกษาตามกำหนดที่แจ้งไว้ หากมีการเสียหายเกิดขึ้นในด้านความประพฤติ หรือ เหตุใดเหตุหนึ่ง อันทำให้นักศึกษาผู้นั้นไม่สามารถศึกษาต่อไปได้ ต้องพ้นจากการเป็นนักศึกษา

วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ จะไม่รับผิดชอบ และต้องมีการขอใช้ตามหนังสือสัญญาที่กระทำไว้กับ กรมอนามัย หรือกระทรวงสาธารณสุข หรือหน่วยงานเจ้าของทุน

ข้อห้าม

1. ห้ามนักศึกษาออกไปส่งผู้มาเยี่ยมนอกบริเวณวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์
2. ห้ามนักศึกษาเก็บบัตรรับนักศึกษาไว้กับตนเอง

ข้อ 7 การลงโทษนักศึกษา

นักศึกษาที่กระทำผิดระเบียบกรมอนามัย และ/หรือระเบียบภายในวิทยาลัยพยาบาล และผดุงครรภ์ ต้องได้รับการพิจารณาโทษตามระเบียบกรมอนามัย ว่าด้วยงานวิทยาลัยพยาบาล และผดุงครรภ์ พ.ศ. 2533 ตามลำดับความรุนแรงของการลงโทษ (รายละเอียดอยู่ในระเบียบ กรมอนามัยดังกล่าวแล้ว)

ข้อ 8 เกณฑ์การให้รางวัลนักศึกษา ให้พิจารณาจากผู้ที่

8.1 ได้รับแต้มคะแนนเฉลี่ยสะสมของภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า 3.0

8.2 ได้คะแนนรวมของความประพฤติ และการทำงานร่วมกับผู้อื่นตลอดหลักสูตร ไม่ต่ำกว่า 80 เปอร์เซนต์

8.3 ได้คะแนนรวมในข้อ 8.1 และ 8.2 เป็นอันดับที่ 1 และอันดับที่ 2 จะได้รับรางวัลเหรียญทอง และเหรียญเงินตามลำดับ

ข้อ 9 ให้วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ทุกแห่งใช้ข้อบังคับฉบับนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ภาคผนวก ข

- หนังสืออนุมัติตอบแบบสอบถาม
- แบบสอบถาม
- คุณภาพแบบสอบถาม

(สำเนา)

ที่ มท 1007/

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

9 กุมภาพันธ์ 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลผดุงครรภ์

บัณฑิตวิทยาลัยขอรับรองว่า นางสาวมณฑา แวงโรสภา เป็นนิสิตระดับปริญญาโทวิชา
เอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์ จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลผดุงครรภ์กระทรวงสาธารณสุขในทัศนะของผู้บริหาร
อาจารย์ และนักศึกษา

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมของ

อ.สังวาลย์ คล้ายกระแสด ประธาน

รศ.ทวีรุณ หอมเย็น กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขออนุญาตให้หัวหน้าฝ่ายบริหารและแผนงาน ฝ่ายส่งเสริม
การศึกษา ฝ่ายการศึกษาต่อเนื่องและฝึกอบรม และนักศึกษาพยาบาลและผดุงครรภ์ ชั้นปีที่ 1 และ
ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ตอบแบบสอบถามในระหว่าง
เดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม 2537 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ศิริบุภา พูลสุวรรณ

(ดร.ศิริบุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4119

แบบสอบถาม

เรื่อง สภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ใน
ทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุข ตามทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ขอความกรุณาให้ท่านตอบตรงกับความเห็นจริงให้มากที่สุด คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ต่อไป

แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ทัศนะ ของท่านที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ในด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา ด้านการสังคมในกลุ่มเพื่อน ด้านกิจกรรมนักศึกษา และด้านอาคารสถานที่

ตอนที่ 1 คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

สถานภาพของท่าน

- () ผู้บริหาร (ผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าฝ่าย)
- () อาจารย์ (วิทยาจารย์ และผู้ทำหน้าที่สอนของวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์)
- () นักศึกษาพยาบาลและผดุงครรภ์
- () ชั้นปีที่ 1 () ชั้นปีที่ 2

- ตอนที่ 2** คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องท้ายคำถามที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงช่องเดียวเท่านั้น แบบสอบถามแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้
- เห็นด้วยมากที่สุด หมายถึง สภาพแวดล้อมวิทยาลัยเหมาะสมและพอเพียงมากที่สุด
ให้ 5 คะแนน
 - เห็นด้วยมาก หมายถึง สภาพแวดล้อมวิทยาลัยเหมาะสมและพอเพียงมาก
ให้ 4 คะแนน
 - เห็นด้วยปานกลาง หมายถึง สภาพแวดล้อมวิทยาลัยเหมาะสมและพอเพียงปานกลาง
ให้ 3 คะแนน
 - เห็นด้วยน้อย หมายถึง สภาพแวดล้อมวิทยาลัยเหมาะสมและพอเพียงน้อย
ให้ 2 คะแนน
 - เห็นด้วยน้อยที่สุด หมายถึง สภาพแวดล้อมวิทยาลัยเหมาะสมและพอเพียงน้อยที่สุด
ให้ 1 คะแนน

แบบสอบถามเลขที่

--	--	--

สภาพแวดล้อม	ระดับของความคิดเห็น				
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
<u>สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร</u>					
1. ผู้บริหารยึดหลักการมีส่วนร่วมในการทำงาน					
2. ผู้บริหารและอาจารย์รับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา					
3. นักศึกษามีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นต่อการบริหารในวิทยาลัย					

สภาพแวดล้อม	ระดับของความถี่เห็น				
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
4. ระบบบริหารของวิทยาลัยเอื้ออำนวย ต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ					
5. อาจารย์มีความเป็นอิสระในทาง วิชาการ					
6. อาจารย์มีขวัญกำลังใจในการทำงาน					
7. กฎระเบียบของวิทยาลัยที่ใช้กับ นักศึกษาเหมาะสม					
8. นักศึกษาส่วนใหญ่ประพฤติตาม ระเบียบของวิทยาลัย					
9. วิทยาลัยเปิดโอกาสให้นักศึกษามี ส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบ					
10. การประชาสัมพันธ์ของวิทยาลัยโดย ทั่วไปเหมาะสม					
<u>สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน</u>					
11. การเรียนการสอนมีความเหมาะสม กับสภาพสังคมปัจจุบัน					
12. อาจารย์ให้ความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับ เรื่องที่สอนอยู่เสมอ					
13. อาจารย์สามารถนำวิธีการสอนแบบ ต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ได้อย่าง เหมาะสม					

สภาพแวดล้อม	ระดับของความคิดเห็น				
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
14. อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดง ความคิดเห็นและซักถาม					
15. อาจารย์สามารถเชื่อมโยงเนื้อหา วิชาที่สอนกับการนำไปใช้					
16. อาจารย์สามารถเลือกใช้สื่อการสอน ได้เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน					
17. อาจารย์ให้คำแนะนำปรึกษาด้าน การเรียนการสอนเมื่อมีโอกาส					
18. อาจารย์มีหลักเกณฑ์ในการประเมิน- ผลชัดเจน เที่ยงตรง และยุติธรรม					
19. อาจารย์ให้โอกาสนักศึกษาได้ ประเมินผลการสอนของอาจารย์					
20. อาจารย์เป็นตัวอย่างที่ดีเกี่ยวกับ วิชาชีพและบุคลิกภาพ					
21. อาจารย์มีความสัมพันธ์อันดีกับนักศึกษา					
<u>สภาพแวดล้อมด้านการให้บริการแก่นักศึกษา</u>					
22. นักศึกษาได้รับบริการด้านหอพักอย่าง เหมาะสม					
23. วิทยาลัยจัดบริการด้านอาหาร โดย คำนึงถึงด้านปริมาณและคุณภาพ					

สภาพแวดล้อม	ระดับของความคิดเห็น				
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
24. วิทยาลัยจัดบริการและอำนวยความสะดวกด้านการไปรษณีย์ โทรเลข และธนาณัติ					
25. การบริการด้านสุขภาพแก่นักศึกษาเหมาะสม					
26. การจัดบริการน้ำดื่มและน้ำช้อย่างเหมาะสม					
27. จัดบริการให้คำปรึกษาแนะแนวแก่นักศึกษาตามเวลาที่กำหนด					
28. มีห้องบริการแนะแนวสำหรับนักศึกษาอย่างเหมาะสม					
29. บุคลากรแก่นักศึกษาเข้ามามีในเรื่องเกี่ยวกับระเบียบและการวางตัวในวิทยาลัยอย่างเหมาะสม					
30. วิทยาลัยจัดบริการเรื่องทุนอุดหนุนการศึกษาแก่นักศึกษาที่มีปัญหา					

สภาพแวดล้อม	ระดับของความคิดเห็น				
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
31. วิทยาลัยมีหลักเกณฑ์การคัดเลือก นักศึกษาเข้ารับทุนอุดหนุนการศึกษา ไว้อย่างชัดเจน					
32. มีสถานที่จำหน่ายเครื่องใช้และ อุปกรณ์การเรียนในวิทยาลัย					
33. มีตำรา เอกสาร และวารสารเพื่อ การศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอ					
34. มีการอำนวยความสะดวกในการใช้ ห้องสมุด					
<u>สภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน</u>					
35. นักศึกษารุ่นพี่และรุ่นน้องมีความ สัมพันธ์กันดี					
36. นักศึกษาให้ความไว้วางใจในการ ปรึกษาปัญหาต่าง ๆ กับเพื่อน					
37. นักศึกษาที่เรียนดีให้ความช่วยเหลือ แนะนำนักศึกษาที่เรียนอ่อน					
38. นักศึกษารุ่นพี่รวมกลุ่มกันเพื่อให้ คำแนะนำด้านการเรียนแก่รุ่นน้อง					

สภาพแวดล้อม	ระดับของความถี่เห็น				
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
39. มีการช่วยแนะนำทางการเรียน ระหว่างนักศึกษาร่วมชั้น					
40. นักศึกษาใช้เวลาว่างสังสรรค์กับ เพื่อนและรุ่นพี่					
<u>สภาพแวดล้อมด้านกิจกรรมนักศึกษา</u>					
41. นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อ สถาบันเสมอ					
42. วิทยาลัยเปิดโอกาสให้นักศึกษา จัดกิจกรรมได้ตามความเหมาะสม					
43. วิทยาลัยสนับสนุนและอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษาในการจัดกิจกรรม					
44. มีห้องทำงานสำหรับชมรมนักศึกษา เป็นสัดส่วนและมีอุปกรณ์เครื่องใช้ เหมาะสม					
45. อาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือเป็น ที่ปรึกษาชมรม					

สภาพแวดล้อม	ระดับของความคิดเห็น				
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
46. ผู้บริหารและอาจารย์เข้าร่วม กิจกรรมที่นักศึกษาจัดขึ้นเสมอ					
47. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ กิจกรรมนักศึกษาในวิทยาลัยอย่าง ทั่วถึง					
48. นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาเสมอ					
49. นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมทาง วิชาการ เช่น ฟังการบรรยาย การจัดนิทรรศการ ฯลฯ					
50. นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลป- วัฒนธรรมไทย เช่น เล่นดนตรี นาฏศิลป์					
51. นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมด้านบำเพ็ญ ประโยชน์					
52. นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา					
53. นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับ วิชาชีพและการสาธารณสุข					

สภาพแวดล้อม	ระดับของความถี่เห็น				
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
<u>สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่</u>					
54. สภาพอาคารต่าง ๆ ในวิทยาลัยมีความสะอาดเรียบร้อย					
55. ห้องเรียนมีจำนวนเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา					
56. สภาพห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทได้ดีและมีแสงสว่างพอเหมาะ					
57. มีห้องปฏิบัติการสำหรับการเรียนในวิชาที่ต้องปฏิบัติเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา					
58. ในห้องปฏิบัติการมีเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา					
59. มีที่นั่งสำหรับนักศึกษาคิดว่าในห้องสมุดอย่างเพียงพอ					
60. สถานที่รับแขกมีเพียงพอกับจำนวนผู้ที่มาเยี่ยมเยียนนักศึกษา					
61. ห้องน้ำ ห้องสุขา มีจำนวนเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา					

สภาพแวดล้อม	ระดับของความคิดเห็น				
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
62. มีสถานที่เล่นกีฬาเพียงพอกับจำนวน นักศึกษา					
63. มีที่นั่งพักผ่อนและสังสรรค์ในหมู่ นักศึกษาอย่างเพียงพอ					
64. โรงอาหารมีจำนวนที่นั่งสำหรับ นักศึกษาอย่างเพียงพอ					
65. มีสถานที่ซักกรีดเสื้อผ้าเพียงพอกับ จำนวนนักศึกษา					
66. หอพักนักศึกษามีจำนวนเพียงพอกับ ความต้องการของนักศึกษา					
67. การจัดตกแต่งบริเวณวิทยาลัย สวยงาม					
68. ทางเดินเพื่อติดต่อระหว่างอาคาร ต่าง ๆ ภายในบริเวณสถาบัน สะดวกและปลอดภัย					

คุณภาพแบบสอบถาม

1. ตารางแสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	5.77	21	4.04	41	3.69	61	5.26
2	5.98	22	4.79	42	7.81	62	5.55
3	4.17	23	7.08	43	6.70	63	7.46
4	4.06	24	8.07	44	5.43	64	4.05
5	4.64	25	6.91	45	4.92	65	5.79
6	4.01	26	6.33	46	5.54	66	5.51
7	5.07	27	4.90	47	6.54	67	5.08
8	1.95	28	5.60	48	5.28	68	3.02
9	3.42	29	5.59	49	3.80		
10	4.76	30	3.89	50	3.20		
11	3.45	31	3.83	51	2.30		
12	2.43	32	6.12	52	1.96		
13	3.70	33	4.28	53	2.85		
14	3.93	34	4.73	54	5.28		
15	4.53	35	4.21	55	2.56		
16	5.36	36	3.48	56	7.41		
17	5.49	37	2.34	57	5.38		
18	5.51	38	2.36	58	6.63		
19	3.10	39	3.56	59	4.60		
20	4.78	40	3.33	60	3.99		

2. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.95

ภาคผนวก ค

- หนังสือของความร่วมมือของผู้เชี่ยวชาญ
- รายนามผู้เชี่ยวชาญ

(สำเนา)

ที่ มท 1007/

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

7 มกราคม 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลผดุงครรภ์

บัณฑิตวิทยาลัยขอรับรองว่า นางสาวมันทนา แขวงโรสภา เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำปริญญา
นิพนธ์ เรื่องสภาพแวดล้อมวิทยาลัยพยาบาลผดุงครรภ์ กระทรวงสาธารณสุขในทัศนะของผู้บริหาร
อาจารย์ และนักศึกษา

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมของ

อ.สังวาลย์ คล้ายกระแสน ประธาน

รศ.ทวีรุณ หอมเย็น กรรมการ

สิ่งที่นิสิตฯ ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดฯ ให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ศิริยุภา พูลสุวรรณ

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4119

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

- 1 ดร.กุลยา ตันติผลาชีวะ อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร
- 2 ดร.เพ็ญใจ สัตยธรรม ผู้อำนวยการส่วนเทคโนโลยีทางการศึกษาสถาบันพัฒนากำลังคนด้าน
สาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข
- 3 อาจารย์กาญจนา สันติพัฒนาชัย วท.บ. (ชีววิทยา) วท.ม. (ชีววิทยา)
ผู้อำนวยการส่วนพัฒนาการศึกษา สถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข กระทรวง
สาธารณสุข
- 4 อาจารย์ชุมศรี ชำนาญกุล ศศ.บ.(พยาบาล) ศษ.บ.(บริหารการศึกษา)
กศ.ม.(บริหารการศึกษา)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลราชบุรีกระทรวงสาธารณสุข
- 5 อาจารย์คมคาย กิจวัฒน์ชัย วท.บ. (พยาบาล) วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ราชบุรี กระทรวงสาธารณสุข

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ สกุล	นางสาวมันทนา แสงวงโสภา
เกิดวันที่	13 เมษายน 2490 ณ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี
ตำแหน่งปัจจุบัน	วิทยาจารย์ 7
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2501	ระดับประถมศึกษา จากโรงเรียนวัดบางกระ อำเภอมือง จังหวัดราชบุรี
พ.ศ.2509	มัธยมศึกษาปีที่ 5 จากโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี
พ.ศ.2512	อนุปริญญาพยาบาลและผดุงครรภ์อนามัย คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ.2513	ค.บ.(พยาบาลศึกษา) คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ.2513	พยาบาลตรี คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี กรุงเทพฯ
พ.ศ.2525	พยาบาล 4 คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี กรุงเทพฯ
พ.ศ.2526	พยาบาล 3 วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 4 จังหวัดราชบุรี
พ.ศ.2526	วิทยาจารย์ 3 วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 4 จังหวัดราชบุรี
พ.ศ.2527-	วิทยาจารย์ 4-6 วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์
พ.ศ.2530	ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 4 จังหวัดราชบุรี
พ.ศ.2535	วิทยาจารย์ 7 วิทยาลัยพยาบาลและผดุงครรภ์ ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 4 จังหวัดราชบุรี